

ህጹጽ ሃገራዊ ጸዋዒት ንዝበረኸ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንኣርኒት፡

20 ሰኔ 2014 ዓ.ም. መዓልቲ ሃገራዊ ዕርቅን ሰላምን መዓልቲ ፍርዲ ገበነኛታትን ክትከውን፡

ኣብ ውሽጥን ወጻእን ሃገር ዝነብሩ ሃገራውያን “ህጹጽ ሃገራዊ ጸዋዒት ንዝበረኸ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንኣርኒት” ዝብል ጸዋዒት ሃገር ሓዘል ጽሑፍ ብስም ኤርትራን ህዝባን ይዘርግሑ ኣለው። እዚ መድረኽ እዚ ዕድል ኤርትራ ኣብ ኢድ ነብስ ወከፍ ኤርትራዊ ዜጋ ዝወደቐሉ፡ ነብስ ወከፍ ኤርትራዊ ብውልቂ ዝሓተተሉ፡ ኣዝዩ ሓደገኛ ታሪኻዊ መድርኽ ምኻኑ ንኹሉ ብሩህዮ። እዚ ጽሑፍ ከኣ እዛ ተስፋኣ ተጸንቂቐኛ ንኣዋሩ ንኺይትጸንት ትሰሓግ ዘላ ኤርትራ፡ ንኹሎም ደቃ ቡብሓደ እናጸወዐት ርድኡኒ ካብ ጥፍኣት ኣድሑኑኒ እናበለት ናይ ሓደጋ ደወል ትድውለሉን ምሕጽንትኣ ትገልጸሉን ዘላ ጽሑፍዮ።

ኩቡር ህዝቢ ኤርትራ፡ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ንኤርትራን ህዝባን ምእንቲ ከጽንት ነቲ “ኤርትራ መሬታ እንበር ህዝባ ኣየድልንዮ።” ዝብል ኣረጋገጥዎ ጭርሖ ባዕዳውያን ገዛእቲ ናብ “ኤርትራ ሃብታ እንበር ህዝባን መሬታን ኣየድልዮንን ኢዮ።” ዝብል ሓደገኛን ኣጽናትን ጭርሖ ኣማዕቢሉ፡ ጭርሕኡ ካብቶም ዝሓለፉ ባዕዳውያን ገዛእቲ ብዝጭከንን ዝኸፍእን ኣገባብ ንምትግባር ብስውር ይወናጩ ከም ዘሎ ተረጋጊጹ ኣሎ። ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ንኹሉ ኤርትራዊ ዜጋ፡ ንዝተጋደለን ዘይተጋደለን፡ ንዝድግፎን ዘይድግፎን፡ ንብሄርን ሃይማኖትን፡ ንኣውራጃን ዞባን፡ ከይፈላለዩ ንዝኾነ ኤርትራዊ ምኻኑ ዝኣምን ዘበለ ዜጋ ካብ ሃገሩ ክባረር ወይ ኣብ ውሽጢ ሃገሩ ብድኽነትን ባርነትን ሳጽዮ ንኣዋሩ ክጸንት ፈሪድዎ ይርከብ ኣሎ። ኢሳይያስ ብክሉን ጽልእን ንዕቕቡን ኤርትራን ህዝባን ተደሪኹ፡ ንኹሉቲ ክረኻኽበሉ ዝኸእል ይኹን ክረኻኽበሉ ዘይከእል ኤርትራዊ፡ ብግብርን ብሕልናን ንሞት ፈሪድዎ ስለ ዘሎ፡ እዚ መድረኽ እዚ ሕቶ ህላወ ህዝብን ሃገርን ብግብሪ ዝምለሰሉ ደኣ እንበር ሕቶ ፖለቲካዊ ምርጫ ዝሳሰየሉ መድረኽ ዘይምኻኑ ክፍለጥ ተኻኢሉ ኣሎ።

ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ንኹሉቲ ማህጸን ኤርትራ ዘፍርዮዮ ዜጋ ንህልቂትን ሞትን ዝፈረደሉ ቀንዲ ምኽንያታት ንጎድኒ ገዳፍካ፡ ህዝቢ ኤርትራ ብኣጠማምታ እተን ጨካኛት ኣዕይንቲ ኢሳይያስ ብኸምዚ ዝሰዕብ ክግለጽ ይከኣል። ህዝቢ ኤርትራ ብኣጠማምታ ኢሳይያስ፡ እቲ ከም ዝኾነ ህዝቢ ኣብ ሃገሩ መባእታዊ ክብረት ሰብን መሰረታዊ መሰል ዜግነትን ክህልዎ ዘይግብኣን ከም ዝኾነ ፍጡር ነታ ናተይ ዝብላ ብፈጣሪ ዝተዋህበቶ ሩሕ ክውንን ዘይተዓደለን ህዝቢ፡ እቲ ንወለድታት ምእንቲ ናጽነትን ኣርኒትን ዝኸፈሎ ክቡር ዋጋን ዘፍሰሶ ክቡር ደምን ደመ ከልብ ኮይኑ ኮንቱ ክተርፍ ዘየሕዝን ሕሱር ህዝቢ፡ እቲ ክምረጽን ክመርጽን ይትረፍ ከም ህዝቢውን ድምጹ ከስምዕን ዕሕሕ ክብልን ንእሽተይ ዕድል ክትፍቀደሉ ዘይግብኣ ኣብ ባርነት ጥራይ ክነብር ዘምሕረሉ ህዝቢ፡ እቲ ኣብ ደስ ዝበሎን ከም ደስ ዝበሎን ንግዚኡ ጥራይ ተጠቂሙ ዝድርብዮ ዝሓሰረ መሳሪሒ ወይ ንብረትዮ፡ ህዝቢ ኤርትራ ማለት ብኣጠማምታ እተን ዝኸላነ ጽልኢ ህዝብን ቂምን ዝሰረባ ከደዓት ኣዕይንቲ ኢሳይያስ።

ኢሳይያስ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዘለዎ ቂም ንኸብቀል፡ እታ ሕልሚ ወለደታት ክውን ዝገበረት ብደም ኣሸሓት ደቂ ህዝቢ ዝተረኸበት ናጽነት ሃገር ኣብ ሓደጋ እንተ ወደቐት፡ ሃገር ብኹሉ መደያዊ ዕንወት ተዳኺማ ከም ሃገር ክትቕጽል ናብ ዘይትበቐዓሉ ደረጃ እንተ በጽሖት፡ ኣዴታት ጀጋኑን ደቂ ሰውኣትን ኣብ ግዳም ተደርብዮም ብድኽነትን ውርደትን እንተ ተንከራተቱ፡ ህጻናት ወለዶም ስኢኖም ምዝኸታዎም ከይኣክል እታ ሓንቲ ጥራይ ንመዓልቲ ዝተፈቐደትሎም ባኒ(ህብስቲ) ሓሪማቶም ክብደም ብጥልቕዑ ክንፈርም ብንቕጹ ረዳኢ ስኢኖም እንተ ኣቐባሕብሑ፡ ህዝቢ ብዘይ ሕግን ስርዓትን ብሕሱም ባርነት ተዳሂኹ እንተ ተበታተነ፡ ዘይተበኮራ ጎራዙ መጻውዒ ኣስጋገርቲ ስደት እንተኾነ፡ ኣባጽሕ ኣብ ፈቐዶ ምድረበዳን ባሕርን እንተ ሃለቑ፡ ዕሸላት ኣብ መዓመቕ ባሕሪ እናተወልዱ እንተ ሞቱ፡ መወዳእታኡ ከኣ ህዝቢ ኣብ ውሽጥን ወጻእን ብጃምላ እንተ ጸነተ፡ እዚ ኩሉ ዝተጥቐሰ ንቂምን ጽልእን ኢሳይያስ ዘዕግብ ንልቡ ከኣ ዘረሰርሰ ክኸውን ኣይበቅዕንዮ። ምኽንያቱ ከኣ ውጥን ኢሳይያስ ናብ መሰረታዊ ሕቶ ህላወ ህዝቢ ኤርትራ ዝጠመተ ስለ ዝኾነ።

ኣብዚ ናይ ህላወ ሕቶ ዝምለሰሉ ሓደገኛ መድረኽ እዚ፡ ሓያለ ሓላፍነቶም ዝፈልጡ ኤርትራውያን ንኤርትራን ህዝባን ካብ ዕንወትን ጥፍኣትን ንምድሓንን ነቲ መለላይ ቀደምም ዝኾነ ኤርትራዊ ጅግንትን ክብርን ናብ ቦትኡ ንምምላስን ብውልቅን ብውዱብን ክቃለሱ ጸኒሖም ኣለው። እቲ ብውልቃዊ ተበግሶ ገለ ሃገራውያን ዝተጀመረ ቃልሲ ንህዝባዊ ምንቅስቃስ መበራብሪ ክኸውን ስለ ዝበቐዐ፡ ኣብ ውሽጥን ወጻእን ሃገር ዝነብር ህዝቢ ቡብዝተዕዎም ተወዳዲቡ ኣባል ህዝባዊ ምንቅስቃስ ብምኻን ጸገም ሃገሩ ክፈትሕ ተለዓዒሉ ኣሎ። እዚ ተለዓዒሉ ዘሎ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ብግብሩ እንተ ተመሪሑ፡ ናብ ምሉእ ዓወት ከሰጋግር ብቐዓት ዘለዎ

ዝበለጸ አገባብ ቃልሲ ክኸውን ምኻኑ ንኹሉ ብሩህዮ። ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንግዲት ነዚ ተጓሃሂሩ ዘሎ ህዝባዊ ምንቅስቃስ፡ ንጸር ዕላማን ራእይን ግቡእ ቅርጽን አገባብን ዘለዎ፡ ኩሉ ኤርትራዊ ዝሳተፎ ዝለዓለ ህዝባዊነት ዝለበሰ ምንቅስቃስ ንምግባር ብስቱር ክቃለስ ዝጸንሐ ምንቅስቃስ ኢዩ። ቀንዲ ዕላማታቱ ከኣ ነዚ ኢጋጢሙ ዘሎ ንህላወ ህዝብን ሃገርን ዝፈታተን ታሪኻዊ ሕቶ ዝምልስ ናይ ሓባር ርድኢት ከም ዝህሉ ምግባር፡ ኩሉ ዜጋ ብብውልቁ ይኸን ብውዱብ ዝተሓተቶ መስዋእቲ ከፊሉ ሃገሩን ህዝቡን ምእንቲ ከድሕን ድልው ንኸኸውን ምስንዳው፡ ኣብ ደሞክራሲን ሰላምን ዝተሰረተ ሓድነት ህዝቢ ዝዕቅብ ነባሪ ምዕባል ሃገር ዘውሕስ ግብራዊ መደባት ብምስራዕ፡ ኩሉ ወዲ ሃገር ነዚ ጸልማት ግዜ ሓሊፋ ናብ ድሕሪኡ ዘሎ ትስፍው ዘመን ዘሳጋግር ናይ ሓባር ራኢ ከም ዝውንን ምግባር ኢዩ።

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንግዲት ንኹሉ ኤርትራዊ ዜጋ ከሳተፍ ኩፋት ዝኾነ ምንቅስቃስ ኮይኑ፡ ነቶም ብውልቀ ተበግሶኦም ዝንቀሳቅሱ ሓላፍነታውያን መንእሰያት፡ ኣገደስቲ ሃገራውያን ዜጋታት፡ ኣባላት ህዝባዊ ግንባርን ኣባላት ዝተፈላለዩ ውዳባታትን ማሕበራትን ብብውልቅን ብውዱብን ዘሳተፍ ዘሎ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ኢዩ። ዝኾነ ኣብዚ ምንቅስቃስ ዝነጥፍ ዜጋ ንሕጂ ይኸን ንመጻኢ፡ ፖለቲካዊ ይኸን ማሕበራዊ ረብሓ ወይ ካሕሳ ብውልቁ ዘይጸብ፡ ምእንቲ ድሕነት ህዝቡን ሃገሩን ብናጻ ተበግሶኡ ክውፈ ድልው ዝኾነ፡ ኤርትራ ንኤርትራውያን ዝሰረተ እምነቱ ሃገራዊ ክኸውን ከም ዝግባእ ንኹሉ ብሩህ ክኸውን ኣለዎ። ዝኾነ ነዚ መስራትን ሰዓብን መራሕን ተመራሕን ዘይብሉ ንድሕነት ሃገርን ህዝብን ዘገልግል ህዝባዊ ምንቅስቃስ ዝኣምነሉን ንትግባሪ ዝቃለስን ወደባት ኤርትራ፡ ኣባል ጥራይ ዘይኮነ መራሒውን ምኻኑ ክበርሃሉ ይድሉ። ስለዚ ነብስ ወከፍ ንኤርትራ የፍቅራዮ ዝብል ዜጋ ንትግባሪ ህዝባዊ ውሳኔን ምሕጽንታን ብውልቁ ወይ ባዕሉ ብዝፈጠርን ንሱ ብዝኣምነሉን ውዳባ ክቃለስ ርሒብ ዕድል ተኸፊትሉ ከም ዘሎ ይሕበር።

እዚ ናይ ዝበዝሑ ሃገራውያን ቅኑዕ ድልዎትን ባህግን ዝጸረ፡ ካብ ጥፍኣትን ህልቂትን ኣድሒኑ ናብታ ኣብ ሕልሚ ኩሉ ኤርትራዊ ዘላ ኤርትራ ዘሰጋግር፡ ብናጻ ሃገራዊ ምትእኻኻብ ኤርትራውያን ዝተወሰነ ኣገዳሲ ታሪኻዊ ውሳኔ፡ ኩሉ ኤርትራዊ ዋንኡ ኢዮም ንትግባሪኡ ቦታ ትረኣዮን ትጥዕምን ትመስሎን ክንቀሳቅስ፡ ኤርትራዊ ጅግነት ደጊሙ ከመስከር ብስም ውጹዕ ህዝቢ ኤርትራ ይጽዋዕ ኣሎ። ህዝባዊ ውሳኔን ምሕጽንታን ምስ መግለጺኡ ብዝርዝር ይቐርብ።

1. ኣብ ዜግታት ኤርትራ ዕርቅን ሰላምን ከም ዝወርድ ምግባር፡

ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ብረቂቕ ጥበብን ሸርሕን ክድዓትን ግምጥልሽ ከም ዝጓዓዝ ዝገበሮ ጉዕዞ ታሪኽ ብገለ ኣጋጣሚ ከምቲ ዝግብኡ ክጓዓዝ በቛዑ እንተ ዝነብር፡ ኣብ ዘበነ ብረታዊ ቃልሲ ንጽጉናን ለውጥን ክፋት ዝኾነ መሰልን ናጽነትን ተጋደልቲ ዘኾነብር፡ ንግሉጽነትን ተሓታትነትን ዕድል ዝህብ ብደሞክራሲያውን ሕጋውን ኣገባብ ዝመሓደር ገድሊ እንተ ዝነብር፡ ተቃለስቲ ውድባት ብሃገራዊ ስምረት ተወሃሂደንን ሓደ ኮይነን ክቃለሳ እንተ ዝበቐዓ፡ ድሕሪ ናጽነት ሃገራዊ ዕርቂ እንተ ዝግበርን ንኹሉን ውድባት ኤርትራ ዝሓቐፍ ግዝያዊ መንግስቲ እንተ ዝቐውምን፡ ስርዓተ ሕጊ ነጊሱ ብህዝቢ ዝተመርጸ ቅዋማዊ መንግስቲ እንተ ዝተከልን፡ መቐርብ ስውኣትን ተጋደልትን ንዋጋ መስዋእቶምን ቃልሶም ዝግባእ ካሕሳ እንተ ዝከሓሱ፡ ምስ ኩሉን ጎረባብቲ ሃገራትን ዓለምን ኣብ ምትሕግግዝን ምክብባርን ዝተሰረተ ምሕዝነት እንተ ዝፍጠር፡ ኤርትራ እታ ህዝባ ብሕግን ደሞክራሲን ዝመሓደረላ፡ ብሓገስን ርግኣትን ሓድሕድ ምክብባርን ኣብ ሓርነት ዝነበረላ ብልጽግትን ስምርትን ሃገር ምኾነት ኔራ። ታሪኽ ባቲ ህዝቢ ኤርትራ ዝተጸበዮ እንተ ዝጓዓዝ ኔሩ ሃገር ኣይምባደመትን እቲ ኣብ ሓድሕድ ዜጋታት ኤርትራ ዝተፈጸመ ምጭኻኻንን ምብድዳልን ኣይምተፈጸመን። ብሰንኪ ኢሳይያስ ግን ኩሉ እቲ ዘይተሓሰበን ዘይተሓልመን ኮይኑ፡ ጉዕዞ ታሪኽ ህዝቢ ኤርትራ ናብ ዕርብርብ ገጹ የምርሕ ኣሎ።

ኢሳይያስ ስልጣን ምሉእ ብምሉእ ብሒቱ ብዘይተሓታትነት ሃገርን ህዝብን ምእንቲ ክጽንት፡ ንብዙሓት ተጋደልቲ ተሓተትን ግዳይን ናይቲ ብሃገራዊ ጉዳይ ተመኻንዮ ዝተፈጸመ ገበናት ከም ዝኾኑ ጌርዎም። ብዝፈጸመዎ ገበን ጅሆ ብምሓዝ ከኣ ገበን ኣብ ልዕሊ ገበን ከም ዝውስኹን ዕሱባት ኣገልገልቱ ኮይኖም ኣብ ጣዕሳ ከም ዝነበሩን ኣብቂዕዎም። እዚ ጉዳይ እዚ ኩሎም ኣብ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንግዲት ዝነጥፉ ዘለው ኣብላት ህዝባዊ ግንባር ዝኾኑ ተቃለስቲ ዝኣምነሉን ዝበዝሑ ተጋደልቲውን ብሕልንኦም ዝንስሕሉን ጉዳይ ኢዩ። ኣብዚ ብዓብላልነት ተጋደልቲ ዝቐመ መንግስቲ ዝርከብ ተጋዳላይ፡ ብትእዛዝ ድዩ ብፍቓድ ብቐጥታ ድዩ ብተዘዋዋሪ ብፍላጥ ድዩ ብግርህና ኣብቲ ዝተፈጸመ ገበናትን ግህሰት መሰል ዜጋታትን እጃሙ ኣበርኪቱ ኢዩ። ኣነ ኢደይ ሕጹብ ኢዩ ከም ጲላጦስ፡ ኣነ ፈጸመ ኢደይ ኣይሓወስኩን ዝብል እንተሎ፡ ጌግኡ ዘይቅበል ፈራህ ወይ ምስሉይ መታለሊ ወይ ዘየማዘዝን በሃም ጥራይ ክኸውንዮ ዝኸእል። እንበር ብሰንኪ ናይ ዝበዝሑ ተጋደልቲ ሕጋዊ መቆጻጸሪ ዝሰኣነ ደረት ኣልቦ ስልጣንን፡ ዕመት ምእዙዝነት መምርሒታትን ምልኪ ዝጎልበቦ ውልቃዊ ምትህልላኻን ዝተፈጸሙ ገበናት፡ ንብዙሓት ደቂ ሃገር ብፍላይ ከኣ ንመንእሰያት ዜጋታት ግዳይ ጌርዎም ኢዩ።

ተጋዳላይ በጃ ህዝቡ ዘይጽወር ዝጸረ ኣብ ኣጻምእን ምድረብዳን ኣብ ጎቦን ስንጭሮን ኣብ ዱርን ገደልን ከርተት ዝበለ፡ ሓንቲ ህይወቱ ከይበቐቐ ንናጽነት ሃገር ዘወፈየ፡ ጅግና ኣፍቃሪ ህዝቡን ሃገሩን ምንባሩ ዝዝገግሎ ሰብ የለን። ተጋዳላይ እታ “ተጋዳላይ” ትብል መጻዕታ ከውንን ዝኸለል፡ ኣብ ልዕሊ እቲ ሓፋሽ እናበለ ዝጽውዖ ህዝቡ ዝነበሮ ፍቕሪ፡ ብመስዋእቱ ከመስክር ስለ ዝበቐዐ እንበር ካልእ ምስጢር ስለ ዝነበሮ ኣይኮነን። ተጋዳላይ ንህዝቡን ሃገሩን ምስ ኣፍቀረ ተጋዳላይ ክኸውን በቐዑ፡ ተጋዳላይ ምስ ኮነ ናጽነት ሰብ ኣመና ክብርቲ፡ ሰብ ከኣ ኣዝዩ ኩቡር ፍጡር ምኻኑ በሪህሉ። ምእንቲ እቲ ናተይ ዝብሎ ህዝቢ ጥራይ ዘይኮነ፡ ምእንቲ ዝኸነ ናጽነቱን ክብረቱን ዝተመንዘዐ ህዝቢ ክቃለስ ድልው ክስዕ ምዃን መንፈሱ የዕብዩ። ተጋዳላይ ከም እዚ ዝተገልጸ ክንሱ ክንዲ ዋሕስ ናጽነትን ሓርነትን ኮይኑ ንህዝቡ ዘገልግል፡ ባርያን እሙን መጋብርያ ባርነትን ብምኻን ንህዝቡ ኣብ ምጽናትን ንሃገሩ ኣብ ምብዳምን መሳርሒ ክኸውን ዝበቐዐ ደኣ እንታይ ስለ ዝወረዶዩ? ንዝብል ኣገዳሲ ሕቶ ቁኑዕ መልሲ ንምርካብ ታሪኻዊ ኣመዓባብላ እዚ ክውንነት ምዕዛብ ኣድላይ ይኸውን።

ቅድሚ ናጽነት ሃገር- ኩሉ ከም ዝፈልጦ እወታዊ ጽልዎ ውድብ ህዝባዊ ግንባር ኣብ ህይወት ተጋዳላይ ዘርዘርካ ዝውዳእ ኣይኮነን። ህዝባዊ ግንባር ንተጋዳላይ ሰብኣውነቱ ስዒሩ ዘይጽወር ከም ዝጸውር፡ ታሪኽ ዝጠልቦ ኩሉ ዓይነት መስዋእቲ ብዘደንቕ ቆራጽነት ከም ዝኸፍልን ናጽነት ሃገርን ህዝብን ብዘሕብን ታሪኽ ክውን ክገብር ከም ዝኸእልን ጌርዎዩ። እቲ እወታዊ ጽልዎ ህዝባዊ ግንባር ኣብ ህይወት ተጋዳላይ ዘይኮነ፡ እቲ ንዕንወት ኤርትራን ህዝባን እጃሙ ዘበርከት ዘሎ ኣሉታዊ ጽልዎ ውድብ ህዝባዊ ግንባር ኣብ ባህሪ ተጋዳላይዮ እቲ ኣገዳሲ ዛዕባ ኮይኑ ዝርከብ። ተጋዳላይ ህዝባዊ ግንባር ካብ’ታ ኣብ ታዕሊም ዝኣተውላ ዕለት ጀሚሩ፡ ኩሉንተንኡ ዋላውን እታ ውልቃዊት ናጽነቱ ንውድቡ ከረከብ ከም ዘለዎ ይግባር። ተጋዳላይ ውልቃዊ ኣረኣእይኡን ስምዒቱን ምስ ፖለቲካዊ ስነ ሓሳብን ኣገባብ ምሕደራን እቲ ውድብ እናቃነዩ ክጓዓዝ፡ ምስ ኩሉ ኣገባባት ውድባዊ ጉዳያት ተወሃሂዱ ክቃለስ፡ ኣማራጺ ዘይብሉ ግዴትኡ ኢዩ ኔሩ። ብመስረት መምርሒ እቲ ውድብ ተጋዳላይ ብዛዕባቲ ክፍጽሞ ዝእዘዘ ጉዳይ ምኽንያት ይኹን መረዳእታ ወይ ሕቶ ክቕርብ ኣይፍቀዶንዩ። ዝተባህሉ ወይ ዝተኣዘዙ ኩሉ ብግባር ኣይትግባር የፈጽምን ይፍጽምን። ተጋዳላይ በቲ ንኣተሓሳስብኡን ኣረኣእይኡን ከይተረፈ ዝመዘን ግሁድን ስውርን ሰውራዊ መምዘኒታት እናተመዘነ፡ ንብጻይካ ፍተዎ እንበር ኣይትእመኖ ብዝብል መምርሒ ነቲ ኣብ ጎድኑ ኮይኑ ዝዋደቐን ምእንትኡ ዝብጅን ብጻዩ ከይኣመነ፡ ንኹሉ ብዓይኒ ጥርጣረ እናጠመተ፡ ልዕሊ እቲ ኣፈሙዝ ብረት ኣቕኒዑሉ ዘሎ ጸላሊኡ ንውድቡ ብዓይኒ ጥንቃቄ እናተግዘበ ኢዩ ዝቃለስ ኔሩ።

ኣሉታዊ ጽልዎ ውድብ ህዝባዊ ግንባር ኣብ ህይወት ተጋዳላይ ብጉሉጽን ግሁድን ኣገባብ ብኸምዚ ዝስዕብ ክግለጽ ይከኣል። ኣብ ህዝባዊ ግንባር ተሰሊፍካ ምግዳል ማለት፡ ምሕረት ብዝጎደሎ ሓጺናዊ ድሲ፡፡፡ ትመሓደረሉ፡ ናብ ፍርሂ ዝገማገም ጥርጣርን ጥንቃቄን ትመሃረሉ፡ ምእዙዝ ኣተግባሪ መምርሒታት ንኸትከውን ኣብ ውድብካን መሪሕነትካን ሃሜናዊ እምነት ከም ዝሰርጸካ ትኸነሉ፡ ውልቃዊ ተበግሶኻን ርድኢትካን ቀቲልካ ብሕታዊ ናጽነታካ ቀበርካ ክትቃለስ ትግደደሉዮ ተጋዳላይ ህዝባዊ ግንባር ኮንካ ምግዳል ማለት። ተጋዳላይ ህዝባዊ ግንባር ነቲ ብምስጢራት ዝተጠናነገ መሪር ናብራ ገድሊ ኣብ ውሽጡ ስቲሩ፡ ኣብ ውድቡ ንዝዕዘበ መሰረታዊ ፖለቲካውን ምሕደራውን ጉድለታትን ጌጋታትን ናጻ ኮይኑ ክእርም ከይደፈረ፡ ምስ ኩሉ ኣሉታዊ ጽልዎታት ገድሊ ብግዲ ተወሃሂዱ፡ ቅድም ናጽነት ትምጻእ ህዝብና ሓራ ይኹን ዝተረፈ ደሓር ነርክበሉ እናበለ፡ ክለተ ዓይነት ገድሊ እናተጋደለ ኢዩ ናጽነት ከምጽእ በቐዑ።

ድሕሪ ናጽነት ሃገር - እቲ ክልተ ዓይነት ገድሊ እናተጋደለ ዘይጽወር ሕሰም ጸሩ፡ ካብ ብሱል ጥሪ ተሪፉ፡ ናጽነት ሃገር ክርኢ ዝበቐዐ ተጋዳላይ፡ ናጽነት ከም ዝሓሰባ ኣይጸነሐቶን። ዝበዝሐ ናጽነት ጥራይ ትምጻእ እንበር..... እናበለ ዝጋደለ ዝነበረ ተጋዳላይ፡ ራህዋ ኣብ ሕቕሬ ናጽነት ወይ ራህዋ ጥብቆ ናይ ናጽነት ምዃን ንኸኣምን እናተጎሰጎሰዮ ዝቃለስ ኔሩ። እምነቱ ከም ዘልዎ ኮሎ፡ ንእምነቱን ነቲ ኣብ በረኻ ዘጥረዮ ናይ ገድሊ ኣተሓሳስብኡን ዝቐይር ምስ ህይወት ናጽነት ክኸይድ ዝኸእል ስነ-ኣእምራዊ ምድላዎትን ከይተገብረሉ፡ ምስቲ ዝነበሮ ኣተሓሳስባን ምስ ቀዳድ ጅቡኡን ዕሩቕ ዝባኑን ኢዩ ናብ ህዝቢ ከም ዝሕወስ ኮይኑ። ክብሪ ሰብ ዝምዘን ብጅግንነቱን ሃገራዊ ኣበርክትኡን ዘይኮነ ብዝወነኖ ደረጃ ስልጣንን ደረጃ መነባብሮን እናኾነ ክመጽእ ምስ ጀመረ፡ ክብሪ ዝበዝሐ ተጋዳላይ ብቐልጡፍ ከንቆልቐል ተራእዩ። ተጋዳላይ እታ ኣላትኒ ዝብላ ብዋጋ ሓርበኝነቱን ታሪኹን ዝረኸባ ሰብኣዊት ክብሩ፡ ብስእነት ኣድህቦን ምድኻም ቁጠባን እናተባሕገገትን እናተሸራረፈትን ክትከይድ ብምግራምን ብምድንጋርን ይዕዘባ ኔሩዩ። ግዝያዊ መንግስቲ ብዛዕባ ኣገዳሰነት ወፍርን ቁጠባን ክትንትን ከሎ ተጋዳላይ ግን ገና ጽግዕተኛ ስድርኡን መቐርቡን ኢዩ ኮይኑ ኔሩ። ብሰንኪ ሕጽረት ጁባ ምስቲ ልዕሊ ህይወቱ ዘፍቐሮ ህዝቡ ክሳዕ ምትዕዝዛብን ምንዕዓቕን ምትሕምማይን በጺሑ። ህይወት ናጽነት መትሓዚኦ ጠፊኦቶ፡ እታ ናይ ሓባር ምኻና ዝፈልጣ ዝነበረ ናብራ፡ ገለን ብጽጋብ ሸንዳሕዳሕ ዝብሉላ ገለን ብጥምየት ተኸርምዮም ዝዕጸፋላን ብምኻን ንነብሱን ስድርኡን ምእላይ ክስብ ዝስእን ብውልቂ ኣካላቢታቶ። እዚ ክብርን ባህርን ተጋዳላይ ዝበለላ ኣካይዳ ብቐሊሉ ክእለን

ከአረምን ዝቅስል ምንባሩ፡ ብዙሐት ሓላፊነታቸውን ተቃላክተው ይዘረብሉን ይሓትሉን እኳ እንተ ነበሩ፡ ኢሳይያስ ግን ንርሑቅ ዝጠመተ ዕላማታት ስለ ዝነበሮ ክሰምዖም ፍቓደኛ ኣይነበረን።

ቅድሚ ናጽነት ብሰንኪ እቲ ኣብ ነብስ ወከፍ ተጋዳላይ ዝሰረጸ ምእዙዝ ኮንካ ብጥንቃቄን ፍርሕን ክትጋደል ዝቐሰብ ግሉጽነት ዝጎደሎ ተሪር ድስጥሊናዊ ምሕደራ፡ ድሕሪ ናጽነት ብሰንኪ እቲ ርእይ ዝሰኣኖ ክብረቱን ዘጋጠሞ ስእነትን ተነጽሎን፡ ኣውራ ከኣ ብሰንኪ ክድዓት ግድያት መስዋእትን መብጽዓ ሰማእታትን፡ ተጋዳላይ እንታይ ገደሰኒ ምባልን ነዛ ንውልቁ ነዛ ንነብሱ ምንባርን ከመሃር ጀሚሩ። ካብ 1998 ዓ.ም. ጀሚሩ ክሳብ 2000 ዓ.ም. ዝጸንሐ ኩናት ደባዊ ግጭት ኢትዮጵያትራ ባህሪ ተጋዳላይ ኣዝዩ ተቐይሩን ተበሊሉን ምንባሩ ኩሉ ተጋዳላይ ዝእምነሉ ሓቂ ኢዩ። ካብ 2001 ዓ.ም. ንደሓር ማለት እቶም ጽገናን ቅዋማዊ ስርዓትን ዝጠለቡ ሓርብኛታት መራሕቱ ብኢሳይያስ ምስ ተኣሰሩ ኣብ ኣታሓሳስባ ተጋዳላይ መሰረታዊ ለውጢ ተራእዩ። ኢሳይያስ ስልጣን ህዝቢ ምእንቲ ክምንዘዕ መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ናብ ወተሃድራዊ ስርዓት ምስ ቀየሮ፡ ዘበን ውራውራ ነብስኻ ኣይትዕብራ ዝመስል ምሕደራ ምስ ኣታሓታተዎን መትከልካ ኣነጽር፡ ፈታዊ ወይ ጸላኢ ኩን ብዝመስል መዐቀኒ ንብዙሓት ተጋደልቲ ክኣስር ምስ ጀመረን፡ ሓያለ ተጋደልቲ ኣብ ነብሲይ ኣይትምጻኣኒ ኢሎም ከግልሱን ምእዙዛት መሲሎም ክረኣዩን ተጋደዮም። ኢሳይያስ እቲ ዝተባህሎን ዝተኣዘዙን ብዘይወልቕ ዘለቑን ብዘይምምዝዛንን ሕራይ እናበለ ዘተግብር ምእዙዝ ተጋዳላይ እንተ ዘይረከብ ኔሩ፡ ኤርትራ ናብ ዕንወት ህዝባ ናብ ምብዳምን ህልቂትን ንዝሸምዖ ዘሎ ውጥኑ ብርግጽ ኣይምተዓወተሉን ኔሩ።

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ቅድምን ድሕርን ናጽነትን፡ ጉዕዞ ኤርትራን ህዝባን ድሕሪ ምጽናዕ ክብደትን ደረጃን ተሓታትነትን ዝፈላለ እኳ እንተኾነ፡ ስውር ሸርሕን ክድዓትን ኢሳይያስ ንኹሉ ኤርትራዊ ብመብጽዓ ሰማእታቱ ተሓታቲ ጌርዖ ከም ዘሎ ይኣምን። ቅድሚ ናጽነት ሃገር ኣባላት መሪሕነት ውድብን ኣባላት ጸጥታን ሓለዋ ሰውራን ኣባላት ውሽጣዊ ሰልፍን ካልእ ጥርናፊታትን ኮይኖም ዝጋደሉ ዝነበሩ ተጋደልቲ፡ ኣብ ልዕሊ መቐለስቶምን ብጸቶምን ዝፈጸም ገበንን ዝፈጠርዎ ራዕድን ተሓተቲ ምኻኖም ብሩህ ኢዩ። ድሕሪ ናጽነት ሃገር፡ ገለ ኣባላት ስውር ጥርናፊታትን ዝተፈላለዩ ኣሃዱታት ጸጥታን ኮይኖም ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ዝፈጸምዎ ገበንን፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ጽፍሕታት መንግስትን ግንባርን ሓይልታት ምክልኻልን ተመዲቦም ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ዝያዳ ከኣ ኣብ ልዕሊ መንእሰያት ኣሕዋቶም ዘውረድዎ ግፍዕን፡ ገለ ከኣ ንጥፍኣት ዜጋታቶምን ዕንወት ሃገሮምን ከም ዘይምልከቶም ቆጶሮም እናረኣዩ ከም ዘይረኣዩ ርእሶም ቀቢሮም ብምጽቃጥ ዝፈጸምዎ ክድዓት፡ ገለውን ባቲ ዝወነንዎ ፍልጠትን ንእስነትን ኣንጻር እዚ ሃገርን ህዝብን ዘጽንት ዘሎ ምልኪ ክንዲ ዝቃለሱን ዝምክቱን ሃገር ንበላዒ ገዲፎማ ናብ ስደት ብምምርሖም፡ ብሓፈሻ ኩሎም ኣብዚ መድረኽ እዚ ዘለው ኤርትራውያን፡ ንሃገሮም ብምጥላምምን ነንሓድሕዶም ብምብድዳሎምን ኣብ ማእከሎም ቂምን ቐርሕንትን ብምፍጣሮምን ብሕድሪ ሰማእታት ተሓተቲ ምኻኖም ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት የዘኻኸር።

ኣብዚ እዮን እዚ እቲ ዝዓበየ ጸገም ኤርትራ ኮይኑ ዘሎ፡ እቲ ብሰንኪ ሸርሒ ኢሳይያስ ኣብ መንጎ ዜጋታት ኤርትራ ተፈጠሩ ዘሎ ቂምን ቐርሕንትን ኢዩ። እዚ ቂምን ቐርሕንትን ነጺሁ ከይትሕጸበ ከኣ ጸገም ኤርትራ ፍታሕ ክረከብ ከም ዘይክእል ንኹሉ ብሩህ ኢዩ። ስለዚ ጸገማት ኤርትራ ንሓዋሩ ምእንቲ ክቕንጠጥ ኩሉ ወድ ሃገር “**ኣብ መንጎ ኤርትራውያን ኣሕዋት ዕርቅን ሰላምን ይውረድ፡ ብሃገራዊ ጉዳይ ተመኽገዩ ዝተፈጸመ ገበን ምሉኡ ምሕረት ይገበር።**” ኣብ ዝብል እምንቶ ሰሚሩ ብቕኑዕ ልቢ ይቐረ ንምብህሃል ድልው ክኸውን ይግባእ። ኣብ ኤርትራ ንገዛእ ሓው ዘይበደለን ብገዛ ዘግኡ ዘይተበደለን ኣሎ ክብሃል ኣይክኣልን። እቲ ኣብ ዜጋታት ኤርትራ ዝተፈጸመ ምጭኽኻንን ሓድሕድ ምብድዳልን ከቢድ እኳ እንተኾነ፡ ኩሉ ኤርትራዊ ምእንቲ እቶም ብመስዋእቶም ፍቕሪ ምሂሮም ዝሓለፉ ጀጋኑ ሰማእታት፡ ምእንቲ እቶም ብናጽነትን ክብረትን ኣብ ሃገሮም ማሚቕም ክነብሩ እናተገብኡም ፈቐድኡ ዝሃልቁ ዘለዉ መንእሰያት፡ ምእንቲ እዞም ናይ ጽባሕ ተሰፋ ዝኾኑ ዕሸላት ህጻናት፡ ምእንቲ ኤርትራ ከም ሃገር ክትቅጽል፡ ምእንቲ ኤርትራ ክትነብር፡ ኩሉ’ቲ ዝተፈጸመ ገበናት ንታሪኽ ገዲፉ፡ እቲ ባዳሊ ብትእዛዝ ይኹን ብውልቀ ተበግሶ ብቐጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ ዝበደሎ በደል ብሕልንኡ ይቐረታ ክሓትት፡ እቲ ዝተበደለ ከኣ ብቕኑዕ ልቢ ሕድገት ክገብር ብሰማእታት ኤርትራን ብውጹዕ ህዝቢ ኤርትራን ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ይጽውዕ ኣሎ።

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ብዘይካ እቲ ይቐረታ ክሓትት ዘይፍቅደሉ ብፍላጥ ሃገር ዘዕኑን ህዝቢ ዘጽንትን ዘሎ ኢሳይያስ ኣፈወረቅን ስጉምቲ ክውሰድሎም ዝተወሰነሎም መሻርኽቱ ውልቀ ሰባትን፡ ንኹሉ ኤርትራዊ ምሉእ ምሕረት ክግበረሉ ከም ዝግባእ ይኣምን። ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ኩሉ ይቐረታ ሓቲቱ ህዝቡን ሃገሩን ክኸሕስ ድልው ዝኾነ ዜጋ፡ ክሳብ መዓልቲ ሰማእታት ኤርትራ፡ ዕለት 20 ሰኔ 2014 ዓ.ም. ምስ ፖለቲካን ሃገራዊ ጉዳይን ዝተሓሓዘ ዝፈጸም ገበናት ብምሉኡ ምሕረት ክግበረሉ፡ ብስም ሰማእታት ኤርትራን ህዝቢ ኤርትራን ውሳኔኡ የቐርብ። 20 ሰኔ 2014 ዓ.ም. መዓልቲ ሰማእታት ኤርትራ፡ መዓልቲ ሰላምን ዕርቅን መዓልቲ ይቐረ ምብህሃልን ምምሕራርን፡ መዓልቲ ፍቕርን ምትሕቕቕፍን ኤርትራውያን ምእንቲ ክትከውን፡ እዛ ዕለት እዚኣ መብጽዓ

ጀጋኑ ሰማእታት ብግብሪ ዝሕደሰላ፡ ካብ መሬት ኤርትራ ቂምን ቅርሕንትን ንሓዋሩ ዝሕከሽላ ዕለት ክትከውን ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ውሳኔኡን ምሕጽንትኡን የቐርብ።

ካብ እዛ ምሕረት ዝተወሰነላ ዕለት ካብ 20 ሰኔ 2014ዓ.ም. ንደሓር ብፍርሒ ይኹን ብረብሓ፡ ብትእዛዝ ይኹን ብውልቀ-ድልየት፡ ብቐጥታ ይኹን ብተዘዋዋሪ መሳርሒ ስርዓት ኢሳይያስ ክኸውን ዝፍትን ውልቀሰብ ንህዝቡ ይቐረታ ከም ዘይሓተተ ይሕሰብ። ብህዝቢ ንዝተዋህቦ ምሕረት ሸለል ኢሉ ኣገልጋሊ ኢሰይያስ ኮይኑ ክቕጽል ብምምራጹ ከኣ ናይ ኩሎተ ኣብ ቅድሚ ናጽነትን ድሕሪ ናጽነትን ኣብ ልዕሊ ኤርትራውያን ዝፈጸም በደልን፡ ናይቲ ኩሎ ብስርዓት ኢሳይያስ ዝፍጸም ገበናትን ብውልቁ ተሓታቲ ይኸውን።

2. ንተሓተቲ ውልቀ-ሰባት ሕገ ህዝቢ ዝፈዲ ስጉምቲ ምውሳድ፡ ንዝጥዓሱ ዜጋታት ድሩት ግዜ ጣዕሳ ምውሳድ፡

ንተሓተቲ ውልቀ-ሰባት ሕገ ህዝቢ ዝፈዲ ስጉምቲ ምውሳድ፡

ኢሳይያስ ኣፈወርቂ እቲ “ኤርትራ ሃብታ እንበር ህዝባን መሬታን ኣየድልየንን ኢዩ።” ዝብል ስውር ዕላማ ተኣንጉቱ ህዝብን ሃገርን ከጽንት ዝወናጨፍ ዘሎ ጨካን ፍጡር፡ ኣብቲ ካብ ህዝቢ ኤርትራ ብሓይሉ መንዚዕዎ ዘሎ ስልጣን ክቐጽል እንተ ተሓዲጉ፡ ኣብ ኤርትራ ዝነበር ኤርትራዊ ዜጋ ጥራይ ዘይኮነ ኤርትራ ትበሃል ሃገርውን ከም ሃገር ክትቐጽል ከም ዘይኮነት ብሩህ ኮይኑ ኢዩ። ኢሳይያስ ኣብ ስልጣን ክቐጽል ምፍቃድ ማለት ነቶም ኣብዛ መሬት ዝነበሩ ዝነበሩ ወለዶታትን ነቶም በጃ ህዝቦም ዝሓለፉ ሰማእታትን ጥራይ ዘይኮነ፡ ነዞም ሕጂ ዘለው ወለዶን ነቶም ሃገርም ሃገረ ሰላምን ርግኣትን ሃገረ ፍትሕን ደሞክራሲን ሃገረ ራህዋን ብልጽግናን ኮይናትሎም ብኸብረት ክነበርዎ ዝግብኦም ወሎዶታት ኤርትራ ከይተረፈ ምኽዳዕን ብዘይ ሃገር ከም ዝተርፉ ምግባርን ማለት ምኻኑ ንነብስ ወከፍ ዜጋ ንጹር ክኸውን ይግባእ። ኤርትራ ኣብ ትሕቲ እዚ ብዘይ ምርጫ ህዝባ ንሓንቲ ለይቲውን ትኹን ከመሓደራ መሰል ዘይነበሮ፡ ብርቱዕ ንዕቕታን ቅርሕንትን ዘዕበደ ደመኛ ጸላኢኣን ጸላኢ ህዝባን ዝኾነ ውልቀ ሰብ ክትመሓደር ምፍቃድ ማለት፡ ንዓኣ ናብ ፍጹም ዕንወት ንህዝባ ናብ ናይ ዘልኣለም ጥፍኣት የሕለፍካ ምሃብ ማለትዩ። ስለዚ ኤርትራን ህዝባን ይደሃልው ወይስ ኢሳይያስ? ዝብል እዋናውን ታሪኻውን ሕቶ ምምላስ ናይ ነብስ ወከፍ ኤርትራዊ ዜጋ ታሪኻዊ ግቡኡ ኢዩ።

ገለ ካብ ዓባይቲ ገበናት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ብዘርዘር፡

ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ተዘርዚሩ ዘይውዳእ ዓባይቲ ገበናት ኣብ ልዕሊ ኤርትራን ህዝባን ፈጸሙ ኢዩ። ኢሳይያስ ቅድምን ድሕርን ናጽነትን ሃገር ዝፈጸም፡ ታሪኽ ህዝቢ ኤርትራ ዘዘንብዑ፡ ኤርትራን ህዝባን ናብ ዕንወትን ህልቂትን ዝመርሐ ዓባይቲ ገበናት ምጥቃስ ኣገዳሲዩ።

ቐድሚ ናጽነት ሃገር ብኢሳይያስ ዝተፈጸመ ገበናት -

- ኢሳይያስ ኣብ ህርፋን ናጽነት ህዝቢ ኤርትራ ተላሊኹ፡ ልዕሊ ቃልሲ ህዝቢ ንስልጣኑ ቀዳምነት ብምሃብ፡ ነቶም ምእንቲ ህዝቦምን ሃገርምን ብቐንዕና ክቃለሱ ናብ ሰውራ ዝወሓዙ ንጹሃት ሃገራውያን ተቐለሰቲ፡ ንዝተተትዎ ጽገናን ደሞክራሲያዊ ምሕደራ ውድብን ንኸገድጽ፡ ብብእዎኑ ኣብ ሓለዎ ሰውራ ከም ዝሃልቁን ኣብ ኩናት ብቐጽ ከም ዝቐንጸሉን ጌሩ። ብሰንኪ እዚ ፍጹም እዚ ጉዕዞ ቃልሲ ከበርዩን ታሪኽ ከማእዘኑን ብቐዓት ዝነበሮም ምዑታት ሰብ በላሕቲ ኣእምሮ ተቐለሰቲ ትሕቲ ባይታ ከም ዝሰፍሩን ኮይናም።
- ንሓያለ ንጹሃት ተቐለሰቲ ቐንዕንኦም መዝሚዙ ብኣውራጃዊ ፍልልይን ደርባዊ ፍሕፍሕን ነንሓድሓዶም ከም ዝተሃናኹቱ ብምግባር፡ ህይወት ብዙሓት ተቃለሰቲ ብኸንቱ ከም ዝሃልቐ ጌሩ።
- ነቶም ኣብ ጉዕዞ ሰውራ ብዘይ በደልዎ ተወንጂሎም ብላሽ ዝጠፍኡ ተቐለሰቲ፡ ኣብ መስርሕ ሰውራ ዝተፈጸመ ገበን ምኻኑ ተኣሚኑ፡ ንህዝብን ተጋደልትን ይቐረታ ክንዲ ዝሓትትን፡ ክብሪ መስዋዕቲም ክንዲ ዝሕልወሎምን፡ ካብ ዝኸሪ ታሪኽ ከም ዝሕከኹን ኣብ ናይ ታሪኽ ጎሓፍ ከም ዝድርበዩን ጌሩ።
- ዳርጋ ኣብ ውሽጢ ኩሎም ንሓርነትን ናጽነትን ህዝቦም ክቃለሱ ናብ ሰውራ ዝወሓዙ ሃገራውያን ተቐለሰቲ ራዕድን ፍርህን ንኸነግስ ጽዒሩ። ነቶም ብግብር ኣይትግበር ተኣዚዞም መሳርሒ እከይ ተግባራቱ ዝኾኑ ተቐለሰቲ ብዝፈጸም ገበን ብሕልፍዊ ተሓታትነት ከም ዝቐየዱን፡ ምእንቲ ሓርነትን መሰልን ዜጋታቶም ክቃለሱ ንበረኻ ምውጽኦም ዘንጊዮም ዕሱባት ኣገልገልቱ ንኸኾኑ ብዝከኣሎ ተተናኹሉ።

- ውድባት ኤርትራ አንጻር ባዕዳዊ ጸላኢ ብሓደ ሰሚረን ቅልጻምን አሕቢረን ምእንቲ ከይቃለሳ፡ ብስውር ሜላ አንጻር ስምረት ውድባት ብምዕጣቕ ኩናት ሓድሕድ ከም ዝጓሃሃርን ናብ ዝሸፍኦ ደረጃኡ ከም ዝዓርግን ጌሩ። ብሰሪ እዚ ኩናት አሕዋት ደቂ ሓንቲ ማህጸን ብጭካነ ተቐታቲሎም፡ ንሓንቲ ዕላማ ዝተሰለፉ አሸሓት ደቂ ሃገር ኣብ ውግእ ሓድሕድ ሃሊቆም።

ድሕሪ ናጽነት ሃገር ብኢሳይያስ ዝተፈጸመ ገበናት -

- ኢሳይያስ ሃገራዊ ዕርቂ ኣውጁ ንኹለን ምእንቲ ናጽነት ዝተቐለሳ ውድባት ዝጥርንፍ ግዝያዊ መሰጋገሪ መንግስቲ ከም ዝቐውም ከንዲ ዝገብር፡ ንኹለን ውድባት ኤርትራ ኣብ ፖለቲካዊ ጉዳይ ሃገረን ናይ ምስታፍ መሰልን ግሂሱ፡ ነቶም ኣብተን ውድባት ተሰሊፎም መዋእሎም ኣብ ቻልሲ ዘበልዩ ሓርበኛታት ተቐለስቲ ጸማ ከርተቶምን ገድሎምን ከም ዘይረኽቡን ዘፍቅራዎ ሃገርም ከረኣዩ ኣብ ስደት ከም ዝበልዩን ጌሩ። እቲ ኣብ ብረታዊ ቃልሲ ዝተፈጥረ አሸሓት ደቂ ህዝቢ ዘጸነተ ናይ ውድባት ቂምን ቅርሕንትን ናብ ድሕሪ ናጽነት ንኸሰጋገር ጽዒሩ።

- ነቶም መሰሎም ከሕለወሎም ዝሓተቱ ኣካለ ስንኩላን ኩናት ተጋደልትን፡ ብሰላማዊ ኣገባብ ውድባዊ ጉባኤ ዝጠለቡ ንጽሃት ተቐለስትን ብጃምላ ረሽኑን ኣብ ኣብያተ ማእሰርቲ ኣሳቆዩን።

- ህዝቢ ኤርትራ ካብ ናይ ዘበናት ዘቐጸረ መዋእል ውግእን ወረ ውግእን መስተርሆት ረኺቡ እፎይ ኢሉ ሃገሩ እናሃነጸ ከሎ፡ ኣብ'ቲ ብምርጭኡ ተነዲፉ ዝጸደቐ ቅዋም ሰረት ዝገበረ ቅዋማዊ ደምክራሲያዊ መንግስቲ ከተክል እናተሸገሸከ ከሎ፡ ከም ኣመሉ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ኣዝዩ ሓደገኛ ከፋኢ ምሃዘ። ኢሳይያስ ነቲ ኣመና ዝጸልኦን ዝንዕቐን ህዝቢ፡ ከም ባርያ ከግዛእ ደኣ እንበር ከም ነጻን ከቡርን ህዝቢ ዝመርሖ ከመርጽ መሰል ክህልዎ ዩብሉን ኢሉ ስለ ዝኣምንን፡ ኣብ ኤርትራ ቅዋማውን ሕጋውን ስርዓት ከትክል ስለ ዘይወሓጠሉን፡ ቅዋም ንኸይትግበር ብውልቃዊ ትእዛዙ ምስ ኢትዮጵያ ዶባዊ ግጭት ዝምኽንያቱ ኩናት ወሊዑ። ብሰንኪ እቲ 8 ግንቦት 1998 ዓ.ም. ብውልቀ ተሓታትነት ኢሳይያስ ዝተወለዐ ኩናት ኣብ ልዕሊ ኤርትራን ህዝባን እዚ ዝሰዕብ መዳርግቲ ኣልቦ ዕንወት ወራዩ።

. ኩሉ ውትህድርና ዝተማህረ ኤርትራዊ ካብ ሰላማዊ ህይወቱ ተመዘቢሉ። ዋኒኑ ገዲፋ ናብ ናይ ኩናት ግንባራት ከም ዝኸትት ኮይኑ።

. እታ ናብ ዝሓሸ ምዕባለ ትግስግስ ዝነበረት ሃገር ምዕባለኣ ተሰናኺሉ፡ ቁጠብኣ ኣብ ኩናት ከም ዝባኸን ተጌሩ።

. ኣብ ኢትዮጵያ ምስ ህዝብን መንግስትን ኢትዮጵያ ተወሃሂዶም ብፍቕርን ሰላምን ዝነበሩ ዝነበሩ ኣማኢት ኣሸሓት ኤርትራውያንን ኤርትራዊ ዝመበቆሎም ኢትዮጵያውያንን፡ ብሰንኪ ዝተወለዐ ኩናት ኣብ ኣብያተ ማእሰርቲ ከም ዝቐፈዱን መዋእሎም ጽዒሮም ዘጥረይዎ ንብረቶም ተራሲዮም ብውርደት ከም ዝሰነጉን ኮይኖም።

. ልዕሊ ሓደ ምልዮን ዝበጽሑ ኣብ ዶባት ዝነበሩ ዝነበሩ ኤርትራውያን ካብ ቤት ንብረቶም ተፈናቂሎምን ተበሳቢሶምን።

. ሰራዊት ኤርትራ ዋርሳይን ይከኣሎን ብዝብል መጻውዒ ኣብ ክልተ ከም ዝፈላለዩን ከም ዘይረዳድኡን ብምግባር፡ ገለን ተኣምንቲ ገለን ዘይተኣምንቲ፡ ገለን ኣገልገልቲ ገለን ተገልገልቲ ኮይኖም ከም ዝሰምዖምን ከም ሰራዊት ምክልኻል ናይ ሓንቲ ሃገር መጠን ብልቦም ተኣማሚኖም ከም ዘይሰርሑን ጌሩ።

. ብሰንኪ ዘይቁርዑይ ኣተኣላልያ ኩናትን ግዚኡ ዘሕለፈ ድሑር ኣጽዋርን፡ ብዘይካ እቶም ሰንኪሎም ዓዲ ውዒል ዝኾኑ ኣሸሓት ዜጋታት፡ ልዕሊ 25 ሺሕ ዕሸላት መንእሰያትን ተረፍ መስዋእትን ስንክልናን ጉዕዞ ናጽነት ዝኾኑ ተቐለስትን ተኸፊሎም። ብሰንኪ እቲ ዘጋጠመ መስዋእቲ ኣእላፋት ሕጻናት ዝኸቲሞም፡ ቦኳራት ጎራዙ መበለታት ኮይነን፡ ወለዲ ብዘይ ኣላይ ወላድ መኻን ኮይኖም ተሪፎም።

. ብሰንኪ ኮነ ኢልካ ዝተሃንደሰ ሸርሒ፡ ብሰንኪ ዘይተደልዩ ኩናትን ዘይብሱል ኣመራርሕኡን፡ ህዝቢ ኤርትራ ብቐልጽሙን መስዋእቲ ደቁን ዝወነኖ ኩርዓትን ርእሰ ተኣማማንነትን ናይ ሰዓርነት መንፈስን ከም ዝህሰ ኮይኑ።

ኣብ ኩናት ኢትዮጵያ ኢሳይያስ ሰይጣናዊ ውጤናት ኢሳይያስ ብሳላ ጽንዓት ህዝቢ ኤርትራን ኤርትራዊ ኒሕ ዝሰረቱ ተባዕ ሓይልታት ምክልኻልን ከምቲ ንሱ ዝሓሰበ ክዕወተሉ ኣይከኣለን። ኢሳይያስ ብዘይካ'ቲ ኮነ ኢሉ ከም ዝዘርቐን ናብ ጸላኢ ከም ዝበጸሕን ዝገብሮ

ዝነበረ አገደስቲ ወተሃደራዊ ሚስጢራት፡ ብቕዓት ሰራዊት ኤርትራ ንክዳኸም ሓደገኛ ተንኮላት ኣሊሙዮ። ብወገን ኢትዮጵያ ጽዑቕ ታዕሊምን ምድላዎትን እናተገብረ ከሎ ንሰራዊት ኤርትራ ግን ዘተኣማምን ኣካላውን መንፈሳውን ብቕዓት ንኸይህልዎ ካብ እዋናዊ ወተሃደራዊ ኩነታት ናብ ሕርሻዊ ማእቶት ከም ዘዘንብል ጌርዎ። ድሑር ኣጽዋር ኣዕጢቑ ብቕዓት ሰራዊት ዘመሓይሽ ታዕሊም ከይገበረ ናብ ውግእ ንክኣትው ኣገዲዱ። ዘይንቡር ስትራተጂ ኩናት ብምጥቃም፡ ሓይልታት ምክልኻል ምስ እኹል ዓቕሙ ከሎ ካብ ዝሃደም ጽኑዕ ድፍዓቱ ከም ዘዘልቕን ፋሕብትን ከም ዝኣትዎን ጌሩ። ኣብ 3ይ ወራር ኣማሓደርቲ ወረዳታትን ከተማታትን፡ ንህዝቢ ከይነገሩ ንብረቶም ጽዒኖም ንሳሕል ከም ዝብገሱ ዝተገብረ ህጹጽን ስቱርን ሓበሬታ፡ ኣብ ዓሰብ ቅድም ህዝቢ ጸኒሑ'ውን ሓይልታት ምክልኻል ንዓሰብ ንክለቕዎ ዝተመሓላለፈ ሓደገኛ ትእዛዝ፡ ገለ ካብ ኣብነታት ኢሳይያስ ኣብ እዋን ውግእ ንሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ንምድኻምን ንህዝቢ ንምብትታንን ዝተጠቀሙሎም ሓደገኛ ሜላታት ኢዮም ኔሮም።

ኢሳይያስ ኣፈወርቂ እቲ ብዘይ ምርጫ ህዝብን ሃገራዊ ባይቶን፡ ብወልቃዊ ሓላፍነቱ ካብ ፕረሲደንት መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ናብ ፕረሲደንት ሃገረ ኤርትራ ንነብሱ ዝኸብከበ ውልቀ ሰብ፡ ኣብ ዶባዊ ኩናት ኢትዮኤርትራ እቲ ንቕልውላው ፈጠርካ ነቲ ዝፈጠርካዮ ቁልውላው እናመሓደርካ ኣብ ስልጣን ምጽናሕ ዝብል ሰይጣናዊ ውጥኑ ከምቲ ዝሓሰበ ከስልጦ ኣይከኣለን። ብፍላይ ወደባዊት ከተማ ዓሰብ ብዘይ ኩናት ብጸላኢ ንክትተሓዝ ዝተኣልመ ተንኮል፡ ጀጋኑ ሓይልታት ምክልኻል "ጸላኢ ሬሳና ረጊጹ ይሓልፍ እንበር ንዓሰብን ባሕራን ገዲፍና ኣይነዝልቕን" ብምባል ኣፍሽሎም ኢዮም። እቲ ተሓሲቡ ዝነበረ ሓደገኛ መደብ ግን፡ መንግስቲ ኢትዮጵያ ንዓሰብ ክቆጸጸራ፡ ኤርትራዊ ምእንቲ እቲ መግለጺ መንነቱ ዝኾነ ኣእላፋት ዝኸፈለሉ ባሕሩ ንዘልኣለም ኣብ ቀጻሊ ውግእ ክነበር፡ ፕረሲደንት ሃገረ ኤርትራ ከኣ ነዚ ቅልውላው እናመሓደረ ቅዋም ይተግበር ስርዓተ ሕገ ይከበር ዝብሎ ዘይብሉ ብኩናት እናመሳመሰ፡ ነቲ ኣመና ዝንዕቕን ዝጸልኦን ህዝቢ ክሳብ ፈጸሙ ዘጽንዖ ኣብ ስልጣኑ ተኸይጡ ክነበርዮ ኔሩ እቲ ተመደብ። ኩሉ'ቲ ዝወጠኖ ውጥናት ምሉእ ብምሉእ ስለ ዘይሰለጠ ድሕሪ ሰላማዊ መኸተምታ ዶባዊ ኩናት ኢትዮኤርትራ እዚ ተዘርዚሩ ዘሎ ኣዕናውን ኣጽናትን ገበናት ክፍጽም ተገዲዱ።

- ምእንቲ ናጽነት ሃገር ኣብ ደረጃ መሪሕነት ኮይኖም ዝተቐለሱን ዘቃለሱን፡ ኣባላት ማእከላይ ሽማግሌ ህዝባዊ ግንባርን ኣባላት ሃገርዊ ባይቶን ኮይኖም ዝመርሑ ሓርበኛታት፡ ኩናት ሰለስተ ዓመታት ብግቡእ ይገምገም፡ ቅዋማዊ ስርዓት ይተኸል፡ ስርዓተ ሕገ ይንገስ፡ ኢሎም ሕጋዊ ሕቶ ስለ ዝሓተቱ ንዕኡምን ንክልኦት ልዕሊ ሓደ ሸሕ ዝኾኑ ተቐላብቲ ደገፍቶምን ኣብ ማሕደርን ሸላታት ኣብያተ ማእሰርትን ከም ዝሃልቁ ጌሩ።

- ህዝቢ ኤርትራ ባዕሉ ብዝመረጸ ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ንኸይማሓደር ኢሳይያስ ብዝሃለ ስልጣኑ ወፍሪ ዋርሳይ ይካኣሎ ኣውጁ። ድሕሪ እዚ ኣዋጅ ስርዓት ኢሳይያስ ኣቦኡ ዘፍለጠ ብሕገ ዘይማሓደር ወተሃደራዊ መንግስቲ ኮይኑ፡ ብሰንኪ ኢሳይያስ ዝኣወጀ ኣዕናዊ ኣዋጅ ኣብ ህዝብን ሃገርን እዚ ዝሰዕብ ከቢድ ዕንወት ስዒቡ።

. ኢሳይያስ እቲ ውሱን ግዜ ዝነበሮ ሃገራዊ ኣገልግሎት፡ ናብ ደረት ዘይብሉ ግዳድ ዕስክርናን ባርነትን ቀይርዎ። ብሰንኪ እዚ ቕጥዒ ዝሰኣነ ባርነት፡ መንእሰያት ደቂ ህዝቢ ሃገርም ጠንጢኖም እግርም ናብ ዝመረሖም ተሰዲዶምን ፈቐድኡ ተበታቲኖምን። ኣብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ብሕሰርት ተዋሪዶምን ኣብ ኣብያተ ማእሰርቲ ተዳጉኖምን። እቲ ዘጉሂ ፍጻመ ከኣ ዝሓተሎም ዘይብሎም ግዳይ ጎሓላሉ ሲናይን ወተሃደራት ግብጽን እስራኤልን፡ ግዳይ ምድረብዳ ሳህራን ማእከላይ ባሕርን ኮይኖም ብዘሕዝን ጥፋእ ምህላቕም ኢዮ።

. ኢሳይያስ ናብራ ናይ'ቲ ኣብ ገዛእ ሃገሩ ብሕሱም ድኸነትን ባርነትን ዝሳጸ ዘሎ ህዝቢ፡ ናብ ዝገደደ ደልሃመት ከም ዘምርሕ ስለ ዝገበሮ፡ ህዝቢ መዓንጣ ዘይቐጸሩ ህጻናት ደቂ ዓጸቦ ኣጠንቢሰዎም ዝልከፍ ስኢኖም ክጣርዑ እናሰመዐ፡ ቦቶም ካብ ፈቐድኡ ተጨውዮም ብዘይፍርዲ ኣብ ኣብያተ ማእሰርቲ ዝሳቐዩን ብእኡ ኣቢሎም ደሃዮም ዘጥፍኡን ዘለዉ ዓሰርታታት ኣሸሓት ንጹሃት ኣሕዋቱን ደቁን እናተሻቐሉ፡ ብጸጸኒሑ ዝእወየሉ መርድእ ስደተኛታት ደቂ እናቆዘመ ከርፋሕ ናብራ እናነበረ፡ ብጃምላ ክጸንት ተፈሪዱ ይርከብ ኣሎ።

. ኢሳይያስ ንልዕሊ 10 ዓመታት ኣብ ኤርትራ ዝኾነ ዓይነት ህንጻ ንኸይስራሕ ስለ ዝኸልከለን፡ ኩሉ ዓይነታት ቐጠባዊ ምንቅስቃስ ከም ዝድስክል ስለ ዝገብረን፡ ኤርትራውያን ሰብ ርእሰማል ሃብቲ ኤርትራ ተሰኪሞም ናብ ካልኦት ሃገራት ከም ዝግዕዙን ንምዕባላ ካልኦት ሃገራት ኣበርክቶ ከም ዝገብሩን ኮይኖም። ኤርትራ ከኣ ሃብታ ተመዝሚዙ ባዶ ኮይና ክትተርፍን ኣብ ድኸነት ክትነበርን ተፈሪዳ።

. ኢሳይያስ ካብ ቁጠባዊ ትካላት ህ.ግ.ደ.ፍ. ዝርከብ ምህርቲ፡ ካብ ዕደና ማዕድናት ኤርትራ ዝርከብ ኣታውን ካብ ስደተኛታት ደቂ ሃገር ዝቐረጽ ክልተ ካብ ሚእትን (2%)፡ ሃብቲ ሃገርን ህዝብን ምኽኑ ኣሚኑ ህዝቢ ምእንቲ ክረብሓሉን ሃገር ምእንቲ ክትምዕብለሉን ኣብ ውሽጢ ሃገር ክንዲ ዘውፍሮ፡ ንሃገራዊ መዝገብ ባዶ ብምግባር ንሃብቲ ሃገርን ህዝብን፡ ኣብ ሃገራት ማእከላይን ርሑቕን ምብራቕ ኤስያ፡ ኣብ ዝተፋላለዩ ሃገራት ኣፍሪቃን ኣውሮጳን ስሜን ኤመሪካን፡ ብስሙን ብስም ናይ ውልቁ ዕሱባቱን ኣውፍርዖ ይርከብ ኣሎ። ነቲ ኣብ ውሽጢ ሃገር ኮይኑ ቁሩብ ፍሒትሒት ዝብል ባህላዊ ዕደና ወርቅን ካልእ ከም ሓዋላን ኮንትራባንዳን ዝኣመሰሉ ዘይሕጋዊ ቁጠባዊ ምንቅስቓስ ከይተረፈ ቦቶም ሚልዮናት ገንዘብ ህዝቢ ዓዲሉ ዘበገሶም ልእኹቱ ይምዘምዘ ኣሎ። እቲ ኤርትራ ንኢሳይያስ ኣፈወርቂ ምንጩ ሃብቲ ማዕከን ወርቂ እንበር ካልእ ትርጉም ዘለዎ ፍጥረት ኣይኮነትን ዝብል ሕሜታ ርጉጽነት ኣልቢሎ ኣሎ።

. ኢሳይያስ ንሰበስልጣን መንግስትን ግንባርን፡ ንኣዘዘቲ ሰራዊት ኣይልታት ምክልኻልን ጸጥታን፡ ኣብ ብልሽውናን ኣብ ካልእ ብውልቂ ዘሕትቶም ገበናትን ንክቆማጥዑ ባይታ ኣመቻቹኡ፡ ብዘፈጸም ገበናት ጅሆ ብምሓዝ ከኣ ዕሱባት ኣገልገልቱን ውፍያት ኣተግበርቲ ባርነትን ከም ዝኾኑ ጌርዎም ኣሎ።

. እቲ ካብ ኩሉ ምጻታትዮ ዘብል ፍጻመ ከኣ፡ ነቶም ካብ ባጀትን መሻርፍን ኣይልታት ምክልኻልን ጎርሮ ህጻናት ኤርትራን መንዚዑ እናመጨነ ዝዕኾም ዘሎ ከም በዓል ደ.ም.ህ.ት. ዝኣመሰሉ ብስም ተቓውሞቲ ውድባት ኢትዮጵያ ዝፍለጡ ዓሳኩሩ፡ ኣብ ውሽጢ ሃገር ልዕሊ ወዲ ሃገር ከም ቃሕትኣም ክዕንድሩን ንወደባት ኤርትራ ክኣስሩን ክርሸኑን ምሉእ ስልጣን ምሃቡዮ። ነቲ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዘለዎ ደረቱ ዝሓለፈ ጽልእን ክቱር ንዕቕታን ቂምን ከኣ ብዘይቀልዓለም ኣግሂድዎ ይርከብ ኣሎ።

ዳርጋ ኩሉ ኣብ ላዕሊ ተዘርዚሩ ዘሎ ገበናት ዝኾነ ዓይኒ ከንቐሕ ዝፈተነ ብኩነታት ሃገሩ ዝግደስ ዜጋ ክስሕቶ ዘይክእል ገበናት ኢዩ። ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ነቲ ቅድምን ድሕርን ናጽነት ሃገር ብኢሳይያስ ኣፈወርቂ ዝተጸመ መውዳድርቲ ዘይብሉ ዓባይቲ ገበናት ድሕሪ ምዝርዝር፡ ነቲ ብሕጂ ክፍጽዎ ወጢንዎ ዘሎ ካልእ ሓደገኛ ምስጢራት ድሕሪ ምፍታሽ፡ ናብዚ ዝስዕበ ታሪኻዊ ውሳኔ ክበጽሕ በቺዑ። ነቲ ህዝቢ ንኸጽንት ኤርትራ ከም ዘይነበረት ንኸገብር ኢሳይያስ ጠጅኦም ዘሎ ሓደገኛን ኣጽናትን ውጥናት ንጎድኒ ገዲፉ፡ ካብ ዘበነ ብረታዊ ተጋድሎ ክሳብ ሕጂ ብኢሳይያስ ዝተፈጸሙ ገበናት ድሕሪ ምጽብጻብ፡ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ልዕሊ ኢሳይያስ ዝግባእ ፍርዲ ከይሃበ ምጽንሑ ብታሪኽ ዘሕትቶ ገበን ከም ዝፈጸመ ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ተግዚቡ። ንኢሳይያስ ሕዝባ ኣብ ፍርዲ ከተቐርብ ምፍታን እዚ ዘሎ ግዜን ከውንነትን ዕድል ክህብ ስለ ዘይክእልን፡ እዚ መሰል እዚ ውን ንኢሳይያስ ከም ሰብ ዝግባእ መሰል ስለ ዘይኮነን፡ ህዝቢ ኤርትራ ንዝፈጸመ ታሪኻዊ ስሕታን ንምዕራይ፡ ንሃገር ካብ ጥፍኣት ንምድሓን፡ ንኢሳይያስ ኣፈወርቂ ነቲ ገበናቱ ተኾሚሩ ልዕሊ ክስን ፍርድን ዝኾነ ብምጽናት ኤርትራዊ ዜግነት ዝሕተት ገበነኛ፡ ስጉምቲ ክውሰደሉ ምውሳኔን እዮኑ ኮይኑ ረኺብዎ ኣሎ። እዛ ኣእላፋት ብሉጻት ዝተኸፍሉላ ናይ ኣእላፋት ዘለውን ዝመጹን ወለዶታት ሃገር ክትከውን ዝግብኣ ኤርትራ፡ ብሰንኪ ሓደ ውልቀ ሰብ ክትጠፍእን ከም ዘይነበረት ክትከውንን ትም ኢልካ ምዕዛብ ሃየንታ ጥራይ ዘይኮነ፡ ብዕድል እዞም ዘለውን እቶም ዝመጹን ወለዶታት ተሓታቲ ምኻንውን ስለ ዝኾነ፡ ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት፡ ኤርትራ ናይ ኤርትራውያን ኮይና ንዘልኣለም ብሓርነት ምእንቲ ክትነበር፡ ንኢሳይያስ ኣፈወርቂ ካብ ዕለት 20 ሰኔ 2014 ዓ.ም. ጀሚሩ ሕነ ህዝብን ሃገር ዝፈዲ ስጉምቲ ክውሰደሉ ወሲኑ ኣሎ።

ናይቶም ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ካብ ናይ ኢሳይያስ ዘይንእስ ጽልእን ቅርሕንርን ተኣንጉቶም ንዝተዋህበዎ መምርሒ ናይ ውልቆም ክፍኣትን ጭካነን ወሲኹም ዘተግብሩ፡ ኤርትራ ንክትባደም ህዝቢ ኤርትራ ንኸጸንት ቀንዲ መጋበሪ ዝኾኑ ወልቀ ሰባት ዝርዝር ኣስማት እዚ ዝስዕበ ኢዩ።

- 1. የማነ ገብረኣብ (ማንከይ)
- 2. የማነ ገብረመስቀል (ቻርሊ)
- 3. ሓጎስ ገብረሂወት (ክሻ)
- 4. ብ/ጀ. ተኸለ ክፍላይ (ማንጃስ)
- 5. ኮ/ል ጠዓመ ጎይቶአም (መቐል)

ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ነዞም ኣብ ላዕሊ ኣስማቶም ተጠቐሱ ዘሎ ውልቀ ሰባት ካብ ዕለት 20 ሰኔ 2014 ዓ.ም. ጀሚሩ ልክዕ ከም ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ሕነ ህዝብን ሃገርን ዝፈዲ ስጉምቲ ክውሰደሎም ወሲኑ ኣሎ።

ኣብ ልዕሊ መራሒ ሃገር ስጉምቲ ምውሳድ ሓደገኛ ሳዕቤን ኣይህልዎንዶ? ህዝቢ ኤርትራ ንዘይተቐበሎ መራሒ ሃገር ካብ ስልጣ ምእላይ ከም ባህሊ ኣየታኣታትዎንዶ? እዚኣምን ካልኣትን ዝኣመሰሰሉ ስክፍታታት ክለዓሉ ግድን ኢዮም። ብቲ ቐንዕ መምዘኒ ደምክራሲ፡ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ብምትላልን ብሓይልን ናይ ህዝቢ ስልጣን ዝጨወዩ ሸፍታ ወይ ከታሪ ደኣ እንበር መራሒ ህዝቢ ኤርትራ ኣይኮነን። ኣብ ልዕሊኡ ስጉምቲ ምውሳድ ከኣ ኣብ ልዕሊ ሓደ ብምትላልን ብሓይልን ስልጣን ህዝቢ ዝጨወዩ ሸፍታ ወይ

ከታሪ ስጉምቲ ምውሳድ እንበር ኣብ ልዕሊ ብድምጺ ህዝብን ብስርዓተ ሕግን ዝተመርጸ መራሕ ሃገር ስጉምቲ ምውሳድ ዘይምኻኑ ኩሉ ዜጋ ክበርሃሉ ይግባእ። እቲ ጸባሕ ብህዝቢ ተመሪጹ ሃገር ክመርሕ ዝሕልን ሰብ ካብዚ ስጉምቲ ክወስደሉ ተበይንሉ ዘሎ ገበነኛ ክመሃር ዘለዎ ቁምነገር ኣሎ። ነዚ ብረዚን ዓቕሊ ክጽመም ጸኒሑ ሓንሳብ እንተ ኣንቁዱ መላሲ ዘይብሉ ህዝቢ፡ ክትመርሕ ኢልካ ሓላፍነት ክትስከም ትሕልን ከለኻ፡ ሓድነቱ ሓሊኻ ብስርዓተ ሕጊ ተገዚእካ ብርትዕን ፍትሕን ምርጫኡን መሰሉን ኣኸቢርካ፡ ውልቃውን ህዝባውን ናጽነቱ እናተኸናኸንካ እንበር፡ ሓድነቱ ክትበታትኽ እናፈተንካ፡ ብዘይትግበሩ ተስፋታት እናታለልካ፡ ብምግቡዕባዕን ምፍርራሕን ንፍትሒ ጓዕጺጽካን ስርዓተ ሕጊ ጥሒስካን ክትመርሕ ምፍታን ሓደገኛ ምኻኑ እዚ ዝተወሰነ ታሪኻዊ ውሳኔ መምሃሪ ክኸውን ኢዩ።

ንዝጠቀሱ ዜጋታት ድሩት ግዜ ጣዕሳ ምውሳኔ፡

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ነዞም ኣብ ታሕቲ ኣስማቶም ተዘርዚሩ ዘሎ ተሓተቲ ውልቀ ሰባት ካብ 20 ሰነ 2014 ዓ.ም. ጀሚሩ ንሰለስተ ወርሒ ዝጸንሕ ድሩት ናይ ጣዕሳ ግዜ ወሲኑ ኣሎ።

1. ጀ/ል. ስብሓት ኤፍሬም	8. ብ/ጀ. ሑመድ ኣሕመድ ካሪካረ
2. ጀ/ል. ፍሊጶስ ወልደየውሃንስ	9. ብ/ጀ. ኣብርሃ ካሳ
3. ሜ/ጀ. ሃይለ ሳሚኤል (ቻይና)	10. ብ/ጀ. ኣብርሃም ዓንዶም (ዓፋን)
4. ሜ/ጀ. ተክላይ ሃብተስላሰ	11. ብ/ጀ. ስምኦን ገ/ድንግል
5. ብ/ጀ. ጸሃየ መኮነን	12. ኮ/ል. ወልዱ ገብረየሱስ (ወልዱ ባርያ)
6. ኣቶ. ኣልአሚን መሓመድስዒድ	13. ብ/ጀ. ስብሃቱ ሊቀ (ወዲ ሊቀ)
7. ኣቶ. ሮሞዳን መሓመድኑር	14. ኣቶ. ዘምህረት የውሃንስ

ነዞም ኣብ ላዕሊ ኣስማቶም ተዘርዚሩ ዘሎ ብታሪኽ ክሕተቱ ዝግብእም ንጡፋት ተዋሳኒቲ ዕንወት ሃገር ዝኾኑ ውልቀ ሰባት፡ በቲ ዝተወሰነ ሃገራዊ ዕርቅን ሰላምን ቅድምን ድሕርን ናጽነት ዝፈጸምዎ ገበን ብስም ኩሎም ሰማእታት ኤርትራን ብስም ህዝቢ ኤርትራን ምሕረት ተገርሎም ከም ዘሎ ተገሊጹዮ። ዝኾነ ኤርትራዊ ዜጋ እቲ ተዋሂብዎም ዘሎ ናይ ጣዕሳ ግዜ ክሳብ ዝውዳእ ክትንክፎም መሰል የብሉን። ንዝተገበረሎም ምሕረት ሸለል ብምባል ኣብ ክንዲ ነቲ ይቕረ ዝበለሎም ውጹዕ ህዝቢ ዝኸሕሱ ገና መጋበሪ ባርነት ኮይኖም ንህዝቢ ምጽናትን ሃገር ምዕናውን ዝቕጽሉ እንተ ኾይኖም ግን፡ ይቕረታን ምሕረትን ህዝቢ ኣየድልየናንዮ ከም ምባል ተሓሲቡ፡ እተን ዝተወሰናሎም ናይ ጣዕሳ ኣዋርሕ ካብ ዘብቃዓሉ ግዜ ንደሓር፡ ናይቲ ቅድምን ድሕርን ናጽነት ሃገር መጋበሪ ኢሳይያስ ኮይኖም ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ዝፈጸምዎ ገበን ስጉምቲ ክውሰደሎም ተወሲኑ ከም ዘሎ ክስተውዕሉ ይግባእ።

ኢሳይያስ ነቲ ብህርፋንን ባህግን ብፍቕርን ኣኸብሮትን ዝሓንገሮ የዋህ ህዝቢ ብጭካነን ጽልእን ዝጨፍጨፈ፡ ምንም ንዘይበደሎ ህዝብን ሃገር ንጥፍኣትን ዕንወትን ዝፈረደ፡ ንጽቡቕ ብኸፋእ ንእምነት ብኸድዓት ምክሓስ ዘዕግቦ፡ ኩሉ ደላይ ጽቡቕ ጸላኢኡ ኮይኑ ዝስምዖ፡ ክድዓት ዝመለለይኡ ርኽብ ሰብ ምኻኑ ኩሉ ዝፈልጦዮ። ኢሳይያስ ወለሓንቲ ከይተተንከፈ ምስ ካዕባት ክብረቱ ከሎዮ፡ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራን መጋድልቱን ከቢድ ጽልእን ቅርሕን ሰሪጾም ንጥፍኣቶም ክጽዕር ዝጸንሑ፡ ስጉምቲ ክውሰደሉ ከም ዝተወሰነ ምስ ተረድኡ፡ ዋላ እኳ ዘይኮነሉ እንተኾነ፡ ከይቀደሙኒ ክቕድም ብምባል ነዛ ሃገርን ንህዝባን ናብ ዝኸፍኦ ምዓመቕ ጥፍኣት ገጹ ክነቕታ ክጓየ ምኻኑ ትሑዝዮ። ስለዚ ኩሉ ኤርትራዊ ብፍላይ ከኣ እቶም ምሕረት ዝተገበረልኩም ብስም ሃገራዊ ጉቡእ ኣገልገልቲ ኢሳይያስ ዝነበርኩም ዜጋታት፡ ሚኒስተራትን ካልኦት ሰብ ስልጣን መንግስትን ኣዘዘቲ ሰራዊትን፡ ኢሳይያስ ንኹሉኹም ኣብ መቓን ሞት የእትዩ ዝጥዕም ግዜ ይጸበየልኩም ከም ዘሎ ተሰዊጥኩም፡ ምስ ግዜ ብምቅድዳም ቅልጡፍን ተባዕን ስጉምቲ ክትወስዱ፡ ነታ ናይ ኢሳይያስ ኣዘንጊዕካን ሃንደበትነት ተጠቂምካን ሓደገኛ ስጉምቲ ናይ ምውሳድ ስልቱ ከተፍሸልዎ፡ ነቲ ጸላኢ ህዝባዊ ግንባርን ስውኣትን ዝኾነ ከዳዕ ግቡእ ፍርዱ ሂብኩም ነዛ ሃገር ከተቕሰንዎ፡ በብውልቁኹም ይኹን ብውዳብ ንውሳኔን ምሕጽንታን ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ከተተግብሩ፡ ብሓቂ ኤርትራውያን ክትኮኑ፡ 20 ሰነ 2014 ዓ.ም. መዓልቲ ሰማእታት ኤርትራ፡ መዓልቲ ዕርቅን ሰላምን፡ መዓልቲ ፍርዲ ገበነኛታትን ኮይና ከም ትውዕል ክትገብሩ፡ ብሰማእታት ኤርትራን ህዝቢ ኤርትራን ትጽውዑ ኣለኹም ።

3. ትርጉምን ከብርን መስዋእት ከም ዝሕደስን ህዝባውነት ከም ዝሰብስን ምግባር፡

ኢሳይያስ እታ ቀዳመይቲ ንጅግንነት ህዝቢ ኤርትራ ከዕንወላ ዝተጠቀመላ ጥበብ ንስውኣትን ሙብጽዓ ስውኣትን ምጥላም ኢያ ኔራ። ኢሳይያስ ብሰንኪ ኣብ ሙብጽዓ ስውኣትን መቐርብ ስውኣትን ዝፈጸም ከቢድ ጥልመት፡ ከብርን ትርጉምን መስዋእት ፈጸሙ ዘንቢዑ፡ ህዝቢ ኤርትራ ከኣ ምሰታ መፍትሒ ኩሉ ጸገማቱ ዝኾነት መስዋእት ከም ዝረሓሓቕ ኮይኑ። ብሰንኪ ከድዓት ኢሳይያስን ንሱ ዘታኣታተዎ ኣተሓሳስባን፡ ኣብዚ እዋንዚ ንስቓይን ህልቂትን ዜጋታትካን ዕንወት ሃገርካን እናተዓዘብካ እንታይ ኣተወኒ ኢልካ ርኢኻ ከም ዘይራኣኻ ርእሰኻ ቀቢርካ ከተጽቅጥ ምኽኣል ከም ለባምን መስተውዓልን ትሕሰቡሉ፡ ምስሉይ ምኽንያታት እናፈጠርካ ብሕሱር ጉርሒ ንነብስኻ ከተቐስን ምፍታን ምዕቡሉን ዘመናውን ሰብ ትስመየሉ፡ ምእንቲ ሓቅን ፍትሕን ምእንቲ ወጽዓ ህዝብን ሃገርን ደው ምባል ድንቁርናን ድሕረትን ዝሕሰቡሉ፡ ሃገራውነትን ኣዕሚቓ ዝተደብየትሉ ዘርኢ ትብዓትን ጅግንነትን ዝመኸነሉ ዝሩግ መድረኽ ክፍጠር ክኢሉ ኣሎ።

ብፍላይ ካብ 2001 ዓ.ም. ክሳብ እዚ እዋን እዚ፡ ምእንቲ ሓቅን ፍትሕን ምእንቲ ወጽዓ ህዝብን ድሕነት ሃገርን ከትቃለስ ኢልካ ንነብስኻ ንመስዋእት የሕሊፍካ ከትህብ ምፍታን ማለት፡ ነቲ ከብሪ መስዋእት ክዕድለካን ክኸልክለካን ስልጣን ዘለዎ ኣካል ስለ ዝተጸረርካ ዕድመ ንእስነትካ ወፊኻ ዝሰራሕካዮ ታሪኽን ጅግንነትን ብዝሓፈ ፍቓድካ ምዕናው፡ ነቶም ብዘይካኻ ረዳኢ ዘይብሎም ደቅኻን ስድራኻን ከዲዕካ ናብ ዝኸትምናን ድኽነትን ምጉሓፍ፡ ኣብይ ኣለኻ ተባሂልካ ንዘይትዝከረሉ ስራሕ ዓያሱን ድሑራትን ንኸትሰርሕ ኣብ ልዕሊ ህይወትካ ስለ ዝፈረድካ ንስድራኻን ፈተውትኻን ዘይወጽእ ጓሂ ምግዳፍን ኩሉ ዓይነታት ሕንከት ከም ዝጉልበቡ ምግባርን ማለት ኮይኑ ኣሎ ትርጉም መስዋእት ኣብዚ እዋን እዚ። ስለ ዝኾነ ከኣ ካብ ምእንቲ ሓርነትን ራህዋን ህዝቢ መስዋእት ምኽፋል ተራ ሞት ምማት ዝምረጸሉ እዋን ተበጺሑ ኣሎ።

ጸገም ኤርትራን ህዝባን ንሓዋሩ ከመይ ኢሉ ፍታሕ ይረክብ? ንዝብል ሕቶ ቀሊልን ቀጥታውን መልሲ ኣለዎ። መልሱ ከኣ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ካብ ስልጣን ከም ዝእለ ከግበር ክኸእል ኣለዎ ኢዩ። ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ካብ ስልጣን ክእለ እንተ ኾይኑ መስዋእት ብግዲ ክኸእል ክኸእል ኣለዎ። መስዋእት ክኸእል እንተ ኾይኑ፡ መስዋእት ብኹሎም ዜጋታት ተባሂላን ተሃራፍን ክኸውን ክኸእል ኣለዎ። መስዋእት ብኹሎም ዜጋታት ተባሂላን ተሃራፍን ክኸውን እንተ ኾይኑ ከብርን ትርጉምን መስዋእት ናብ ግቡእ ቦትኡ ክምለስ ክኸእል ኣለዎ። ከብርን ትርጉምን መስዋእት ናብ ግቡእ ቦትኡ ክምለስ እንተ ኾይኑ ሙብጽዓ ስውኣትን መቐርብ ስውኣትን ክኸብሩ ክኸእሉ ኣለዎ። እቲ ክኸውን ዝግብኦ እዚ ስለ ዝኾነ ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ስውኣ ምኻን ማለት፡ ተደላይን ተሃራፍን ፍጡር ምኻን፡ ስውኣ ምኻን ማለት እቲ ብዘቐንእ ከብረት ወትሩ እናተዘከረ ክነብር ዝግብኦ ዝተመርጸ ዜጋ ምኻን፡ ስውኣ ምኻን ማለት እቲ ብመንፈሳውን ንዋታውን ሞሳ ዝበለጸ ክኸውን ዝግብኦ ዕድለኛን ዘልኣለማውን ዜጋ ምኻን ማለት ምኻኑ ይኣምን።

ነቲ “ኤርትራ ሃብታ እንበር ህዝባን መሬታን ኣየድልዩን ኢዩ፡” ዝብል ጭርሖ ተኣንጉቱ ኤርትራን ህዝባን ብዘሰንብድ ቅልጣፊ ከጽንት ዝህንደድ ዘሎ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ፡ ካብ ስልጣን ክትኣለ ኢልካ ህይወትካ ንመስዋእት የሕሊፍካ ከትውፊ ምኽኣል ፍልይነት ዘለዎ መስዋእት ኢዩ። እዚ መስዋእት እዚ ነታ ኣእላፋት ዝተኸፍሉላ ክብርቲ ሃገርን ነቲ ውጹዕ ህዝባን ካብ ዕንወትን ህልቂትን ከድሕን ኢዩ። እዚ መስዋእት እዚ ናይቶም ብሰማእትነት ዝሓለፉ ጀጋኑ ስውኣትን ንሶም ዝተሰውእሉ ዕላማን ኮንቱ ኾይኑ ከም ዘይተርፍ ከረጋግጽዮ። እዚ መስዋእት እዚ ነቶም ብዘይካ ኤርትራውነት ካልእ ኣበሳ ዘይብሎም፡ ኣብ ፈቓድ ኣብያተ ማእሰርቲ ብዘስካሕክሕ ኣገባብ ዝሰቐዩ ዘለው ልዕሊ 10,000 ንጹሃት ኤርትራውያን ናጽነት ከበስርዮ። እዚ መስዋእት እዚ ናይቶም ብሰንኪ ኢሳይያስን ምሕደርኡን ኣብ ውሽጥን ኣብ ደባትን ኤርትራ፡ ኣብ መዓስከራት ስደተኛታትን ሲናይን፡ ኣብ ሳህራን ማእከላይ ባሕርን ዝሃለቁን ዝዋረዱን ዘለው ኤርትራውያን ሕነ ክፈዱዮ። እዚ መስዋእት እዚ ናይታ ፍጹም ዓንያ ብሬሳታት መንእሰያት ኣዕለቕሊቓ፡ ዝኣረገ ህንጻታትን ዝኣረገ ዜጋታታን ጥራይ ሒዞ፡ ተስፋ መጻኢኣ ጸልሚትዋ ጭልምልም ትብል ዘላ ምጭውቲ ኤሪ ዕድል ከውሕስ ኢዩ። እዚ መስዋእት እዚ ኤርትራ ዓዲ ኣእላፋት ጀጋኑ ሰብኡት ደኣ እንበር፡ ዓዲ ሓደ ከዳዕ ሰብኣይ ዘይምኻና ከመስክርን ስብእነት ኤርትራውያን ናብ ዋናታታ ክመልስንዮ። እዚ መስዋእት እዚ ቅዋምን ሕግን ኣንጊሱ ፍትሕን ርትዕን ኣብ ቦትኡን ከስፍር ኢዩ። እዚ መስዋእት እዚ ሕልሚ ብዙሓት ዜጋታት ጸጊኑ ኤርትራ እታ ውሉድ ወለዶታታ ብሰላምን ናጽነትን ንምዕባል ዝግስጉሱላ፡ ብፍትሕን ደምክራስን ብስርዓት ሕግን ቅዋምን እናተመሓደሩ ብሓድነት ዝነብሩላ ሃገር ከም ትኸውን ክገብርን ንታሪኽ ክቐልስን ኢዩ። ኣብዚ ንድየት ጅግንነትን ፍትወት ነብስን ዝግብሉሉ መድረኽ፡ ትርጉምን ከብርን መስዋእት ከሓድስ ዝኸእል ዘሎ መስዋእት ስለ ዝኾነ፡ ብሳላ እዚ መስዋእት እዚ ናይ ዝሓለፉን ዘለውን ዝመጹን ወለዶታት ሞዴል ወይ ህዝባዊ ኣብነት ዝኾነ ስውኣ ክህላዎዩ ኤርትራ።

ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት መንፈሳዊ ሞሳ ናይቲ ንኢሳይያስ ኣፈወርቂ ካብ ስልጣን ዝኣልዮ፡ ዝግበዩ ኤርትራዊ ጅግና “ጅግና ንብለል ሓርነት” ተባሂሉ ክስመ፡ ትእምርቲ ድሕነት ሃገርን ሓርነት ህዝብን፡ ምልክት ሰረት ፍትሕን ደምክራስን ኮይኑ ብታሪኽ

እናተዘከረ ንውሉድ ወለዶ ንዘልካለም ምእንቲ ከነብር ምስሉ ኣብ ባጤራ ኤርትራ ከሕተም ውሳኔኡ የመሓላልፍ። ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ዋላ እኳ ምስ ከብርን ኣበርክቶን እዚ ጅግና ዝዳረግ ኣይኹን፡ ንዋታዊ ሞሳ መስዋእቱ ከኣ 1,500,000.00 (ሓደ ነጥቢ ሓሙሽተ ምልዮን) ዶላር ኤመሪካ ክኸውን ኣብ ምርድዳእ በጺሑ። መንፈሳዊ ሞሳ ናይ ነብስ ወክፍ ህይወቱ ንመስዋእቲ ወፍዮ፡ ኣብ ልዕሊ እቶም ስጉምቲ ከውስደሎም ዝተወሰነሎም መጫፍርቲ ኢሳይያስ ዝኾኑ ውልቀ ሰባት፡ ሕነ ህዝቢ ዝፈዲ ስጉምቲ ክወስድ ዝበቐዐ ዜጋ፡ “ጅግና ሓርነት” ዝብል ስያመ ክኸውን፡ ናይ ነብስ ወክፍ ዕውት ንዋታዊ ካሕሳ ከኣ 200,000 (ክልተ ምእቲ ሺሕ) ዶላር ኤመሪካ ክኸውን ወሳኔኡ የቐርብ። እዚ ተዘርዚሩ ዘሎ ንዋታዊ ሞሳ ጀጋኑ ነቲ መዳርግቲ ዘይርከቦ ኣበርክትኦምን ንዋጋ ክብርቲ ህይወቶም ዝበቐዐ ኮይኑ ኣይኮነን። እንታይ ደኣ እቶም ህይወቶም ንመስዋእቲ የሕሊፎም ዝህቡ ጀጋኑ፡ ብዛዕባ እቶም ብእኣም ዝእለዩ መቐርቦም፡ እንተ ወሓደስ በቲ ንዋታዊ ክፋሉ ከይተሰከፋ ጎኖም ዓሪፍሎም ክብጀው ምእንቲ ክበቐዑ ሙተባብሩ ክኸውን ስለ ዝተሓሰበ ደኣ እንበር። መቐርብ ስውእ እቲ ብመንፈሳውን ንዋታውን ሞሳ ተደቢሱ፡ ብፍረ መስዋእቲ መቐርቡ ከቢሩ ከነብር ዝግብኦ፡ ዕድለኛ ዜጋ ክኸውን ከም ዘለዎ ኩሉ ዜጋ ዝኣምነሉ ጉዳይ ኢዩ።

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ኣብ ልዕሊ ኢሳይያስን ቁንጣሮ መጋበርያታቱን ስጉምቲ ምውሳድ ንነብስ ወክፍ ኤርትራዊ ዝወሃብ መሰል ደኣ እንበር ንውሉናት ሰባት ጥራይ ዝተዋህበ ዕድል ክኸውን ከም ዘይብሉ ይኣምን። ዝኾነ “ኣሃዩ ንሃገሪይ ጅግናኣ” ኢሉ ዝኣምን ኤርትራዊ ዜጋ፡ ታሪኽ ናይ ምስራሕን መንፈሳውን ንዋታውን ሞሳ ናይ ምውናንን ሙሉእ መሰል ኣለዎ። ኤርትራዊ እንኳይዶ ሕጂ ንህላውን ክብረትን ህዝቡን፡ ነቲ ኣኣላፋት ቀያሕቲ ዝኸፈለሉ ናጽነቱን ሓርነቱን፡ ካብ ጥፍኣት ከድሕን ብታሪኽ ተጻዊውን ሞሳ መስዋእቱ ኣቐዲሙ ተሓቢሩን፡ ትማሊ’ውን እንተኾነ ምእንቲ ህዝቡን ሃገሩን ጥራይ ዘይኮነ ምእንቲ ናጽነት ጎረባብቱ ህዝብታት ከይተረፈ ክስዋእ ድሕር ዘይብል ተባዕ ምንባሩ ታሪኹ ዝምስክሮ ሓቂዩ። ኤርትራዊ መሬት ከም ኣፍ ዑንቂ ጸቢባ ዋላ እንተ ተኣየደት፡ ካብ ዝኣመነሉ ዕላማ ምንቕፍ ዘይብል ጅግና ምኻኑ፡ ባዕዳውያን ዝኣኩቱ ከይተረፉ ብጽንባቱ ዝግረምሉ በዓል መትከልን ሓባን ኢዩ። ኤርትራዊ ኣብ መትከልካን ዕላማካን ጸኒዕካ ምእንቲ ሓቕን ፍትሕን ምብጃው ከም ንቡር ህይወቱ ዝወሰደ፡ ነታ ፍጡራት እተርዕድ ሞት ክንዲ ፍረ ኣድሪ ዘይቆጽራ፡ ካብ ንዘልካለም ኣብ ባርነት ንሓንቲ መዓልቲ ኣብ ናጽነት ከነብር ዝመርጽ፡ ብፍቕሪ ህዝቡን ሃገሩን ዝነድድን ብትብዓቱን ቆራጽነቱን ዝልለን ጅግና ኢዩ። ስለ ዝኾነ ነብስ ወክፍ ኤርትራዊ ካልእ ሰብ ምእንትኡ ክሓልፍ ከይተጸየ፡ ነቲ ኢሳይያስ ብጽልኣትን ንዕቕቡን ህዝቢ ኤርትራ ሰኪሩ ኣብ ልዕሊ ህዝቡን ሃገርን ኤርትራ ዘተግብሮ ዘሎ ናይ ጥፍኣትን ዕንወትን ዕንደራ ምእንቲ ከምክን፡ ሕነ ህዝቡን ሃገሩን ብዘደንቑ ቅልጣፊን ብዝተጻጸፈ ዋጋን ምእንቲ ክፈዲ፡ ንጸላእቱ ኣብ ዝኣትወዎ ኣትዩ ክለቕሞም ብታሪኽ ይጽዋዕ ኣሎ ።

ኣብ’ዚ እዋን እዚ ንታሪኽን ምስጢራትን ብረታዊ ተጋድሎ እናተጸባጸብካ ምስ ቃልሲ ህዝብኻ ክትቋየቕ ግዜኻ ምብኻንን፡ በደላት ኢሳይያስ እናዘርዘርካ ኣብ ምስትምሳል ምንባርን ንህዝብን ሃገርን ዘርብሕ ኣይኮነን። ኣብ’ዚ ህላወ ሃገር ኣብ ኢድ ነብስ ወክፍ ዜጋኣ ዝወደቐሉ ፈታኒ እዋን፡ ዝኾነ ብሃገሩ ዝሓሰብ ዜጋ ኣነ ንሃገሪይ ብውልቀይ እንታይ ክገብረላ ይግብኣኒ ብምባል ነብሱ ክኣትት፡ ብግሉ ንሃገሩ ካብ ጥፍኣት ምእንቲ ከድሕን ግብራዊ ስጉምቲ ክወስድ፡ ሃገሩ ኤርትራ ብውልቁ ትጽውዖ ከም ዘላ ክስተውዕል ይግባእ። ኩሉ እቲ ንኤርትራ ዘፍቅራ ዜጋ፡ ሃገሪይ ኤርትራ ንዘልካለም ናይ ወለዶታቱይ ሃገር ኮይና ክትነብር ኣለዎ፡ ዓደ ኣብታታይ ብዘይካይ ካልእ ሰብ ዘድሕና የለን ኢሉ ብምእማን ቢታ ዘላቶ ዓቕሚ ተወፍዮ ግብራዊ ኣበርክቶ ክገብር ክኸእል ኣለዎ። ኣንጻር ስርዓት ኢሳይያስ ኣኼባታት ምግባርን ሰላማዊ ሰልፊ ምውጻእን፡ ኣብ ምብርባር ሃገርውነትን ፍቅሪ ህዝብን ከምኡ’ውን ንስርዓት ኢሳይያስ ካብ ዓለም ነጻልካ ብድጉሎማሲ ንምድኻሙን ኣገዳሲ ጽልዎ ይገብር ኣሎ። መሰረታዊ ፍታሕ ምእንቲ ክርከብ ከኣ ናብ ውሽጢ ሃገር ዝጠመተ ግብራዊ ስጉምቲ ዝውሰድሉ መገደታት ምድላይ እዋኑ በጺሑ ኢዩ። ኣብ ሰላማዊ ፍታሕ ጥራይ ኣሚንካ ክትቃለስ ምሕሳብ ግን፡ ከምቲ መግዛእቲ ደርግ ብሰላምዊ ሰልፊን ብጭርቶን ክስዓር ዘይከኣለ፡ ኢሳይያስን ስርዕቱን’ውን ብሰላምዊ ቃልሲ ክስዓር ኢልካ ምሕሳብ ግብራውነት ዝሰሓተ ግምት ኢዩ። መፍትሒ ሽግር ኤርትራ ብግብራዊ ምትሕብባር ኣብ ውሽጢ ሃገርን ኣብ ወጻእን ብዘለው ዜጋታት ኤርትራ ክርከብ ምኻኑ ንኹሉ ብሩህ ኮይኑ፡ እቲ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዝነብር ዜጋ ብውዳብኡን ህይወቱን እቲ ብወጻኢ ሃገር ዝነብር ዜጋ ከኣ ብተቓውምኡን ገንዘቡን እነተ ተሓጋጊዞም ጥራይ ኢዩ ኢሳይያስ ክስዓርን መሰረታዊ ፍታሕ ክርከብን ዝከኣል።

“ጅግና ብህዝቢ ተፈጠሩ ንህዝቢ ከኣ የድሕን” ብዝብል እምነት ህዝብን ሃገርን ካብ’ቲ ተወጢኑ ዘሎ ጥፍኣት ንምድሓንን ዕድመ ኢሳይያስ ኣፈወርቅን ቁንጣሮ መጫፍርቱን ንምሕጻርን፡ ኣብ ውሽጢ ሃገር ተወዳዲቦም ዘለዉ ኣባላት ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ዝኾኑ ሃገራውያን፡ ጎረቤ ደቆም ዓጽዮም ቢታ ዘላቶም ውስንቲ ዓቕሚ ንሞሳ መስዋእቲ ጀጋኑ ሓርነት ዝኸውን ካሕሳ ንምውህላል ብምስጢር ሙብጽዓታት ክመባጽዑ ጀሚሮም ኣለው። ኣብ ወጻኢ ሃገራት ዝነብር ብህልውና ሃገሩ ዝሸቐል ኤርትራዊ ነቶም ምእንቲ ድሕነት ህዝብን ሃገርን ህይወቶም ክብጀው ዝብገሱ ጀጋኑ ሓርነት ከተባብዕን ክኸሕስን ሃገራዊ ግቡኡ ኢዩ። ህይወቱ ሰዊሑ ህዝብኻን ሃገርካን ካብ ጥፋኣት ከድሕነልካ ንዝተብገሰ ጅግና ዘለካ ኩሉ ከተወፍየሉ ምሕሳብ ንዋጋ ኣበርክትኡ ዝዳረግ ሞሳ እኳ እንተ ዘይኮነ፡

ብውሕዱ ገለ ካብ ናይ ዓመት እቶትካ እንተ ሰነፍካ ከአ ናይ ወርሒ ደምዘካ ከትማባጻዕ ምኽኣል ሕልና ዘቐሰን ሓላል ተግባር ኢዩ። ስለዚ ዝኾነ ኤርትራዊ ዜጋ እዚ ጽሑፍ ካብ ዝተቐልሓሉ ግዜ ካብ 20 ሰኔ 2014 ዓ.ም. ጀሚሩ ተቐላጢፋ ኣብቲ ብኣባላት ህዝብዊ ምንቅስቃስን ብደለይቲ ፍትሒ ውዳቤታትን ኣብ ከከተምኡ ዝዳሎ ብምስጢር ዝዕቀብ መዝገብ ምውህላል ሞሳ ጀጋኑ ከማባጻዕ ብሃገራዊ ምንቅስቃስ ንኣርነት ይጽዋዕ ኣሎ። ጀጋኑ ግብኣም ኣብ ዝፈጸምሉ ግዜ መብጽዕኡ ብዘይውዳል ሕደር ክኸፍልን፣ ዝተዋጽኦ ሞሳ ጀጋኑ ብቀጥታ ኣብ ኢድ መቐርብ ጀጋኑ ከም ዝበጽሐ ከርጋግጽን ሓላፍነት ነብሰ ወከፍ ዜጋ ይኸውን። ንጀጋኑ ሓርነትካ ዘለካ ወፊኻ ከትፈጥርምን ንሞሳ መስዋእቶም ከትክሕስን ምኽኣል ማለት፣ ምእንቲ ህዝብኻን ሃገርካን ከትስዋእ፣ ሕነ ህዝብኻን ሃገርካን ከትፈዲ ድልው ምኻን ማለት ኢዩ።

4. 4ይ ታሪኻዊ ውድባዊ ጉባኤ ህዝባዊ ግንባር ከም ዝጋባእ ምግባር፡ ሃገራዊ ዕርቂ ከም ዝካየድን መሲጋሪ መንግስቲ ከም ዝትከልን ምግባር፡

- 4ይ ታሪኻዊ ውድባዊ ጉባኤ ህዝባዊ ግንባር ከም ዝጋባእ ምግባር፡

እቶም ቀንዲ ሃንደስትን ተዋሳኢትን ዕንወትን ህልቂትን ኤርትራን ህዝባን ዝኾኑ ውልቀ ሰባት ብቐልጽምን ተሳትፎን ህዝቢ ዝግብኡም ፍርዲ ወሲዶም ናብ ናይ ታሪኽ ጎሓፍ ምስ ተደርበዩ፣ እቲ ንህላወ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ኣብ ምልክት ሕቶ የእትዩ ዝነበረ ኣዝዩ ሓደገኛ መድረኽ ብሳላ ስረ ደቂ ኤሪ ጉብኣ መልሱ ምስ ረኸበ፡ ጉዕዞ ህንጽተ ደምክራሲ ህዝቢ ኤርትራ ኩሉ ኤርትራዊ ኣነጻፋ ብዝፈልጦ ግሉጽነትን ተሓታትነትን ብዘለዎ መስርዕ ምእንቲ ክጻገዝን፣ ንኹሉ ኤርትራዊ ዜጋ ዘሳተፈ ዕውትን ስሉጥን ኣገባብ ምእንቲ ክኸተልን፣ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንኣርነት ነዘም ዝሰዕቡ ኣገደስቲ ታሪኻውያን ምሕጽንታታትን ሓበሬታታትን የመሓላልፍ።

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንኣርነት ናይ'ቲ ብኢሳይያስ ኣፈወርቂ እናተመሪሐ ብስም ህዝባዊ ግንባር ቐይሙ ዝጸንሐ፡ ብመትከላት ህዝባዊ ግንባር ግን ዘይምእዘዝ መንግስቲ፡ ጌጋታትን ጉድለታትን ተቐልጢፋ ክእርም ታሪኻዊ ሓላፍነቱ ምኻኑ የዘኻኸር። ህዝባዊ ግንባር ንኹሎም ናይ ፖለቲካ እሱራትን ተቐልሰቲ ሓርበኛታትን ጋዜጠኛታትን ይቐረታ ሓቲቱ ናይ ካሕሳ መሰሎም ኣኸበሩ፡ ካብ ኣብያተ ማእሰርትን ማሕዩርን ብኸብረት ናጻ ከም ዝወጹ ይገብር። ነቶም ኣብ ኣብያተ ማእሰርትን ማሕዩርን ህይወቶም ዝሰኣኑ ሓርበኛታት ተቐልሰትን ጋዜጠኛታትን ካልኣት ናይ ፖለቲካ እሱራትን ከኣ፡ ምእንቲ ፍትሕን ደምክራስን ምእንቲ ስርዓት ሕግን ቅዋምን፣ በጃ ዝተኸፍሉ ኣርከፍት ጀጋኑ ኤርትራ ምኻኖም ብወግዲ ኣሚኒ ንስድራ ቤቶምን ንህዝቢ ኤርትራን ይቐረታ ይሓትት። ንኸብሪ መስዋእቶም ዝግባእ ሃገራዊ ዝኸሪ መዓልታት ሓዘን ኣውጁ ንዕብየት መስዋእቶም ዝግባእ ስነ-ስርዓት ቀብሪ የካይድ።

ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ብመስዋእቲ ጀጋኑ ሓርነት ካብ ስልጣን ምስ ተኣልዩ፡ ታሪኽ ህዝባዊ ግንባር ኣብነታዊ ብዝኾነ ዘሕብን ኣገባብ ክዛዝም ስለ ዘልዎ 4ይን ዛፋምን ውድባዊ ጉባኤ ከካይድ ምድላዎት ይገብር። በቲ ተወሲኑ ዘሎ ሃገራዊ ዕርቂ መሰረት ነቶም ክሳብ ናጽነት ምስቲ ውድብ ዝጸንሑ ይኹን ምስ ኣገባብ ምሕደራ ኢሳይያስ ተገራጭዮም ካብ እቲ ውድብ ዝረሓቑ ኣባላት ውድብ ነበር ተቐልሰቲ፡ ከምኡ'ውን ኣብ ደንበ ተቐውሞ ተሓቐፎም ዘለዉ ይኹኑ ካብ ኩሉ ፖለቲካዊ ምንቅስቃስ ተገሊሎም ዘለው ኣባላት ውድብ ህዝባዊ ግንባር ነበር ዜጋታት ሃገርም ክኣትዉን ኣብ ራብዓይ ውድባዊ ጉባኤ ከም ዝኾነ ኣባላት ህዝባዊ ግንባር ክስተፉን ብኸብሪ ይዕድም። ኩሎም ኣብ ህዝባዊ ግንባር ዝተሰለፉ ተቐልሰቲ ዝሳተፉም ብደምክራስያዊ ኣገባብ ብንጹህ ብጻያዊ ምትሕልላይን ምትእምማንን 4ይን ዛፋምን ውድባዊ ጉባኤ ይካየዱ። ብሰውራውን ደምክራስያውን መንፈስ ንኹሉ ተጋዳላይ ዝሓቁፍ ሕብረ ብሄራትን ሃይማኖታትን ኣብ ግምት ዘእተወ ማእከላይ ሽማግሌን ፖለቲካዊ ቤት ጽሕፈትን ይመርጽ ።

እዚ ጉባኤ እዚ ተሓማንነት ውድብ ህዝባዊ ግንባር ኣብ መትከላት ቃልሱን ክብረት ህዝቡን መብጽዕ ሰማእታቱን ዳግም ዘሕድሰሉ፡ ውድብ ህዝባዊ ግንባር ብመትከላት ቃልሲ ዝምራሕ ንጹር ዕላማን ራእይን ዝነበሮ ውድብ ምንባሩ ዘመስከረሉ፡ ህዝባዊ ግንባር ብኢሳይያስ ብውልቁ ዝውነን ውድብ ዘይኮነ፡ ብነብስ ወከፍ ተጋዳላይ ዝውነን ውድብ ምንባሩ ዝገሃደሉ፡ ህዝባዊ ግንባር ብዘይ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ብግሉጽነትን ተሓታትነትን ተጓዳዞ ታሪኽ ክሰርሕ ዘየጽግም ምሉእ ርእሰ ተሓማንነት ዘለዎ ረብሓ ህዝቢ ዝዕላምኡ ሓይል ውድብ ምንባሩ ዘርጋግጹ፡ ተጋዳላይ ህዝባዊ ግንባር ከኣ ኩለንተንኡ ንሃገርን ህዝብን ዘወፈዩ ውርዘቶን ብስሉን ተቐልሳይ ምንባሩ ዝመዘነሉን ብኩነታት ህዝቡ ዓሕ እናበለ ብውሽጡ ክሳቐ ዝጸነሐ ምኻኑ ዘርእየሉን፡ ታሪኻዊ ጉባኤ ክኸውን ኢዩ። ዝኾነ ተጋዳላይ ምእንቲ እቶም ቦታ ከይመረጹ ፈቐድኡ ዝወድቑን ኣብ ዝወደቑሉ ዝደፈኖምን ቀያሕቲ ብጽቱ፡ ምእንቲ መትከላት ቃልሱን ድሕነት ህዝቡን ሃገሩን ክብል፡ ካብ'ቲ ኢሳይያስ ብስውር ከተኣታትዎ ክጽዕር ዝጸንሐ ድሑርን ፈላላይን ስምዒታትን ዘየድሊ ውዳቤታትን ንነብሱ ሓራ ክገብር፡ ብውድባዊ ሓድነትን ብቕኑዕ ብጻዊ ምጽውዋርን ኣብ'ቲ ክጋባእ ዘለዎ ጉባኤ ተሳትፋ ክመርጽን ከምረጽን ውጹዕ ህዝቡ ይጽበዩ ከም ዘሎ ክስትውዕል ይግባእ።

ተጋዳላይ አብ 2003/2004ዓ.ም. ከምኡውን አብ 2007/2008ዓ.ም. ዝተገበረ ስቲር ኣኼባታት፡ ብፍላይ ከኣ አብ 17 ግንቦት 2014ዓ.ም. አብ ወረቓት ሰማናዊ ቁ. 1 ብጋህዲ ተቓሊሑ አብ ዝተኸየደ ኣኼባ፡ ዋላ እኳ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ አብ 24 ግንቦት 2014 ዓ.ም. አብ ዘስምዖ መደረ ብዛዕባ ጽውጽባይ ምንጻፍ ሓድሽ ቅዋም ብንዕቓት ከባጭው እንተ ተራእዮ፡ አብ'ቲ ኣኼባ ዝተጋበአ ተጋዳላይ ግን፡ ሃገርና እናባደመት ህዝብና እናተሰደደ ንምንታይ ገለ ነገር ኣይግበርን? ትግባረ ቅዋም ንምንታይ ከም ዝተደናገዖ ይተሓበረና? ሕጂ ከኣ ብዘይ ወዓል ሕደር እቲ ብህዝባዊ ምርጫ ተነዲፋ አብ 1997/98 ዓ.ም. ብሃገራዊ ባይቶ ዝጸደቐ ቅዋም ይተግበር፡ ዝብል ሕቶታትን ተሪር ምሕጽንታታትን ብምቕራብ አብ ቅዋምን ስርዓት ሕግን ዘለዎ መትከል ነቕ ዘይብል ምኻኑ ብትብዓት ገሊጹ ኢዩ። ብመሰረቱውን ተጋዳላይ፡ ህዝቢ ኤርትራ ባዕሉ ብዝተኸሎ ቕዋማዊ መንግስቲ ከመሓደር፡ ኤርትራ ሃገር ፍትሕን ደሞክራሲን ሃገረ ሕግን ርትዕን ኮይና ዜጋታታ ብማዕርነትን ብሓድነትን ዝነብሩላ ሃገር ምእንቲ ክትከውን፡ ውዱብ ህዝባዊ ግንባር ከኣ ክሳብ ብህዝቢ ዝተመርጸ ቅዋማዊ መንግስቲ ዝትከልን ሰላማዊ ምስግጋር ስልጣን ዝካየድን ጥራይ ክጸንሕ ዝብል ዕላማ ሒዞቶ ተቓሊሱ። እንበር ህዝባዊ ግንባር ስልጣን ብሒቱ ንኤርትራ ከማሓደር ዝብል ዕላማ ወይ መትከል ኣነበሮን ተጋዳላይ።

ነዚ ዘሎ ስርዓት ምምሕያሽ ወይ ጽገና ጌርካ ህዝባዊ ግንባር አብ ስልጣን ክቕጽል ዝብል ሓሳብ ሒዞ ዝንቀሳቕስ ዝኾነ ኣባል ህዝባዊ ግንባር ነበረ ፖለቲከኛ እንተሎ፡ እዚ ሓሳብ እዚ ብኹሉ ተጋዳላይ ንጹግ ምኻኑ ክበርሃሉ ይግባእ። ኤርትራ ብህዝቢ ዝተመርጸ ቅዋማዊ ስርዓት ደኣ እንበር ብህዝባዊ ግንባር ክትምራሕ ዕላማ ቃልሲ ተጋዳላይ ኣይነበረን፡ ብሕጂውን ኣይክኸውንን ኢዩ። ህዝባዊ ግንባር ብሰንኪ እኮይ ዕላማታት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ነቲ ስልጣን ህዝቢ ናብ ህዝቢ ምርካብ ዝብል መበገስን መዕለብን ቃልሲ ዝኾነ መትከላት ገድሉ ገዲፋ ብዝኣእ ስልጣኑ ንኤርትራ ከመሓደራ ብምህቃኑ፡ አብ ታሪኽ ህዝባዊ ገድሉን አብ ልዕሊ ኤርትራን ህዝባን ዘውረደ በደል ተጋዳላይን ህዝብን ዝስሕቶ ኣይኮነን። ዝኾነ ይኹን ፖለቲከኛ አብ ጅግንነትን ሃገራውነትን ውዱብ ህዝባዊ ግንባር ተሓንጊሩ ወይ ንታሪኽ ቃልሲ ንሓርነት መበረኺ ተጠቂሙ ናብ ኮረሻ ስልጣን ክመጣጠር ዝፍትን ብተጋዳላይ ህዝባዊ ግንባርን ብህዝቢ ኤርትራን ቅቡል ኣይኮነን። ድሕሪ ደጊም ተጋዳላይ ህዝባዊ ግንባር ነቲ ዝተፈጸመ ዘሕዝን ጌጋ ኣራሙ ታሪኹ ከዐሪ፡ ሓላው ቅዋምን ስርዓተ ሕግን ኮይኑ ንናጻ ፖለቲካዊ ምንቅስቓስ ዜጋታት ከውሕስ ደኣ እንበር፡ ንርእሱ አብ ናይ ስልጣን ሓሸውዮ ኣትዩ ተወሳኺ ጌጋ ክፍጽም ድልዩት ዮብሉን። ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ነዚ ካብ ኣባላቱ ዝኾኑ ተጋደልቲ ዝረኽቡ ትብዓትን ጅግንነትን ዝሓትት መርገጺ ተጋዳላይ ህዝባዊ ግንባር ዮድንቕን ይድግፍን።

ሃገራዊ ዕርቂ ከም ዝካየድን መሲጋሪ ምንግስቲ ከም ዝትከልን ምግባር፡

ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት አብ 4ይን ዛፃምን ውዱባዊ ጉባኤ ህዝባዊ ግንባር እዚ ዝስዕብ ኣገዳሲ ታሪኻዊ ተበግሶታት ንኸውስድ ይሕብር። ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ነቲ ኩሉ ዕቡድ ትእዛዛቱ ንጋገ ኢና ዘለና የኸፍኣልናዮ፡ ምእንቲ ህዝቢ ኢና ተጋዲልናዮም ንህዝቢ ኣይንበድል፡ ከይበለ ብዘይ ወለቕዘለቐ ዘተግብር ተጋዳላይ ስለ ዝረኽበ ኢዩ እቲ አብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዝወጠኖ ናይ ጥፍኣት ሽርሒ ክዕወተሉ ዝኸአለ። ነቲ ኢሳይያስ ዘተኣታተዎ ኣጥፊእካ ንበር ዝሕመርቱ ሰይጣናዊ ሽርሒታት ከተግብሩ፡ ሓያለ ተጋዳልቲ ህዝባዊ ግንባር ዳርጋ ነቲ በጃ ህዝቢ ዝኸፈልዎ ኩቡር ዋጋ ዘዕኑ፡ ንታሪኽምን ስምምን ዝድውን፡ ገለውን ንዝመጸም መምርሒታት ናይ ዝሓር ርእሶም ክፋእን ጭካነን ወሲኹም ባዕዳዊ ጸላኢውን ክገብር ዘይሕሰብ በደል፡ አብ ልዕሊ ህዝቢ ብፍላይ ከኣ አብ ልዕሊ መንእሰያት ኣሕዋቶም ከም ዝፈጸሙ ኣቐዲሙ ተገሊጹ ኢዩ። ዋላ እኳ አብ 20 ሰኔ 2014 ዓ.ም. ይቐረ ንምብህሃልን ዕርቅን ሰላምን አብ ዜጋታት ኤርትራ ንኸወርድን ይወሰን፡ ህዝባዊ ግንባር አብ 4ይን ዛፃምን ውዱባዊ ጉባኤኡ፡ ናይቲ ብስም ህዝባዊ ግንባር መንግስቲ ተኼሉ ዝነበረ ስርዓት ዝፈጸም ገበናትን፡ ናይ'ቲ ሓያለ ተጋደልቲ ዘቃለሰም ዕላማ ረሲዖም እንታይነቶም ዘንጊዖም ኣገልገልቲ ምልኪ ኮይኖም አብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራን ንመንእሰይ ኤርትራን ዝበደልዎ በደል፡ ብወግዒ ይቐረታ ክሕተት ስለ ዘለዎ ወግዳዊ ይቐረታ ንህዝቢ ኤርትራ ይሓትት።

ህዝባዊ ግንባር ንኹለን ዝቃለሳ ዘልዎ መቐጸላታ ምእንቲ ናጽነት ዝተገብረ ብረታዊ ቃልሲ ዝኾነ ውድባትን ሰልፍታትን ምሉእ ውሕስነት ሂቡ፡ ታሪኻዊ ሃገራዊ ዕርቂ ንኸግበር ወግዳዊ ጸውዒት የቐርበለንን ካብ ኢትዮጵያን ካብ ኩሉ ክፋላት ዓለምን ናብ ሃገረን ክኣትዎ ዘድሊ ባይታ የጣጥሓለንን። ህዝባዊ ግንባርን እተን መቐጸላታ ናይ'ቲ ምእንቲ ናጽነት ዝተገብረ ብረታዊ ቃልሲ ዝኾነ ውድባትን ሰልፍታትን ጥራይ አብ ሃገራዊ ዕርቂ ክሳተፉ ዝተደለየሉ ቐንዲ ምኽንያት፡ ነቲ ብኢሳይያስ ኣፈወርቂ ተጓንዮ ዝጸንሐ አብ መንጎ ህዝባዊ ግንባርን እተን ውድባት ይኹን አብ መንጎ ሓድሕደን ዝተኸየደ ተጸብኣን ደም ምፍሳስን ብሰንኩ ዝተፈጥረ ጸልእን ቐርሕንትን ዝድምስስ ሃገራዊ ዕርቂ ክግበር ስለ ዝተደለየ ኢዩ።

ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ቐድምን ድሕርን ሃገራዊ ዕርቂ ምክያዱ እዚ ዝስዕብ መስርሕን ኣጋባባትን ክትግበር ይሕብር። ካብ ዓበይቲ ዓድን ጉዳሳት ሃገራውያንን መራሕቲ ሃይማኖታትን፡ ከምኡውን ካብ ተጋደልቲ ህዝባዊ ግንባርን ኩለን ኣብ'ዚ ሃገራዊ ዕርቂ

ከሳተፋ ፍቻደኛታት ዝኾና ውዳባትን ሰልፍታትን ዝተዋጸኦ ናይ ዕርቂ ሽማግሌ ይቐውም። እቲ ናይ ዕርቂ ሽማግሌ ኣብ ቅድምን ድሕርን ናጽነት ኣብ መንጎ ህዝባዊ ግንባርን እተን ውዳባትን ሰልፍታትን ከምኡውን ኣብ መንጎ ነገራዊ ሕድገትን እተን ውዳባትን ሰልፍታትን ዝተፈጸመ በደላት ዝድምስስን ናይ ኣረኣኢ ፍልልያት ዝጸወርን ታሪኻዊ ሃገራዊ ዕርቂ ከም ዝካየድ ይገብር። እዚ ዝካየድ ሃገራዊ ዕርቂ፡ ነቶም ነዚ ሃገራዊ ዕርቂ ክርእዩ እናተመነዩ ከይረኣይዎ ዝሓለፉ ኣሸሓት ሃገራውያን ተቓላሲቲ ዘቐሰን፡ ንኣድነትን ሰላምን ህዝቢ ኤርትራን መጻኢ ወለዶታትን ዘውሕስ፡ ንኹሉ ዝሓለፈ ቂምን ቅርሕንትን ፍልልያትን ምሉእ ብምሉእ ፈጸሙ ዝድምስስ፡ ልቢ ውጹዕ ህዝቢ ኤርትራ ዘረስርስ፡ ሃገራዊ ዕርቂ ክኸውን ከም ዝግባእ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንኣርኒት ኣጥቢቁ የዘኻኸር።

ሽማግሌ ዕርቂ ብምርጫ እተን ኣብ ሃገራዊ ዕርቂ ዝተሳተፉ ውድባትን ሰልፍታትን፡ ክኢላታት ወሲኹ ዳግመ ውዳባ የካይድን መሰጋገሪ መንግስቲ ንምትካል ዘኸለል ሕጋዊት ይሰርዕን። ብመሰረት እቲ ዝተሰርዐ ሕጊ ህዝባዊ ግንባርን እተን ኣብ ሃገራዊ ዕርቂ ዝተሳተፉ ውዳባትን ሰልፍታትን ዘሳተፈ እንተ በዝሐ ንክልተ ዓመት ጥራይ ዝጸንሕ መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ከም ዝቐውም ይግባር። ኣብዚ እንተ በዝሐ ንክልተ ዓመት ጥራይ ዕድመ ክህልዎ ዘለዎ መሰጋገሪ መንግስቲ ኩለን ውድባትን ሰልፍታትን ተጸዋዊረንን ተኸባቢረንን ናይ ኣረኣኢ ፍልልያትን ከም ጽባቕኦን ወሲደን ክጓዕዞ ህዝቢ ከም ዝጸበየን ክዝንግዓ ኣይግባእን። ኣባላትንውን ኣብ ክንዲ ብግዝያውን ጸቢብን ውድባዊ ስምዒት፡ ብነባርን ሰፊሕን ሃገራዊ ሓልዮት ክምርሑን ምእንቲ መጻኢ ወለዶታት እዛ ሃገር ክሓስቡን ህዝቢ ከም ዝጸበየም ከስተውዕሉ ይግብእ። ኩለን ኣብ መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ክሳተፉ ዘለዎን ውዳባትን ሰልፍታትን ንህዝቢ ኤርትራ ዝቐማ ምዃንን ዝሕብር ብመሰጋገሪ መንግስትን ብሽማግሌ ዕርቅን ብህዝብን “ወግዳውያን ወከልቲ ህዝቢ ኤርትራ” ምዃንን ዝሕብር ተፈላጥነት ይኸብከባ።

ቡቲ ሽማግሌ ዕርቂ ዝሕግሎ ሕጋዊት መሰረት ካብ ወከልቲ ኣብ ሃገራዊ ዕርቂ ዝተሳተፉ ውድባትን ሰልፍታትን ካብ ኣባላት ሽማግሌ ዕርቅን ባይቶ መሰጋገሪ መንግስቲ ይቐውም። ብባይቶ ዝምእዘዝ ፕረሲደንት መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ይምረጽ። ኣብ ውሽጢ ሃገር ብስም ትካላት ህ.ግ.ደ.ፍ. ዝፍለጡ ትካላት ከምኡውን ኣብ ወጻኢ ሃገራት ብስም ኢሳይያስ ኣፈወርቅን ካልኦት ውልቀ ሰባትን ትካላትን ዝካየዱ ዋንነት ህ.ግ.ደ.ፍ. ዝኾኑ ወፍርታትን፡ ዋንነትን እተን ኣብ ምቕም መሰጋገሪ መንግስቲ ዝተሳተፉ ውዳባትን ሰልፍታትን፡ ዋንነት መሰጋገሪ መንግስቲ ንኸኸውን ናብ ሃገራዊ መዝገብ መሰጋገሪ መንግስቲ ኣታዊ ይኸውን። ንኣባላት እተን ኣብ ስደት ዝነበሩ ውድባትን ሰልፍታትን ዝኾኑ ገዳይም ሓርበኛታት ተቓላሲቲ ከኣ ልክዕ ከምቲ ንገዳይም ተጋደልቲ ህዝባዊ ግንባር ዝተገብረሎም ንግድምንኦምን ደራጃ ሓልፍነቶምን ዝበቅዕ መንበሪ ዝዘን ቀዋሚ ወርሕዊ መሃያን ከምኡውን ሕክምናን ካልእ ማሕበራዊ ኣገልግሎትን ንኸረኽቡ መሰሎም ሕልው ከም ዝኸውን ይግባር።

5 ቅውማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ንምቕም ዝሕግዙ ተባዕ ውሳኔታት ምውሳኔን ንዕኡ ዝምቕእ ባይታ ምንጻፍን፡

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንኣርኒት፡ ካብ 1993/94 ዓ.ም. ክሳብ 1997/98 ዓ.ም. ካብ ሕጊ እንዳ ኣባን ሕጊ ብሄራትን፡ ካብ ባህልን ባህርን ህብረተሰብ ኤርትራ ተዋጺኡ፡ ንህልው ሕግታት ዓለም ኣብ ግምት የእትዩ ብህዝባዊ ተሳትፎ ተነዲፋ ዝጸደቐ ቅዋም፡ ርእይቶ ናይ እተን ኣብ ምንጻፍ ቅዋም ክሳተፍ ዕድል ዘይረኸባ ውድባትን ሰልፍታትን ምእንቲ ክውሰኹ ዳግማይ ክኸለስ፡ ብመሰረት እቲ ቅዋም ከኣ ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኤርትራ ክትከል ከም ዝግባእ ኣጥቢቁ ይሕብር። መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ኣብ እተን ኣብ ስልጣን ዝጸንሐለን ክልተ ዓመታት ሓድነቱ ዓቂቡ ንህዝብን ሰራዊትን ኤርትራ ብዘዕባ ሃገራዊ ቅዋምን ስርዓተ ሕግን ዝኣክል ፍልጠት ንኸህልዎ ጽዑቕ ትምህርትን ጎስጓስን ክገብር፡ ኣብ ምጽውዋር ዝተሰረተ መንፈስ ደሞክራሲ ዘስርጸሉ ምሕደራ ከተኣታቱን ናብራ ህዝቢ ዘመሓይሽ እዋናዊ ፖሊሲታት ክሕንጽጽን፡ ኩሉ እቲ ንምቕም ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ዘደሊ ቅድመ ምድላዋት ክገብርን እዋናውን ታሪኻውን ሓልፍነቱ ኢዩ። ዝምድናታት ወጻኢ ብዝምልከት ዋላ እኳ ምሕንጻጽ ዶብ ቡቲ ብህዝቢ ዝምረጽ ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ዝውሰን እንተኾነ፡ ምስ መንግስቲ እትዮጵያ ኣብ ዕርቅን ሰላምን ምትሕግጋዝን ዝተመርኮሰ ግዝያዊ ስምምዓት ክፈራረም፡ ምስ ካልኦት ኣብ ጎረባብትን ዞባን ዘለዎ ሃገራት ከምኡውን ምስ ዞባውያንን ዓለማውያንን ውድባት ኣብ ሰላምን ምትሕግጋዝን ዝተሰርተ ዝምድናታት ክገብር ሓልፍነት ይህልዎ።

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንኣርኒት ብዘዕባ ታሪኽን ዕላማታት ቃልስን መበገስን እተን ንመሰጋገሪ መንግስቲ ክቐማ ዘለዎን ካብ ግዜ ብረታዊ ቃልሲ ጀሚረን ዝተቐለሳ ውድባት ፡ ከምኡውን ብዘዕባ እቲ ን23 ዓመታት ዝኣክል ንኤርትራ ከማሓድር ዝጸንሐ ስርዓት ኣብ ዝገበሮ ገምጋም ኣብዚ ዝስዕብ መረዳእታታት ከም ዝርዳመ ይሕብር። ህዝባዊ ግንባር ጥራይ ዘይኮነ ኩለን ኣብ በባይቲ መድረኻት ዝተፍጥሩ ሓርኒታውያን ውድባትን መቐጸልትኦንን ምስ መግዛእትን ድሕሪኡ ዝተፈጸመ ክድዓት ስርዓት ኢሳይያስን ዝተሓሓዘ ኩነታት ዝተፈጥሩ ኢዮን። ቀንዲ መበገሲ ዕላምኦን ከኣ ህዝብን ሃገርን ካብ መግዛእቲ ናጻ ኣውጺእካ፡ ህዝቢ ብሕጋውን ደሞክራሲያውን ምሕደራ ንኸመሓደር ስልጣን ህዝቢ ንህዝቢ ምርካብ ምንባሩ ጽሑፍ ኢዩ። ካሕሳ ምቕላሳይ ሃገር ከመሓድር ይግብኣኒዮ ንስልጣን

ኢሊየ ተቃላሲ ዝብል ውድብ ይኹን ተቃላሳይ ኣሎ ከበሃል ኣይከኣልን፡ ብዘይካ ኢሳይያስ ኣፈወርቅን ውሑዳት ወይጠታቱን፡፡ ባዕዳዊ መግዛእቲ ኣባሪሪ ሓርነት ከጓናጽፍን ስልጣን ህዝቢ ንህዝቢ ከረከብን ኢየ ኢልካ ተቃላሲካ ከተብቅዕ፡ ካሕሳ ምቅላሳይ ኣብ ኮረሻ ስልጣን ክቐመጥዮ ምባል ክድዓት ኣብ ገዛእ ዕላማኻ ምፍጻም ምጻኑ እዚ ድሕሪ ናጽነት 323 ዓመታት ንኤርትራ ከሳቕያ ዝጸንሐ ፍጻመ እኹል መረዳእታ ኢዩ፡፡ ኣብ ልዕሊ ኣባላት እተን መሰጋገሪ መንግስቲ ከቐማ ዘለወን ውድባትን ስልፍታትን ገምጋም ምስ ዝካየድ፡ እዚ ዝሰዕብ ባህርያዊ ተርእዮታት ክረኣ ትኽእሎ ኣሎ፡፡ ኣብ ኣባላት እተን ውድባትን ስልፍታትን ብሰንኪ ምንዋሕ ዓመታት ቃልስን ዕድመ ምድፋእን ክፍጠር ዝኽእል ዓቓባውነት፡ ብድፍኢት ውሽጣውን ደጋውን ብእታታት ክኸሰት ዝኽእል ዘይዕግበት፡ ዋላ እኳ ሃገራዊ ዕርቂ ይካየድ ካብ ምፍልላይን ምቅርሓንን ረብሓ ክረኽቡ ዝጽዕሩ፡ ካብ ብሱል ጥረ ዝርከቡ ውሑዳት ሱሱዓት ከላዓዕልዎ ዝኽእሉ ዘይምርድዳእን ግጭትን ኣብ ግምት ብምእታው፡ ህዝባዊ ምንቅስቓስ ኣገዳሲ ታሪኻዊ ውሳኔ ክውሰን ከም ዘለዎ ይኣምን፡፡

ኩለን እተን ንመሰጋገሪ መንግስቲ ከቐማ ዘለወን ወግዓውያን ወከልቲ ህዝቢ ዝኾና ውድባትን ስልፍታትን፡ ነቲ ኣብ ላዕሊ ተዘርዚሩ ዘሎ ጭብጥታት ምኽንያት ብምግባር፡ ምእንቲ እቲ ዝተበገሳሉን ብሉጻት ዝኸፈላሉ ዕላማን፡ ምእንቲ ሓድነትን ምዕባላን መጻኢ ወለዶታት እዛ ሃገርን ክብላ ነዚ ዝሰዕብ ተባዕ ታሪኻዊ ውሳኔ ብስሙር ቃል ከቃልሕኦ ይሕተታ፡፡ ህዝባዊ ግንባርን ኩለን እተን ንመሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ከቐማ ዘለወን ውድባትን ስልፍታትን፡ **“ቅዑማዊ ደምክራሲያዊ መንግስቲ ኤርትራ ብመሪሕነት ህዝብን መንእሳይ ወለዳኡን ክትከል ኣልዎ፡ ንሕና ሓለውቲ ቅዋም ኮንና ጉቡእ ኣተገባብራ ቅዋም ክንከታተልን ሰላማዊ ምስግጋር ስልጣን ክንገብርን ደኣ እንበር፡ ሰልፊ ብምኻን ኣብ ውድድር ክንቀርብ የብልናን”** ብምባል ክውስናን ናይ ተባዓት ታሪኽ ክሰርሓን ይግበእን፡፡ እዚ ውሳኔ እዚ ኣብ ክንዲ ከም ሰልፊ ኮይነን ክወዳደራ ወይ ምእንቲ ውድባዊ ረብሓኣን ክሰርሓ ኢለን ኣብ መንገእን ናይ ስልጣን ውድድርን ምጥምማትን ኣንሃሂረን ዘየድሊ ጸገማት ዝፈጥሩ፡ ተጣብቐትን ሓለውትን ቅዋም ኮይነን ሰላማዊ ምስግጋር ስልጣን ምእንቲ ከግበር ዘድሊ ባይታ ከጣጥሓን፡ ኣብ መሰርሕ ምትካል ቅዋማዊ ስርዓት ጸገማት ንኸይፍጠር ክከታተላን ከኸእለንን ሓይሊ ክህበንን ኢዩ፡፡ እዚ ውሳኔ እዚ ህዝቢ ካብ እተን ምእንትኡ ነዊሕ ዝተቃለሳ ውድባትን ስልፍታትን ዝጸበዮ ናይ ጀጋኑ ውሳኔ ምኻኑ ክበርህ ይግባኡ፡፡ ስልጣን ንህዝቢ ይረከብ፡ ህዝቢ ባዕሉ ብዘመረጸ ቅዋማዊ ስርዓት ይመራሕ፡ ህዝቢ ብምርጫ ምእንቲ ክምሓደር ደኣ እንበር ንሕና ምእንቲ ክንገዛእ ኢልና ኣይተቃለስናን፡ ናይቲ ህይወተና ክንከፍለሉ ዝተዓጠቐናሉ ህዝቢ ምርጫ ምእንቲ ክሕሎ ዝተሓተተናዮ ኩሉ ከነውፊ ድልዎት ኢና፡ ዝብል ናይዮም ምእንቲ ህዝቢ ዝተቃለሱ ጀጋኑን ተባዓትን ውሳኔ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ክውስኖ ትብዓት ኣይረኽበን፡፡ ብሰንኪ እዛ ውሳኔ ዘይምውሰኑ፡ ሃገርን ህዝብን ናብ ዕንወትን ህልቂትን ከም ዘምርሕ ዝገብር ከቢድ ገበን ፈጸሙ፡ ንዝፈጸም ገበን ክሸፍን ካብኡ ዝገድድ ካልእ ገብን ወሲኹ፡ ውጽኢት ናይዚ ኹሉ ዝፈጸም ገበን ከኣ ታሪኹን ስሙን የዕንዩ፡ ጸር ህዝብን ሃገርን ዝፍረዶ ፍርዲ ከም ዝፍረድ ኮይኑ፡፡

እዚ ኣብዚ እዋን ዘሎ መንእሳይ ወለዶ ብዘይ ክብርን ናጽነትን ብዘይ ሞላን ካሕሳን ዝተኣዘዘ ኩሉ እናፈጸመ፡ ኣብ ዝሕልን ኣብ ውዑይን እናተጠብሰ፡ ህይወቱ ከይተረፈ እናኸፈለ ንሃገሩ ኣገልጊሉ ከብቅዕ ብኣበርክትኡ ግን ሓበን ተሰሚዕዎ ኣይፈልጥን፡፡ እዚ ወለዶ እዚ እተን ዝግብኡ ዓመታት ንሃገሩ ኣገልጊሉ ብዘይ ዝኾነ ይኹን ካሕሳ ክፋኖን፡ መሰሉ ተሓልይሉ ብቕኑዕን ሕጋውን ምሕደራ እናተመርሐ ኣብታ ዘፍቅራ ሃገሩ ብሰላምን ናጽነትን ክነብርን ጥራይዮ ዝብህግ፡ እዚ ኩሉ ተቃላሲ ምዋእል ንእስነቶም ወፍዮም ሃገር ካብ ዘይምጻእ ኣምጺኦማስ፡ ኣነ እንታይ ገበራይ ኮይነ ኢየ ነዛ ድሕሪ ክንደይ ገድሊ ዝረኽብዎ ሃገርን ንዓኣ ናይ ምምራሕ ስልጣንን ክጥምት፡ ብዝብል ስኩፍ ኤርትራዊ ጭውነት፡ ነብሱ ብምንእሳስ ንሓንቲ መዓልቲውን ትኹን ስልጣን ኣይታቱ ክምንጥል ተተምንዩ ኣይፈልጥን፡፡ እንበር ዝበዝሐ ካብ እዚ መንእሳይ ወለዶ እዚ በቲ ኣብ ግብሪ ጸቂጡ ዝሰርሕ ኣመራርሓ ውድብ ህዝባዊ ግንባር ዝተሳሕለ፡ ብደምክራሲያዊ ስነ ሓሳብ ተቃለስቲ ሓርነታውያን ውድባት ዝተሓጸበ፡ ብትምህርቲ ውሽጢን ወጻእን ሃገር ዝጸገበ፡ ምስ ህልው መጻእን ምዕባላ ዓለም ክኸይድ ዝኽእል ፍልጠት ዝወነነ፡ ንመሰረት ዘለዎ ትሕተ ሃገራዊ ፍልልያት ዘይተቃልዐ፡ ሃገር ከመሓድር እኹል ብቐዓት ዘለዎ ጸሓይ ወለዶ ኢዩ፡፡

ኤርትራዊ መንእሳይ ሱር ብዝሰደደ ፈላላይ ፖለቲካዊ ስነ ሓሳብ ዘይተነኸኣ ወለዶ ኢዩ፡፡ እዚ መንእሳይ ወለዶ እዚ ነቲ ናጽነት ንኸትመጽእ ዝተሓልፈ መሪር ጉዕዞ ቃልሲ ተሰባዊጥዎ ምምራሕ ሃገር ንዕኡም ነቶም ዝተቃለሱላ ኢዩ ዝግባእ እናበለ፡ እቶም ምእንቲ ስልጣን ዘይኮነ ምእንትኡን ምእንቲ መጻኢ ወለዶታትን ዝተቃለሱን ዘድሊ መስዋእቲ ዝኸፈሉን ኣያታቱን ኣበታቱን፡ ስልጣን ተረከብ፡ ነመጻኢ ወለዶታት ዝኸውን ሰረትውን ኣንጽፍ ክብልዎ ከም ዝግብኡም ክሰርሕዎ ኣይከእሉን ኢዮም፡፡ እዚ ንሃገሪይ ወለሓንቲ ኣየበርክትኩላን፡ ዕዳ ህዝባይን ሃገራይን ኣለኒ እናበለ ዝሳቐ ወልዶ፡ ዕድል እንተ ተኸፊትሉ፡ ንወለዶኡ ዘሕብን ነቶም ዕድል ዝኸፈትሉ ኣያታቱን ኣበታቱን ዘኹርዕ ንመጻኢ ወለዶታት ዘውሕስ ትኣምር ክሰርሕ ምጻኑ ዘጠራጠር የብሉን፡፡ መድረኽ ምትካል ቅዋማዊ ደምክራሲያዊ መንግስቲ ዕውትን ውሑስን ዝኸውንውን፡ ቅሳነት ወለዶታት ዘውሕስ ንዘልኣለም ክዝከር ዝነበር ሰላማዊ ምስግጋር

ሰልጣን ብምግባር፡ ነቕ ዘይብል ሰረት ሓድነትን ደሞክራሲን ዘለዎ ህዝባዊ መንግስቲ ብምቕም፡ ናይ ተባዓትን ጀጋኑን ታሪኽ ከስራሕ ከከአል ከሎ ጥራይዮ።

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ነቲ ክቐውም ዘለዎ መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ኣብ ሃገራዊ ቅዋም ተመርኩሱ ብምርጫ ህዝቢ ኤርትራ ዝተደገፈ ሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ክነድፍ ይሕብር። ብመሰረት እቲ ክንደፍ ዘለዎ ሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ዝሓቡ፡ እተን ክቐማ ዘለዎን ሰልፍታት ናይ ኩለን ሃይማኖታት ኤርትራ (ማዕረ ቁጽሪ ደገፍ ናይ ሰዓብቲ ሃይማኖት ምስልምናን ክርስትናን)፡ ናይ ኩለን ብሄራት ኤርትራ፡ ናይ ኩለን ዞባታት (ኣውራጃታት) ኤርትራን ናይ ክልቲኡ ጸታትን፡ በቲ ሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ዝእዘዙ ዓቕን፡ እኹል ቁጽሪ ኣባላት ደገፍተን ዝወነና ሰልፍታት ምስ ዝኸና ጥራይ ኢየን ሕጋውያን ሰልፍታት ኤርትራ ኮይነን፡ ኣብ ምርጫ ክቐርባን ተወዳዳሪን ኣብ ሃገራዊ ባይቶ መናብር ክሕዘን ሕጋዊ መሰል ዝህልወን። ንሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ከተማልእ ዘይትኸእል ሰልፊ፡ ከም ሰልፊ ኮይና ክትቅጽል መሰላ እኳ እንተኾነ ሕግዊት ሰልፊ ኮይና ኣብ ምርጫ ክትወዳደርን ኣብ ባይቶ መናብር ክትሕዝን ግን ሕጊ ኣየፍቅደላንዮ። ሕጋዊት ሰልፊ ንክትከውን ናይ ግድን ንሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ክትምእዘዝ ይግብኡ። እዚ ኣገባብ ኣቃውማ ሰልፍታት ብመሰረት ሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ሓዲ ኣማራጺ ኢዮ። እቲ ካልኣይ ኣማራጺ ከኣ እዚ ዝስዕብዮ።

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ነዚ ካልኣይ ኣማራጺ ክቐርቦ ከሎ ህዝቢ ካልእ ኣማራጺ ከም ዘለዎ ንክፈልጥ ደኣ እንበር፡ ግድን ኣብ ግብሪ ክውዕል ስለ ዝደለዮ ኣይኮነን። ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ንዕላማን ታሪኽ ኣፈጣጥራን ናይተን ኣብ ኣርብዓታት ኣብ ኤርትራ ቆይመን ዝነበራ ፖለቲካውያን ሰልፍታትን፡ ንስነ ሓሳብን መትከላትን ናይተን ኣብ ብረታዊ ተጋድሎ ዝተሳተፉ ውድባትን መጽናዕቲ ክገብር ጽዒሩ። ተመክሮ ዝበዘሓ ብሕብረ ሰልፋዊ ስርዓት ዝመሓደራ ፍትሕን ደሞክራሲን ዝሰፈነን ሃገራትውን ከምርምር ፈቲኑ። ዝያዳ ከኣ ነቲ ኣብ ድሕሪ ናጸነት ንህዝቢ ኤርትራ ናይ ፖለቲካ ፍልጠቱ ንምድኻምን ፍጹም ንምድንቁን ዝተገብረ በደልን ኣብ ልዕሊኡ ዝተፈጸመ ክትገልጽ ዝኸብድ ጭቆናን፡ ብሰንኪ እዚ ኩሉ ዝተፈጸመ በደልን ጭቆናን ክረኣ ዝኸእል ደረት ኣልቦ ናጸነት ናይ ምውናን ጥሙሕን ናይ ፖለቲካ ቀይዲ በተኸነትን ድሕሪ ምግምጋም፡ ነቲ ክፍጠር ዝኸእል ፖለቲካዊ ጸገም ንምምእዛን ዝሕግዝ፡ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት ነዚ ዝስዕብ ሓበሬታ ከም ኣማራጺ የመሓላልፍ።

ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት እቲ ክንደፍ ዘለዎ ንድፊ፡ ሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ጥራይ ዘይኮነ ስነ ሓሳብ ሰልፍታት ኣብ ምሕደራ ህዝቢውን ተነዲፉ ክቐርብ፡ ሰልፍታት ብኣፍልጦን ምርጫን ህዝቢ ክቐማ ከም ኣማራጺ ኣገዳሲ ኮይኑ ይረኽቦ። ህዝቢ እተን ሕጋውያን ዝኸና ሰልፍታት በየናይ ኣገባብ ምሕደራ ከማሓድርኦ ከም ዝግብእን ባዕሉ ክውስን መሰል እንተ ደኣ ተዋሂብዎ፡ ንረብሕኡን ንረብሓ ሃገሩን ዘገልግል ኣገባብ ምሕደራ ክፈጠር ከም ዘይእግም ብሩህ ኢዮ። እቲ ክቐውም ዘለዎ መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ኣብ ሃገራዊ ቅዋም ተመርኩሱ በዚ ዝስዕብ ኣገባባት ተሓረዙ፡ ሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ከማኡውን ስነ ሓሳብ ሰልፍታት ኣብ ኣገባብ ምሕደራ ህዝቢ ክነድፍ፡ ብመሪሕነት ክልተ ዓባይቲ ወግዓውያን ሰልፍታት ዝምራሕ ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ክትከልን ከም ኣመራጺ ኣገዳሲ ምኻኑ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንሓርነት የዘኻኸር።

ብመሰጋገሪ መንግስቲ ዝተረቐሑ ኣባላትን ብህዝቢ ዝተመርጹ ብቐዓት ዘለዎም ክኢላታትን ተወሃሂዶም፡ ክልተ ዝተፈላለዩ ኣገባባት ምሕደራ ዝኸተሉ፡ ነናቶም ስነ ሓሳብ ኣገባብ ምሕደራ ዘለዎም ንድፍታት ይነድፉ። እቲ ክልተ በበይኑ ንድፍታት ናይ እተን ክልተ ክቐማ ዘለዎን ሰልፍታት ስነ ሓሳብ ኣገባብ ምሕደራ ኮይኑ፡ ህዝቢ ሓድነቱ ዓቂቡ ብደሞክራሲያዊ ኣገባብ እናተመሓደረ ከመይ ኢሉ ክምዕብል ከም ዝኸእል ዝገልጽ ሓፈሻዊ ንድፊ ሓሳብ ይኸውን። ትሕዝቶ ስነ ሓሳብ ክልቲኡን ሰልፍታት ህዝቢ ንክመያየጡሉን ሓሳቡ ንክፍስሰሉን ንህዝቢ ከም ዝግለጽ ይግበር። ናይ ህዝቢ ርእይቶ ተኣኪቡ ብመሰረት ርእይቶ ህዝቢ ናይ ክልተ ሰልፍታት ንድፊ ከም ብሓድሽ ከም ዝጸሓፍን ብመሰጋገሪ መንግስቲ ከም ዝጸድቕን ይኸውን። ነቲ ዝተጻፈ ስነ ሓሳብ ሰልፍታት ኣብ ምሕደራ ህዝቢ፡ ህዝቢ ከም ዝካታዕሉን ኣዕሚቁ ከም ዝፈልጡን ይግበር። ካብኡ ንደሓር ኣብ ውሽጢ ሃገር ዘሎ ኣብ ፖለቲካ ሃገሩ ከሳተፍ ዝደሊ ዜጋ ፡ ካብ ናይ ክልትኡን ናየነይቲ ሰልፊ ስነ ሓሳብ ብዝበለጸ ንሃገርን ህዝብን ዘርብሕ ኮይኑ ይረኣዮ፡ ናየነይቲ ሰልፊ ስነ ሓሳብ ከም ውልቃዊ ኣታሓሳብኡ ክገጥም ዝኸእል ኮይኑ ይሰምዖ፡ ምግግሙ ብናጻ ምርጫ ኣባል ናይታ ዝደልዮ ሰልፊ ይኸውን። ኣባል ባይቶ ናይታ ዝመረጸ ሰልፊ ክኸውን ምስ ዝደሊ ከኣ ምስቶም ከምኡ ኣባላት እታ ሰልፊ ዝኾኑ መወዳድርቱ ኣብ ምርጫ ህዝቢ ቀሪቡ ይወዳደር። እቲ ውድድር ኣብ ገጠራት ኤርትራ ካብ ዓዲ፡ ኣብ ከተማ ከኣ ካብ ምምሕዳር ጀሚሩ ክሳብ ዘባ ከም ዝበጸሕ ይግበር። ኣብ ነብስ ወከፍ ዓዲ ወይ ምምሕዳር ናይ ክልትኡን ሰልፍታት ወከልቲ ክህልው ግድን ይኸውን።

ኣካል ናይ እተን ኣብ ውሽጢ ሃገር ክቐማ ዝግብእን ክልተ ሰልፍታት ዝኾኑ ወከልቲ ካብቶም ኣብ ፖለቲካዊ ምንቅስቃስ ሃገሮም ከሳተፉ ዝደልዩ ኣብ ስደት ዝነበሩ ዜጋታት ተወዳዳሪም ኣብ ከባቢኦም ብዝነበሩ ኤርትራውያን ከም ዝምረጹ ይግበር። ብዙሓት መንእሰያት እዛ ሃገር ኣብ ዝተፈላለያ ሃገራት ተሰዲዶም ይነበሩ ከም ዘለው ኩሉ ዝፈልጦ ጉዳይ ኢዮ። መሰርሕ ምምራጽ ኣብ ወጻኢ

ሃገር ዝርከቡ ኣባላት እተን ክለተ ሰልፍታት ብዙሕ ኣምራጺታት ክትጥቀም ዝከኣል እንተኾነ፡ እዞን ዝሰዕባ ክልተ ኣገባባት ከም ኣምራጺ እንተ ቐረጸ ሓገዝቲ ምኹና፡ እታ ሓንቲ ልክዕ ከምቲ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዝተገብረ ኣግባብ ኮይኖ፡ ኣባላት ክልትኤን ሰልፍታት ካብ ዝነበሩሉን ከተማ ጀሚሮም ክሰብ ናብ ደርጃ ኣህጉር ከም ዝምረጹ ይኸውን። ኩሉን እተን ኤርትራውያን ዝነበሩሉን ከተማታት ናይ ክልቲኡ ሰልፋታት ተወክልቲ ከም ዝህልውዎን ይኸኖ። እቶም ኣብ ወጻኢ ሃገራት ዝተመርጹ ምስቶም ኣብ ውሽጢ ሃገር ዘለው ኣባላት ሰልፎም ተሓዊሶም ናይ ነብስ ወክፍ ሰልፊ ባይቶ ከም ዝቐውም ይግበር።

እታ ካልኣይቲ ኣምራጺ ከኣ ቦቲ ክንቀሳቐሱ ዝምቐኦም ቦታን፡ ምስ ባህልን ኣነባብራን ዝተሰደዱሉ ህዝብን ኣብ ግምት ኣትዮ፡ ኣባላት እታ ሓንቲ ሰልፊ ቦቶም ኣብ ሃገራት ኣፍሪቃ፡ ማእከላይ ምብራቕን ሃገራት ኣውሮጳን ዝነበሩ መንእሰያት ስደተኛታት ክትቀውም። ኣባላት እታ ካልኣይቲ ሰልፊ ከኣ ቦቶም ኣብ ኣውሮጳውያን ሰሜን ኤመሪካን (ሕቡራት መንግስታት ኤመሪካን ካናዳን) ዝነበሩ መንእሰያት ኤርትራውያን ክትቀውም፡ ኣገባብ ኣመራርጻ ከኣ ልክዕ ከምቲ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዝተኸየደ እቶም ኣብ ፖለቲካ ሃገሮም ክሳተፉ ዝደልዩ ግዳሳት ይወዳደሩ። ቦቶም ኣብ ከባቢኦም ዘለው ኤርትራውያን ተመሪጾም ክሰብ ናይ ኣህጉር ዝኾኑ እቲ ምርጫ ይቐጽል። ምስ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዘለው ኣባላት እተን ሰልፍታት ተሓዊሶም ከኣ ንክልቲኤን ሰልፍታት የቐምዎን። ክልትኤን ሰልፍታት ብደምክራሲያዊ ኣገባብ ኩሎም ኣባላትን ዝተሰማምዕሉ ናይ ነብስ ወክፊን ውሽጣዊ መካየዲ ሕግታት ይነድፉ። ንመራሕ ሃገር ዝወዳደሩ ሕጻናትን ኣብ ባይቶ መናብር ዝሕዙ ወክልትን ይመርጹ። ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንኣርኒት እዚ ዓይነት ኣገባብ ኣቃውማ ሰልፍታት፡ ከም ኣምራጺ ቀሪቡ ህዝቢ ክዝትየሉ ዝሓሸ ኮይኑ ይረኽቦ።

ብመስረት ቅዋም፡ እተን ኣብ ምርጫ ንውድድር ዝቐርባ ሰልፍታት ንሕቶ ሃይማኖትን ጾታን፡ ሕቶ ብሄርን ዞባን(ኣውራጃ) ኣብ ግምት ዘእተዎ ሰልፍታት ክኸኖ ይግባእ። ኣብ ኤርትራ ኣብ ዞባ፡ ኣውራጃ፡ ሃይማኖት፡ ብሄርን ዓሌትን ካልእ ንኣድነት ህዝቢ ክፈታተን ዝኸእል ትሕተ ሃገራዊ ጥርናፊታትን ተመርኩሱ ዝትከል ፖለቲካዊ ውዳብ ክህሉ እኳ መሰል ዜጋታት እተኾነ ክተባባዕን ሕጋውነት ክህልዎን ግን ፍቐድ ኣይከውንን። ብመስረት ቅዋም ሕጋውያን ሰልፍታት ካብ ምወላ መንግስቲ ብዝረኽቡኦ ወይ ካብ ኣባላትን ብዝኣከብኦሎ ሓገዝ ደኣ እንበር ብናይ ወጻኢ ሓይሊ ብዝተመጽወተለን ፋይናንሳዊ ደገፍ ኣብ ምርጫ ከወዳደራ ብሕጊ ቅዋም ክልኩል ይኸውን። እቶም ኣባላት ባይቶ ንምኽን ዝወዳደሩ ሕጻናት ቅድሚ ሃገራዊ ዕርቅን ሰላምን ዝተወሰነሉ ዕለት ዝነበርሉ ዝነበሩ ቦታን ዝነበሮም መርገጽን ኣብ ግምት ክእቱ ኣይግባእን። እቲ ብህዝቢ ዝተመርጸ ዜጋ ኣብ ውሽጢ ሃገር ወይ ኣብ ስደት ዝጸንሐ፡ ኣንጻር ስርዓት ምልኪ ክቃለስ ወይ ደጋፊ ምልኪ ኮይኑ ክገልግል ዝኸረመ ክኸውን ይኸእል። ብደምክራሲያዊ ኣገባብ ብህዝቢ ዝተመርጸ ዜጋ ክሰብ ዝኾነ ኣብቲ ህዝቡ ዝመረጸ ደርጃ ሓላፍነት ኮይኑ ንሃገሩን ህዝቡን ክገልግል ምሉእ መሰል ኣለዎ። እዚ ዜጋ እዚ ድሕሪ ሃገራዊ ዕርቅን ሰላምን ምቅልሑ ደጋፊ እቲ ንህዝቢ ኤርትራ ከጽንት ዝተግጥቀ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ኮይኑ ክቐጽል ዝጸንሐ እንተ ኮይኑ ግን፡ ገበነኛ ስለ ዝኾነ ኣባል ሰልፊ ኮይኑ ከወዳደር ኣይፍቀድን።

ሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ከምኡውን ስነ ሓሳብ ሰልፍታት ኣብ ምሕደራ ህዝቢ፡ ቅድሚ ምቋመን ሰልፍታት ክህሉ ዝተመረጸሉ ቀንዲ ምኽንያት እዚ ዝሰዕብ ኢዩ። ህዝቢ ኤርትራ ካብ እተን ኣንጻር ስርዓት ምልኪ ክቃለሳ ብቐኑዕ ሃገራዊ ስምዒት ዜጋታት ዝተፍጥራ ሓርነት ህዝቢ ዝሰላምእን ሰልፍታት፡ ውድባት፡ ማሕበራትን ምንቅስቓሳትን ጸገም ከገንፎ ዘይጸበ እኳ እንተኾነ፡ ካብተን ኣዝየን ውሑዳት ናጽነት ሃገር ዘይድግፋ፡ ሓድነት ህዝቢ ዘይቅበላ፡ ነናተን ኣጀንዳ ዘለወን ጥርናፊታት ኣብ ናጽነቱን ሓድነቱን ከጋጥሞ ንዝኸእል ሽግር ምእንቲ ክከላኸል፡ ሕጋውነት ሰልፍታት ብሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ክቐየድ ይመርጽ። ኣብ ኤርትራ ዝኾነ ይኹን ዜጋ ንሱ ዝኣምነሉ ፖለቲካዊ ውዳብ ክገብር መሰሉ ኢዩ። ሕጋውነት ዘለዎ ሰልፊ ንክተከል ግን ብግዲ ንሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ከምእዘዝ ይግብኡ። ንህዝቢ ኤርትራ ዝኾነ ዓይነት ጥርናፊ ወይ ውዳብ መጺኡ ምእንታኻ ስለ ዝተቐለሰኩ ቦቲ ዝኣንጻጽኩዎ ኣጀንዳ ከምርሓካ ኢየ ክብሎ ሕጊ ኣየፍቅደሉን ኢዩ። ህዝቢ ኤርትራ ንዕኡ ዘዋጽኦ ኣገባብ ምሕደራ ባዕሉ ብነጻ ድልየቱ ክሓሪ፡ ሓድነቱ ዓቂቡ ክነብር ዝኸእሎ ሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ክነድፍ፡ ኣድላይ ኮይኑ እንተ ተራእይዎውን ስነ ሓሳብ ሰልፍታት ኣብ ኣገባብ ምሕደራ ህዝቢ ሰሪዑ ክነድፍን ቦቲ ዝነደፎ ሕግን ስነ ሓሳብን ተመሪሑ ኣባላት ሰልፍታትን መራሕቱን ክመርጹን ምሉእ መሰል ኣለዎ።

6. ምትካል ቅዋማዊ ደምክራሲያዊ መንግስቲ፡ ኣቃውማ ሃገራዊ ባይቶ፡ ኣገደስቲ እዋናውያን ግብኣቱን ሓላፍነቱን

ምትካል ቅዋማዊ ደምክራሲያዊ መንግስቲ፡

ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንኣርኒት ኣገደስቲ ዕማማት መሰጋገሪ መንግስቲ እዚ ዝሰዕብ ክኸውን ከም ዝግብኦ ይኣምን። መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ኮሚቴ መዘዙ ሃገራዊ ሕጊ ምርጫ ሰልፍታት ይነድፍ። እተን ሃገራዊ ሕጊ ኣቃውማ ሰልፍታት ኣማልኤን ኣብ ውድድር ክቐርባ ዘለወን ሰልፍታት ብመስረት እቲ ሃገራዊ ሕጊ ምርጫ ሰልፍታት ዘፍቅዱ ንምርጫ ከወዳደራ ከም ዘለወን ይገብር።

እተን ኣብ ውድድር ዝቐርባ ሕጊ ዘማልአ ሰልፍታት ኣብ ዝገብርኦ ጎስጓስ ንሕዝቢ ከይጎጃጅላን ኣብ መንጎኦን ምንእኡን ምትንኻፍን ተጸብኦን ከይፈጥራን መሰጋገሪ መንግስቲ ብጥንቃቄ ይሕሉ። ኣብ ግዜ ምርጫ ድምጺ ህዝቢ ከይስረቕ ምትላልን ምድንጋርን ከየጋጥም ብዕቱብ ይከታተል።

በቲ ኣብ ትሕቲ ጽላል ሃገራዊ ቅዋም ተሞርኪሱ ዝተከል ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኣብ ትመሓደረሉ ግዜ፡ ብሕጊ ቅዋምን ብድምጺ ብልጫ ሃገራዊ ባይቶን ደኣ እንበር ብዓብላልነት ውልቀ ሰብ ስለ ዘይትመሓደር፡ እቲ መራሕ ሃገር ክኸውን ዝምረጽ ዜጋ ኤርትራውነቱ ዝተረጋገጸ ዜጋ ክሰብ ዝኾነ፡ ኣባይ ኢዩ ዓዳ? እንታይ ኢዩ እምነቱ? ዝብሉ ሕቶታት ንውልቁ እንበር ንምሕደራ ሃገር ዝጸሉ ጉዳይ ኣይከውንን። መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ኣብ ግዜ ምርጫ፡ ዝኾነ ዜጋ ብሃገራዊ ረብሓ ጠሚቱ ነታ ዘፍቅራ ሃገሩ ከማሓድርን ከመርሕን ብቐዓት ዘለዎ ዜጋ ኣለልዩ ክመርጽን፡ እታ መስገደል ዝሕለፈት ሃገሩ ንምዕባለ ህዝባ ዝጸዕር ብቐዕ መራሕ ከም ዝህልዎ ክገብርን ደኣ እንበር፡ ብድሑር ኣተሓሳስባ ነቲ ብገለ መገዲ ይቐርበኒ ኢዩ ዝብሎ ሰብ ክመርጽ ክሓስብ ከም ዘይብሉ፡ ጽዑቕን ለዋጥን ትምህርቲ ሓዘል ጎስጓስ ከካይድ ከም ዝግብኦ ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት የዘኻኸር። ሓደ ዜጋ መራሕ ሃገር ንኸኸውን ዝተመርጸ፡ ንምሉእ ሃገር ክገልግል ደኣ እንበር ነቲ ዝመረጸ ሰብ ወይ ከባቢ ገለ ክውስኸሉ ወይ ክጉድለሉ ኢሉ ከም ዘይምረጽ ክፍለጥ ይግባእ።

መሰጋገሪ መንግስቲ፡ ኣብ ግዜ ምርጫ ብመሰረት ሃገራዊ ሕጊ ምርጫ ሰልፍታት፡ ብዘይካ ኣባላት ሚኒስትሪ ምክልኻል ኣባላት ፖሊስን ጸጥታን፡ ዝኾነ ዕድመኡ ዘፍቀደሉ ኤርትራዊ ዜጋ ንዝድግደ ሰልፊ ክመርጽ መሰሉ ሕልው ከም ዝኸውን ይገብር። ኣባላት ሚኒስትሪ ምክልኻል፡ ኣባላት ፖሊስን ጸጥታን ሓለውቲ ቅዋም ኮይኖም፡ ንሕግታት ሃገራዊ ቅዋምን ሃገራዊ ምርጫ ሰልፍታትን ተኸቲሎም፡ ብትእዛዛት መሰጋገሪ መንግስቲ እናተመርሑ ኣብቲ ዝግበር ምርጫ፡ ድምጺ ህዝቢ ንኸይስረቕ ወይ ኣብ ምርጫ ህዝቢ ምድንጋራት ንኸይፍጸም ይከታተሉን፡ ናይ ዝኾነት ፖለቲካዊ ሰልፊ ጸግዒ ከይሓዙ ድምጺ ህዝቢ ከም ዝኸበር ይገብሩን።

ኣቃውማ ሃገራዊ ባይቶ ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኤርትራ፡

ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት መናብር ስልጣን ሃገራዊ ባይቶ ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ፡ ብመሰረት ሃገራዊ ቅዋምን ሃገራዊ ሕጊ ምርጫ ሰልፍታት ንቁጽሪ መናብር ኣባላት ሃገራዊ ባይቶ ብኸምዚ ዝስዕብ ኣገባብ ክማቓራሕ ከም ዘለዎ ምግባር ዕምም መሰጋገሪ መንግስቲ ኤርትራ ምኻኑ የዘኻኸር።

- እተን ሕጊ ሃገራዊ ምርጫ ሰልፍታት ኣምልኤን ተወዳዲረን ብህዝባዊ ምርጫ ዝተመርጸ ሰልፍታት ብደረጃ እቲ ዝረኽብኦ ደምጺ መናብር ከም ዝሕዛ ይግበር።
- ኣገባብ ውድድር ናይቶም ወከልቲ ህዝቢ ኮይኖም ኣብ ሃገራዊ ባይቶ መናብር ዝሕዙ፡ ኣብ ገጠራት ካብ ዓዲ ይጅምር፡ ኣብ ከተማ ከኣ ካብ ምምሕዳር ክሳብ ዞባ እናተወዳደሩ ናብ ሃገራዊ ባይቶ ከም ዝበጽሑ ይግበር።
- ኣብ ሃገራዊ ባይቶ ወከልቲ ብሄራት ኮይኖም ክወዳደሩ ዝደልዩ፡ ልክዕ ከምቲ ወከልቲ ህዝቢ ንምምራጽ ዝተገብረ ኣገባብ ኣመራርጻ በቲ ዝውክልዎ ብሄር ተመሪጸም ኣብ ሃገራዊ ባይቶ መናብር ከም ዝሕዙ ይግበር።
- ንጾታዊ ማዕርነት ደቀ ኣንስትዮ ኣብ ግምት ዘእተወ ንደቀ ኣንስትዮ ዝኸውን መናብር ይሕዛእ።
- ኣባላት እተን ንመሰጋገሪ መንግስቲ ኣቐመን ዘለዎ ውድባት ኮይኖም ዝቃለሱ ዝነበሩ ሓርበኛታት፡ ተመኩሮኦም ምእንቲ ከካፍሉ ብኣበርክትኦም ተመሪጸም፡ ኣብ ሃገራዊ ባይቶ መናብር ከም ዝሕዛኦም ይግበር።
- ነቶም ቡብውልቂ ተወዳዲሮም ዝምረጹ፡ ከምኡውን ነቶም ብሃገራዊ ባይቶ ዝሕረዩ ክኢላታትን ኣገደስቲ ውልቀ ሰባትን ዝኸውን መናብር ሕዙእ ይግበር።

ህዝቢ ባዕሉ ብዝነደፎን ብዘጽደቕን ሕጋውን ደሞክራሲያውን ቅዋም እናተመሓደረ ብሓርነት ክነብር ኣለዎ፡ ዝብል ዕላማ ኣእላፋት ቀያሕቲ ደቂ ህዝቢ ዝኸፈለሉ፡ ቀንዲ መበገስን መዕለብን መትከል ውድብ ህዝባዊ ግንባር ምንባሩ ኩሉ ህዝቢ ኤርትራ ዝምስክሮ ሓቂ ኢዩ። ህዝባዊ ግንባር ነዚ ዕላማ እዚ ኣብ ካልኣይን ሳልሳይን ውድባዊ ጉባኤኡውን ደጋጊሙ ገለጽዎ ኢዩ። ህዝባዊ ግንባር ብመሰረት እቲ ዝተቐለለሉ ዕላማ፡ ሃገራዊ ዕርቂ ከም ዝካየድን ኣብ ዜጋታት ኤርትራ ዕርቅን ሰላምን ከም ዝወርድ ድሕሪ ምግባር፡ ንኹለን መቐጸልታ ብረታዊ ተጋድሎ ዝኾና ውድባትን ሰልፍታትን ዘሳተፈ መሰጋገሪ መንግስቲ ድሕሪ ምትካሉ፡ ስርዓተ ሕጊ ከም

ዝነግስን ብምርጫ ህዝቢ ዝተመረሐ ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኤርትራ ከም ዝቐውም ድሕሪ ምግባሩ፡ ህዝባዊ ግንባር ከም ውድብ ጉዕዞ ታሪኹ ብዓወት ዝዛዘመ ውድብ ኮይኑ ህላውነቱ የብቅዕ፡ ህዝባዊ ግንባር ጥራይ ዘይኮነ ኩለን እተን መቐጸልታ ብረታዊ ተጋድሎ ዝኾና ውድባትን ሰልፍታትን ዝተቐለሰሉ ዕላማ፡ ህዝቢ ኤርትራ ናጽነትን ሰላምን ረኺቡ ባዕሉ ብዘጽደቕ ሕግን ባዕሉ ብዝመረጸ ባይቶን ከመሓደር ስለ ዝነበረ፡ ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኤርትራ ድሕሪ ምትካሉ ኩለን እተን መሰጋገሪ መንግስቲ ዘቐማ ውድባትን ሰልፍታትን፡ ከም ውድባት ወይ ከም ሰልፋታት ክቐጽላ ረብሐ ስለ ዘይብሉ ታሪኹንን ስመንን ብኹብሩ ከሎ ህላውነተን ብወግዒ ዘብቅዓሉ ኩነታት ይፍጠር።

አገደስቲ እዋናውያን ግቡአትን ሓላፍነትን ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኤርትራ፡

ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኤርትራ ብመሰረት ሃገራዊ ቅዋም፡ ሰለስተ ኣዕኩድ ማለት ሓጋግን ፈጸምን ፈራድን ኣካላት ዘለዎ ኮይኑ ይቐውም፡ ብመሰረት ሃገራዊ ቅዋም፡ ዝኾነ ኤርትራዊ ካብ ፍርሕን ጭቕናን ሓራ ኮይኑ ከነብር፡ ናይ ርእይቶን ኣኼባን ናይ ጋዜጣን ጽሑፍን ናይ እምነትን ሰላማዊ ሰልፍን መሰሉ ሕሉው ክኸውን፡ ሃገራውያን ናይ ፖለቲካ ሰልፍታት ሃገራውያን ናይ ሞያ ማሕበራት ደሞክራሲያዊ መሰላት ክኸበር፡ ከምኡውን ኣብ ቅድሚ ሕጊ ኩሎም ዜጋታት ኤርትራ ናይ ብሄርን ጾታን ወገንን ማዕርነት ክሕሎ፡ መሰረታዊ መትከላቱ ይኸውን።

ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኤርትራ ብመሰረት ቅዋም ተመሪሑ ሓድነትን ሰላምን ህዝቢ ዓቂቡ፡ ሃገር ናብ ምዕባል ከም ትግስግስ ምእንቲ ክገብር፡ ኣቐዲሙ ኣብዚ እዋን እዚ ዝዘረዘሩ ዘለው ንሓድነት ኤርትራውያን ዝፈታተኑ፡ ዝተፈላለዩ ሃገራውያን ጥራናፈታት ምኽንያት መፈላለይን መካራኸርን ዝኾኑ፡ ንቃልሲ ንሓርነት ንድሕሪት ዝጎተቱ፡ አገደስቲ እዋናውያን ሕቶታትን ኣክራኸርቲ ዛዕባታትን፡ ብደሞክራሲያዊ ኣገባብ መፍትሒ ክረኽቡሎም ከም ዝግባእ ንኹሉ ዜጋ ንጹር ኢዩ። እቶም ብሃገራዊ ባይቶ ብደሞክራሲያዊ ኣገባብ ጥራይ መኸተምታ ክግበረሎም ዝግብኦም አገደስቲ ሕቶታትን ኣክራኸርቲ ዛዕባታትን ሓያለ እኳ እንተኾኑ፡ እቶም ቀንዲ ሕቶታትን ዛዕባታትን ኣብ እዞም ዝሰዕቡ ነጥብታት ተመዲቦም ክግለጹ ይኸእሉ።

- ብሃገርዊ ባይቶ ተዘትዩ ብምርጫ ወከልቲ ህዝቢ መዕለቢ ክግበረሎም ዘለዎም ገለ ካብቶም ኣክራኸርቲ ዝኾኑ ሃገራውያን ጉዳያት፡ ሕቶ ሃገራዊት ባንዴራ ኤርትራ፡ ሕቶ ሃገራዊ ኣገልግሎት ናይ ደቂ ተባዕትዮን ደቂ ኣንስትዮን ኣድልይነቱን ኣገባብ ኣካያይድኡን፡ ሃገራዊ ባጤራ ኤርትራ፡ ሃገራዊ ካሪክለም፡ ሃገራውያን ቋንቋታት ኤርትራ፡ ሃገራውያን በዓላት፡ ሃገራዊ መዝሙር ኤርትራ፡..... ካልኣት ኩሎም መለለይ ህዝቢ ኤርትራ ዝኾኑ ሃገራውያን ጉዳያት ከምቲ ዘለውዎ ድዮም ክቐጽሉ ወይስ ለውጥታት ክግበረሎም ሃገራዊ ባይቶ ይውስን።

- ሃገራዊ ባይቶ ናይቲ ኤርትራ ምስ ጎረባብታ ሃገራት ማለት ምስ ኢትዮጵያን ጁቡትን ዘላዎ ናይ ዶብ ምስሕሓብ ብሰላማዊ መገዲ ዝዓርፈሉ ኩነታት የጣጥሑ። ብፍላይ ምስ መንግስቲ ኢትዮጵያ ዝተፈጸመ ህይወት ኣማኢት ኣሸሓት ዜጋታት ዝቐዘፈ ብደብ ተሳቢቡ ዝተወልዐ ኩናትን ንሱ ዘሰዓበ ጸገማትን ኣብ መዓልብ ምእንቲ ክበጽሑ፡ ኣብ ሞንጎ ክልትኡ ህዝብታት ሰላምን ዕርቅን ከም ዝወርድ ይገብር። እቲ ክሳዕ ሕጂ ኣሰሓሓቢ ኮይኑ ዘሎ ምሕንጻጽ ዶብ ኢትዮጵያ ኤርትራ፡ በቲ ኮምሽን ዶብ ዝወሰኖ ወይ ከኣ ካልእ ኣማራጺ ተደልይሉ፡ ረብሐ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ብዝሕሉ ኣገባብ ኣብ መዕለቢኡ ከም ዝበጽሕ ምግባር ናይ ሃገራዊ ባይቶ ሓላፍነት ይኸውን።

- ምቕም ሃገራዊ ምክልኻል፡ ናይቶም ካብ ብረታዊ ቃልሲ ጀሚሮም ዝተቐለሱ፡ ቅድምን ድሕርን ናጽነት ወተሃደራዊ ብቐዓቶም ዘመስከሩ ነባራት ተጋደልትን፡ ከምኡውን ናይቶም ከም ሃገራዊ ኣገልግሎት ዝፍለጡ ኣባላት ሓይልታት ምክልኻል ዝኾኑ ዜጋታትን፡ ንልዕሊ 14 ዓምታት ደስኪሉ ዝነበረ ወሰኽ መሃያን ደረጃ ሓላፍነትን መዝነትን ከምቲ ክኾኖ ዝግባእ ከም ዝስተኻኸል ይግበር። ካብ ኣባላት ተቐለስቲ ሰልፍታትን ውድባትን ዝኾኑ ኣብ ሓይልታት ምክልኻል ሃገር ክነጥፉ ዝደልዩ ተቐለስቲ፡ ንተሞኩርኦምን ንኣበርክትኦምን ዝግባእ መዝነት ከም ዝረኽቡ ተህሩ፡ ምስቶም ኣብ ምክልኻል ሃገር ዝጸንሑ ዝተሃናፈጹሉ ባይታ ይጣጣሑ። ቅዋማዊ ደሞክራሲያዊ መንግስቲ ኤርትራ፡ ነቲ ኣብ ሓይልታት ምክልኻል ዝተመደበ ዓቕሚ ሰቡ ኣውሃሂዱ፡ ዳግመ ስርርዕን ዳግመ ውዳብን ብምክያድ፡ ብድስጥሊን ዝተሃንጸ፡ መሰሉን ግቡኡን ፈሊጡ ብሕጊ ተማእዚዞ ዝኸይድ ፡ ሓላዊ ሃገራዊ ቅዋምን ሃገርን ህዝብን ዝኾነ፡ ምዕቡልን ስልጡንን ሃገራዊ ምክልኻልን ጸጥታን ፖሊስን ኤርትራ ከም ዝህሉ ምግባር ሓላፍነቱ ይኸውን።

- ጸገማት ብሄራትን ሃይማኖታትን ኤርትራ ንሓድነትን ውህደትን ህዝቢ ኤርትራ ብዘይትንክፍ መልክዑ መፍትሒ ከም ዝርከበሉ ምግባር፡ ከምኡውን ሕቶ ብሄርነት “ጀበርቲ” ኣብ መዓለቢኡ ከም ዝበጽሕ ምግባር ሓላፍነት ሃገራዊ ባይቶ ይኸውን።

- ሕጊ አጠቃቅማ መሬትን ባሕርን ከምኡውን ሕጊ ምዝመዛ ሃብቲ መሬትን ባሕርን በቲ ክስረሓሉ ዝጸንሐ ድዩ ክቕጽል፡ ወይስ እቲ ብቐጥታ ዝምልከቶ ኣብቲ ከባቢ ወይ ዞባ(አውራጃ) ዝነበር ህዝቢ ተጠቃሚ ዝኾነሉ ባይታ ክድለ ኢዩ፡ ሃገራዊ ባይቶ ረብሓ ህዝቢ ብዝሕሉ ኣገባብ ምውሳን ሓላፍነቱ ይኸውን።

- ኣገባብ ምሕደራ መሬትን ህዝብን በቲ ክስረሓሉ ዝጸንሐ፡ ብዙብታት ድዩ ክቕጽል ወይስ በቲ ካብ ቐደም ካብ ጥንቲ ዝስረሓሉ ዝነበረ ብአውራጃታት ኢዩ ክኸውን፡ ወይውን ካልእ ዝሓሸ ኣማራጺ ክድለየሉ ኢዩ ሃገራዊ ባይቶ ብድምጺ ህዝቢ ተመሪሖ ኣብ ውሳኔ ይበጽሕ።

- ባዝዕባ እቶም ብመንግስቲ ተሃሂሮም ንተጋደልቲ ዝተወገኑ ዝወጡትን ትካላትን ብዝምልከት፡ ልዕሊ ርብዒ ዝወጡትን ትካላትን ከተማታት ኤርትራ ብፍላይ ከተማ ኣስመራ፡ በቶም ምስ ስርዓታት ባዕዳውያን ገዝእቲ ዝተሓባበሩን ዝደናገጹን ዝነበሩ ንህዝቢ ኤርትራ ደም ዘንብዕዎ ሽማምንቲ ከም ዝውገን ኩሉ ዝፈልጦ ኢዩ። ነዚ ክውን ዝኾነ ሞንት ምርኩስ ብምግባር ጥራይ ዘይኮነ፡ ንተጋደልቲ ነቶም ምእንቲ ናጽነት ህዝብምን ሃገሮምን ክቃለሱ ንእስነቶምን ኩሉ ዕድላቶምን ዘወፈዮ ጀጋኑ፡ መንበሪ ዝወይ ትካል ከም ዝውንኑ ምግባር ንኣበርክትኦም ዝግባእ ሞሳ እንበር ሓለፋ ተብሂሉ ክጥቀስ ኣይግባእን። እዚ ግን በቲ ኢሳይያስ ህዝብን ተጋደልቲን ንኸናቐት ዝተጠቀሙሉ ግዕዙይ ኣገባብ ክኸውን ከም ዘይነበሮ ንኹሉ ርዱእ ኢዩ። ናይቶም ኣቐዲሞም ተወገነሎም ዘሎ ተጋደልቲ በቲ ተወሲንሎም ዘሎ ንኣበርክትኦም ኣብ ግምት ዘእተወ ፍትሓዊ ዋጋ ናይቲ ተወሲንሎም ዘሎ ዝወጡት ይኹን ትካላት ምሉእ ዋንነት ዘረጋግጽ ምስክር ወቐት ዋንነት (ልብሬቶ) ክወሃብ፡ ናቶም ድሒሩ ዝውገነሎም ኣባላት ካልኣት ውዳባት ዝኾኑ ተቓለስቲ ከኣ ከምኡ ክግበር። ነቶም ብዝተፈለለዩ ምኽንያታት መንበሪ ዝዘይተወገነሎም ተቓለስቲ ከምቶም ብጾቶም መሰሎም ክኸበረሎም ሃገራዊ ባይቶ ሓላፍነት ይስከም። እዚ መሰል እዚ ግን ነቶም ንጸዋዒት ሃገራዊ ምንቅስቓስ ንኣርካቲ ተቐቢሎም ንህዝብም ክኸሕሱ ዝቃለሱ ደኣ እንበር ነቶም ኣጽቂጦም ኣገልገልቲ ምልኪ ኮይኖም ዝቐጸሉ ኣይምልከትን።

- ንስድራ ስውኣትን ደቂ ስውኣትን ናይቲ ናጽነት ሃገር ንኸረጋገጽን ልኡላውነት ሃገር ንኸሕሎን መቐርባም ዝኸፈልሉ ካሕሳ፡ ከምቲ ንህልዋት ተጋደልቲ ዝተገበረሎም ንኸግበረሎም ሃገራዊ ባይቶ ሓላፍነት ይስከም።

- ንኣባላት ሃገራዊ ኣገልግሎት ካብታ ብሕጊ ሃገራዊ ኣገልግሎት ግዝያዊ መንግስቲ ኤርትራ ዝተወሰነሎም ውሱን ግዜ ንላዕሊ ዘገልገልዎን ዓመታት ተጽብጺቢን ዝግብእም ንዋታዊ ካሕሳ ክረኽቡ፡ ናይቲ ብስም ሓለዋ ደባትን ህንጻትን ሃገርን ተመኽንዩ ዘሕለፍዎ ጉዳድ ዕስክርናን ባርነትን ዝዝንን መንፈሳዊ ሞሳ ከም ዝከሓሱ ክግበር ሃገራዊ ባይቶ ሓላፍነቱ ክስከም ይግባእ።

- ነተን ኣብ ስደት ኮይነን ኣንጻር ምልኪ ክቐለሳ ዝጸንሐ ማዕከናት ሓበሬታ ኣብ ውሽጢ ሃገር ኣትዮን ኣብ ምህናጽ ስርዓተ ደምክራሲ እጃመን ክበርክታን፡ ሓልፍነተን ኣሓዲሰን ንህዝቢ ሓቀኛ ሓበሬታ ክዝርግሓን ዝኸለላሉ ባይታ ምእንቲ ክጣጣሓሉን ሃገራዊ ባይቶ ዘድሊ ኩሉ ክገብር ይግባእ።

- ኣብ በበይኑ መንግስታዊ ትካላት ብደረጃ ሓላፍነት ብምይኣም ዝሰርሑ ተጋደልቲ፡ ብቐዳቶም ተራእዩ ከም ዝኾነ ዜጋ ኣብ ስራሕ ናይ ምቕጻልን ደረጃ ሓላፍነት ናይ ምውሳኽን መሰሎም ክሕለወሎም፡ ሃገራዊ ባይቶ ሓላፍነቱ ይስከም። እዚ መሰል እዚ ግን ነቶም ብፖለቲካዊ መዝነት መንበር ዝሓዙ ኣይምልከትን።

- እቲ ሃብትን ዋንነትን ህዝቢ ዝኾነ ታሪኽ ብረታዊ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ፡ ብሰንኪ ዕድመ ምድፋእን ምስዋእትን ስራሕቱ ናብ ኣፈ ታሪኽ ገጹ የምርሕ ስለ ዘሎ፡ ካብ ኣባላት እተን ኣብ ብረታዊ ቃልሲ ዝተሳተፉ ውዳባት ዝተዋጽኡ ተቓለስቲ ምስ ናይ ታሪኽ ምሁራትን ጸሓፍትን ብምውህሃድ፡ ወታህደራዊ ግጥማትን ፖለቲካዊ ምዕባላታትን ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ዝምዝግብን ዘሕትምን ኣሃዱ ንኸቐውም ሃገራዊ ባይቶ ሓላፍነቱ ይስከም።

- ብመሰረት ውሳኔ ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንኣርካቲ፡ ዝኾነ ብጌግኡ ዝተጣዕሰ ዜጋ ቅድሚ ሃገራዊ ዕርቅን ሰላምን ምውሳኔ ዝፈጸም ምስ ፖለቲካ ዝተሓሓዘ ኩሉ ዓይነት ገበን ክስረዘሉን፡ ከም ኩሉ ዜጋ ብሕጋዊ ኣገባብ ካብ ሃገር ክወጽእን ናብ ሃገር ኣትዮ ብሰላም ክነበርን መሰሉ ሕሉው ምእንቲ ክኸውንን ሃገራዊ ባይቶ ሓላፍነቱ ይስከም።

- ቅዋማዊ ደምክራሲያዊ መንግስቲ ነቲ ብህዝባዊ ምንቅስቓስ ንኣርካቲ ዝተወሰነ ንድሕነት ሃገርን ህዝብን ዝምልከት ውሳኔታትን ምሕጽንታታትን ተቐቢሎ ከተግብር፡ ህዝቢ ኤርትራ ዝጸበዮ ጉቡኡ ምኽኑ ክዝክር ይግባእ።

7. ኣገዳሲ መጠንቐቕታን፡ ህጹጽ ጸዋዒትን፡ እዋናዊ ምሕጽንታን

አገዳሲ መጠንቀቂያ፡ -

ህዝባዊ ምንቅስቃሴ ንግድነት ዝበዘሉ ካብዘም መጠንቀቂያታት እዚአም፡ ኣብ ነፍቶም ኣርእስቲ ተላላሎም እኳ እንተ ነበሩ ኣዝዮም ኣገደስቲ መጠንቀቂያታት ኮይኖም ስለ ዝረኽቡም ክድገሙ ኣድላይ ኮይኑ ረጂብዎ ኣሎ።

- ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ንህዝቢ ኤርትራ ነቲ ክቃለስ ከሎ ኣታትዮ፡ ናብ ስልጣን ክድይብ ከሎ ሓንጊሩ፡ ግዕዘዩን ክፍኡን ጸፈ፡ ጌጋታቱን ሕመቹን ኣሪሙ፡ ብሓቂ ብቐዕ መራሒ ምእንቲ ክኾነሉ ኣጣቂዑ፡ ብዘይካ ጽቡቕ ንእሽተይ ውን ትኹን ኩፉእ ከይሓሰበ ልዕሊ ነብሱ ዝኣመኖ ህዝቢ፡ ወላሓንቲ ከይበድሎ ንህልቂትን ጥፍኣትን ክፈርድ ስኽፍ ዘይበሎ ጨካን ኣራዊት ኢዩ። ኢሳይያስ ወለሓንቲ ከይተበደለ ከሎ እኳ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ እዚ ኩሉ ገበን ዝፈጸመ፡ እከይ ውጥናቱ ተኸሸሉ ስጉምቲ ክውሰድሉ ከም ዝተወሰነ ምስ ተሓበሮ ደኣ እንታይ ክገብር ኢዩ? ንዝብል ሕቶ፡ መልሱ እንታይ ክገብር ከም ዝሓሰበ ማንም ክስሕቶ ዝኸኸለ ጉዳይ ኣይኮነን። ንጽላሎቱ ውን ዘያምን ፈሪህ ስለ ዝኾነ፡ ብርግጽ ብዘይ ጥርጥር ካብ ተፈላጥኩስ ከይቀደሙኒ ክቐድም ብምባል ቦቶም ዕሱባቱ ዝኾኑ ደ.ም.ህ.ትን ካልኣት ተጀወምቲ ኢትዮጵያን ተጠቂሙ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ምጽጻይ ዜግነት (genocide) ክገብር ክፍትን ምኻኑ ትሑዝ ኢዩ። ኩሉ ኤርትራዊ ዝዚ ብዕሱባት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ኣብ ልዕሊ ኤርትራን ህዝባን ክወርድ ዝኸኸለ ዕንወትን ሂልቂትን ኣብ ናይ ቀዳማይ ደረጃ ተጠንቂቑ ኮይኑ ክከታተል፡ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ዝሓ መሬቱ መጻወቲ ከይከውን ኩሉ ብረት ዝግጠቐ ወደባት ኤርትራ ምእንቲ ህዝቡ ዝተሓተቶ መስዋእቲ ክኸፍል፡ ህዝባዊ ምንቅስቃሴ ንግድነት ንኹሉ ኤርትራዊ ከቢድ ምሕጽንታን መጠንቀቂያን ኣሰንዩ ጻውዒቱ የቐርብ።

- ህዝባዊ ምንቅስቃሴ ንግድነት ንኹሉ ኤርትራዊ ዜጋ ዝሰዕብ ኣገዳሲ መጠንቀቂያ የመሓላልፍ። ኣብዚ ኢደይ ኢድካ ዝበሃለሉ ዘሎ እዋን ለውጥን መቐይርን መን ብስወር ተወዲቡ እንታይ የበርከት፡ መን እንታይ ዓይነት ተልእኾ ተዋሂብዎ ይንቀሳቐስ ኣሎ፡ መንከ ንትግባር ውስናታትን ምሕጽንታን ህዝባዊ ምንቅስቃሴ ንግድነት ክውፈ ተዳልዩ ኣሎ፡ ብግዳም ኮንካ ክፍለጥ ስለ ዘይክእል፡ ከምቲ ዝተገልጸ ብዘይካ ነቶም ኣስምቶም ተዘርዘሩ ዘሎ ተሓተቲ ውልቀ ሰባት ንሱ ውን ዝተወሰነሎም ግዜ ምስ ኣብቀዑ፡ ንዝኾነ ካልእ ኣብ ሓላፍነት እቲ ስርዓት ዝረከብ ዜጋ ንኸበረቱ ይኹን ንህይወቱ፡ ምጽባእ ብዝኸበደ ገበን ዘሕተት ምዃኑ ብትሪ የጠንቅቅ። ግዜ መዝግዚ ብተበላለጽ ንክብረትን ህይወትን ዝኾነ ኤርትራዊ ዝተፈታተነ ውልቀ ሰብ ኣንጻር መትከላት ህዝባዊ ምንቅስቃሴ ንግድነት ኢዩ።

- ህዝባዊ ምንቅስቃሴ ንግድነት ብዘይካ እቶም ኣስምቶም ዘርዘሩ ምሕረት ብምግባር ድሩት ግዜ ጣዕሳ ዝወሰነሎም ውልቀ ሰባት ኩሉቲ ብስውር ወይ ብግህዶ፡ ብቐጥታ ወይ ብተዘወዎሪ፡ ብትእዛዝ ወይ ብውልቀ ፍቓድ፡ ተላኣኣኽን ኣገልጋልን ምልኪ ኮይኑ ዝጸነሐ ውልቀ ሰብ ከም ኩሉ ኤርትራዊ ካብታ ሃገራዊ ዕርቅን ሰላምን ዝተወሰነላ ዕለት ጀሚሩ ምሕረት ተጌርሎ ከም ዘሎ ተገሊጹ ኢዩ። ዝዚ ዝተገብረሉ ምሕረት ብምስትንግቕ፡ ህዝቢ እናተሳቐየን እናተሰደደን ከምኡ ኢሉ ክነብር ኢዩ፡ ኣብዛ ሃገር ለውጢ ከመጽእ ምሕሳብ ሕልሚዮ፡ ብምባል ደም የሕዋቱ እናለሓኸ ህዝቡ ንኸጸንት ሃገሩ ንትኽባድም መጋበሪ ባርነትን ኮይኑ ክቐጽል ዝሕልንን ዝገብሩን ተስፍኡ ዘጸልመተ ምግዳር እንተሎ፡ ናይ ኩሉቲ ኣብ ሕሉፍ ዝፈጸም ገበናትን ከምኡ ውን ናይቲ ዕንቅፋት ድሕነት ሃገር ኮይኑ ስቓይ ህዝቢ ንምንቀሕ ዝፈጸም ኣበሳን ብውልቂ ተሓታቲ ክኸውን ምዃኑ ብትሪ የጠንቅቅ።

- ዋላ እኳ ኣብ መንጎ ዜጋታት እዛ ሃገር ሰልጣን ዕርቅን ዘውርድ ውሳኔ ይወሰን፡ ነቶም ክሳዕ እዚ ውስነ ዝውሰን ንኢሰያስን መጫፍርቱን ክድግፉ ዝጸንሑ ዝበዘሉ ኣብ ሃገረ ስደት ውሑዳት ከኣ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዝነበሩ ዜጋታት ሃገራዊ ምንቅስቃሴ ንግድነት ኣብ ክልተ ክፈሉ ይጥምቶም።

ሀ. እቶም ቀዳማይ ክፋል ብግርህናን ብየዋሃነትን ደገፍቲ ኢሰያስ ዝኾኑ ኢዮም። እዚአም ብሰንኪቲ ኣብ ግዜ ቃልሲ ዘበርከትዎ ኣበርከቶ ዘይንቡር ውዳባዊ ተሓላቒነት ዘለዎም፡ እዚ ዝተፈጸመ ጥልመት ከኣ ስለ ዘይርድኡምን ኣብ ታሪኽ ተሸሚሞም ዝተረፉ ኢዮም። እዚአም ደገፍቲ እዚአም ንዕላማ መትከላት ቃልስን ሕድሪ ሰማእታትን ምስ ስልጣን ኢሳይያስ ክፈልይዎ ዝእግሞም፡ ኢሳይያስ እንተ ዘይለ ሃገር ዘይትህሉ ዝመስሎም፡ ንኢሳይያስ ምቕምም ልኡኽ ናይ ወያነን ኤመሪካን ኮንካ ኣንጻር ናጽነት ሃገር ዝግጠቐካ ኮይኑ ዝሰምዖም ኢዮም። ዕላማ መትከላት ቃልስ ጀጋኑ ስልጣን ህዝቢ ንህዝቢ ተረኪቡ ሃገር ብስርዓተ ሕገ ከም ትምሓደር ምግባር ምዃኑ፡ ሕድሪ ሰማእታት ከኣ ዝዚ መትከላት ኣብ ግብሪ ምውዳል ምዃኑ ክበርሃሎም ይግባእ። ወያነን ኤመሪካን ናጽነት ህዝቢ ኤርትራ ምቕባል ጸጊምዎም፡ ኤርትራ ተዳኺማ ነብሳ ምኽኣል ስኢና ኣብ ትሑቲ መግዛእቲ ክትኣቱ ዝትምነዩ እንተ ኾይኖም፡ ሃገር ከም ትዓኑ መንእሲያታ ንስደትን ህልቂትን ከም ዝቃልዑ፡ ህዝባ ተዳኺሙ ምስ ናጽነቱ ከም ዝጸላእ፡ ክገበር ዝኸኸለ ብዘይካ እቲ ብእምነት ንግዚኡ ኣብ ስልጣን ዝተሰቐለ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ካልእ ንህዝቢ ኤርትራ ኣታሊሉ ክንበርክኽ ዝኸኸለ ሓይሊ

ስለ ዘይረኽቡ፡ ኢሳይያስ ኣብ ስልጣን ከጸንሖም ከም ዓቢ ዕድል ክቐጽርዎ ምተገበኡ፡ ብውሽጡ ተደፊኡ ይኹን ብናይ ግዳም ሓይሊ ተላኢኹ ናጽነት ኤርትራ ዘይወሓጠሉ ሰብ እንተሎ ናይ ኢሳይያስ ኣብ ስልጣን ምጽናሕ ኣመና የገድሶዩ። እቶም ብግርህናን የዋህነትን ደገፍቲ ኢሳይያስ ኮንኩም ዝጸናሕኩም ዜጋታት፡ ከይተፈለጠኩም ጸረ እዛ ኣሸሓት ብሉጻት ዝተኸፍሉላ ናጽነት ኮንኩም ምጽናሕኩም ንህዝብኹም በዲልኩም ኢኹም። ዘይምፍላጥ ካብ ተሓታትነት ከም ዘየደሕነኩም ተረዲእኹም ካብ'ታ ሃገራዊ ዕርቂ ዝተወሰነትላ ዕለት ንደሓር ኣብ ጎድኒ ሕቶ ህዝብኹም ክትሰርዑ መጻዋዕታ ይቐርብልኩም ኣሎ።

ለ. እዞም ካልኣይ ክፋል ኮነ ኢሎም ብፍላጥ ደገፍቲ ኢሳይያስ ዝኾኑ ዜጋታት ኢዮም። እዚእም ህዝቢ ክዋረድን ክሳቕን ከሎ ንሶምን ደቆምን ጽቡቕ ዝንብሩ ዘለው ኮይኑ ዝስምዖም፡ ህዝብን ሃገርን ባዕሉ ይፈልጥ ነብሰይን ደቀይን ረብሓይን ሃብተይን ጥራይ ኣይተንከፍ እንበር... እናቡሉ ብባህሪ ኣመንዝራ ዝቃባዘሩን በለጽ ሕሱራት ክብለጹ ዝብህጉን ስነፋት ኢዮም። ገለ ካብእም ብሰንኪ እቲ ባዕሎም ዝፈጠርዎ ቅልውላው ስነ ኣእምሮ ብነብሰ ምትሕት ዝሰቐዩ፡ ዝኸሓነ ጽልኢ ኤርትራውነትን ናጽነቱን ዝሓደሮም ኢዮም። እዚእም ኣብዚ ኩፍእ እዋን ጥራይ ዘይኮነ ቅድሚ ናጽነት'ውን ንቃልሲ ናጽነት ሃገርን ህዝብን ዝጸብኡ ዝነበሩ፡ ናጽነት ምስ መጻት ኣጽቂጦም ጸኒሖም ኢሳይያስ ህዝቢ ከህልቑን ሃገር ክዕኑን ምስ ጀመረ ተሓለቑቲ ኢሳይያስን ስርዓቱን ክኾኑ ተጓዥዮም። ካብኡ ሓሊፎም ኣብ ልዕሊ እዚ ዝሰቐ ዘሎ ህዝብን ዝሃልቁ ዘልዉ ዕሸላት መንእሰያቱን ጸልጣ ጸላኢ ቐትሪ ክደፍር ዘይሕሰብ ባጫን ናይ ኣላጋጭ ትንታነን እናደጉሉ፡ ህዝቢ ካብዚ ከፊእዎን ተዋሪድሉን ዘሎ ብዝገደድ እናተዳህከ ከሎ ክርእይዎ ዝትምየን ኢዮም። ገለ'ውን ነቲ ምእንቲ ህላዌኦም ኣብ ዶጎል ገዝእም ደሙ ዝኸዓወን ኣብ መቓብር ሰማእታት ዓይም ዝተደፍኑን ጅግና፡ ብጸቢብን ፈላላይን ኣረኣእያታት ኣይንፈልጠካን ኢና ኣይወድዓድናን ኢኻ ብምባል ንመስዋእቱ ዝኸደዑ፡ ሰረት ሓድነት ሃገር ከነቐንቐዩ ዝጸዓሩን መሳርሒ ምልኪ ኮይኖም ክገልግሉ ዝጸንሑን ጸብብቲ ኢዮም። ዋላ እኳ በቲ ተወሰኑ ዘሎ ሃገራዊ ዕርቅን ሰላምን ንኹሉ እቲ ኣብ ልዕሊ ኤርትራን ህዝባን ዝገበርዎ ገበናት ይተሓደገሎም። ኣንፈት ጉዕዞ ጥፍኣት እዛ ሃገር ዝርድኦም ምንባሩ ክትሓስቦ ከልኻ እንበርክ ብሓቂ ኤርትራዊ ደም ዘለዎም ዜጋታት ድዮም ክሳብ ምባል ክትደፍር ይግደዱኻ። ድሕሪ ምቅላሕ ሃገራዊ ዕርቅን ሰላምን ነቲ ዝበደልዎ ሓላል ህዝቢ ክኸሕሱን ኣብ ጎድኑ ኮይኖም ኣንጻር እቲ ኤርትራዊ ዜግነት ከጽንት ዝህንደድ ዘሎ ውልቀ ሰብ ክሰምሩን ይጽወዑ። ብዕንወት ሃገርን ጥፍኣት ህዝብን ኣላጋጭ እናተጸወቱ፡ ብህልቂት መንእሰያት ኣስተሓቓር እናሰሓቑ፡ ኩሉ ዓይነት ደገፍ ንኢሳይያስ እናገበሩ ክቐጽሉ እንተ ፈቲኖም ግን፡ ናይ ዝሓለፈን ዘሎን በደላቶም ብብውልቂ ክሕተቱ ምኻኖም ፈሊጦም ክትንቐቐዩ ይግባእ። መንነት ናይቶም ደገፍቲ ኢሳይያስ ኮይኖም ክቐጽሉ ዝሓስቡ ብደገፍ ምጽናት ኤርትራዊ ዜግነት ክሕተቱ ዘለዎም ዜጋታት ምልላይ ሓላፍነት ኣባላት ህዝባዊ ምንቅስቃስን ደለይቲ ፍትሕን ይኸውን።

ህጹጽ ጸዋዒት

- እዚ ጸዋዒት እዚ ንኹለን ኣብ ውሽጢ ሃገርን ኣብ ወጻኢን ዝርከባ ሃይማኖታት ኤርትራ ዝምልከት ጸዋዒት ኢዩ። ናይ ህዝቢ መራሒ ሃይማኖት ኮንካ ሃገርካ ዕንያ እናባደመት ህዝብኻ ረዳኢ ስኢኑ እናሃልቐ ኣጽቂጥካ ምዕዛብ፡ ብመሬትን ብሰማይን ዘሕትት ገበንን ሓጥያት ምኻኑ ልዕሊ ማንም እቶም መራሕቲ ሃይማኖት ይፈልጥዎ። ኣብዚ ፈታኒ እዋን እዚ ህዝቢ ካብ መራሕቲ ሃይማኖታቱ ዝጸበዩ ነገር ኣሎ። ንሱ ከኣ ከምቲ ኣርባዕቲኦም ካተሊካውያን ጳጳሳት ኤርትራ መርገጺኦም ኣነጻሮም ኣብ ጸግዒ ሕቶ ህዝባም ዝቐሙ፡ መርሕቲ ሃይማኖት ምስልምና ኤርትራ፡ መራሕቲ ሃይማኖት ኣርተዶክሳዊት ቤተ ክርስትያን ኤርትራን መራሕቲ ወንገላዊት ቤተ ክርስትያን ኤርትራን ኣብ ስርዓተ ሕግን ቅዋምን ዘለኩም መርገጺ ብትብዓት ንዓለም ከተቃልሉ፡ ኣብ ጸግዒ ሕቶ ህዝብኹም ደው ክትብሉ፡ ብሓቂ ኡነተይናታት መንፈስውያን መራሕቲ ህዝብኹም ክትኮኑ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንኣርነት እዋናውን ህጹጽን ጸዋዒቲ የቐርብ።

- ኣብ ስደት ኣብ ዝተፈላለዩ ከተማታት ዘለው ደለይቲ ፍትሒ ውዳበታትን ኣባላት ህዝባዊ ምንቅስቃሳትን፡ ካብ እዚ ጽሑፍ ዝተቐልሓሉ ዕለት ካብ 20 ሰነ 2014 ዓ.ም. ጀሚሮም ተቐላጢፎም ንሙብጽዓ ሞሳ ጀጋኑ ሓርነት ዝኸውን ምእኩል ማዕከን ሕሳብ ወይ ኣካውንት ኣብ ኢንተርነት ክኸፍቱ ይግባእ። እቲ ዝኸፈት ኣካውንት ነቶም ከመባጽዑ ዝደልዩ ብድሕነት ሃገሮምን ህዝባምን ዝሰቐዩ ሃገራውያን ዜጋታት ብዝምቕእ (ብጋህዲ ወይ ብምስጢር) ከም ዝተሓዘ ይኸውን። ማዕከናት ሓበሬታ ምስ ደለይቲ ፍትሒ ውዳበታትን ህዝባዊ ምንቅስቃሳትን እናተሓጋዝ ጸላእቲ ህዝብን ሃገርን ምእንቲ ክርዕዱ ጀጋኑ ሓርነት ምእንቲ ክስውዱ፡ ናይ ነብስ ወከፍ ከተማ ወይ ውዳብ ድምር ሙብጽዓ ሞሳ ጀጋኑ እናተኸታተላ ብተገዳስነት ከቃልሓ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ንኣርነት ይጽውዕ።

እዋናዊ ምሕጽንታ

- ህዝባዊ ምንቅስቃሴ ንሓርነት ኣብ ዝኾነ ይኹን ቦታ ኮይኑ ምእንቲ ሓርነትን ድሕነትን ህዝብን ሃገርን ዝቃለሰ ውልቀ ሰብ ይኹን ውዳብ የሞገስ። ነቶም ህይወቶም ንመስዋእቲ በጅዮም አባላት ዝተፈላለዩ ምስጢራውያን ውዳቦታትን ህዝባውያን ጥርናፊታትን ብምኻን ኣብ ውሽጢ ሃገር ኮይኖም ዝቃለሱ ዘለው ጀጋኑ፡ ንኹለን ኣብ ኢትዮጵያን ካልኣት ዝተፈላለዩ ሃገራትን ኮይነን ክቃለሳ ዝጸንሓ ውድባትን ሰልፍታትን ነቶም ኩሉ ዋኒኖም ገዲፎም ምእንቲ ድሕነትን ሓርነትን ህዝባዊ ኩሉ ዓይነት መስዋእቲ ዝኸፍሉ ዘለው ተቃላስቲ አባላተንን፡ ነቶም ኣብ ስደት ኮይኖም ራሕቂ ቦታን ምረት ስደትን ከይከልከሎም ህዝባዊ ሃገራዊ ካብ ጥፍአት ከድሕኑ ላዕልን ታሕትን ክብሉ ሰለም ከየበሉ ዝሓድሩ ዘልዉ ዜጋታት የሞግስ። ህዝባዊ ምንቅስቃሴ ንሓርነት ቃልሲ ንድሕነትን ሓርነትን አገባቡ ዝሓለወን ዕውትን ምእንቲ ክኸውን ንቃልሲ ብዝሕግዝ መገዲ ንተቃላስቲ ኣብ ክልተ ምድብ ከፊሉ ይጥምቶም።

ሀ. እቲ ቀዳማይ ክፍላ እቶም ዝበዝሑ ተቃላስቲ ዝምደቡሉ ክፋልዮ። ንሶም ከአ፡ እቲ ንወለዶታት ዝተሓልፈ መሪር ጉዕዞን ዝተኸፈለ ከቢድ ዋጋን ነብስ ወክፍ ኤርትራዊ ዜጋ ክበር ዜጋ ንምኻን ዝተኸፍለ ዋጋ ምኻኑ ተረዲእም ብኤርትራውነቶም ዝኸርዑን ንኤርትራውነቶም ዝኸብሩን፡ ቁዱስ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ቃልሲ ንጹሃን ደቂ ህዝቢ ምንባሩ አሚኖም ንታሪኽን ጅግንነትን እቲ ቃልሲን ንሰርሕቱን ባቲ ዝግብአ መነጻር ዝጥምትምን ምስዚ ድንግርግር ዝበለ ህሉው ግዜ አወዳዲሮም ከመሪስሕም ዘይፍትኑን፡ ናይ'ቲ ጸላኢአምን ጸላኢ ህዝባዊ ሃገራዊ ምንጫ ኩሉ ዕንወትን ህልቂትን ዝኾነ ውልቀ ሰብ ሸርሕን ውጥንን ብንጹር አላልዮም ብትብዓት ዝቃለሰዎ፡ ምእንቲ ረብሓ እቲ ንሶም ዘለውዎ ውዳብ ወይ ጥርናፊ ዘይኮኑ ምእንቲ ረብሓ ህዝቢ ይቃለሱ ከም ዘለው አሚኖም ንድሌትን ሓድነትን ህዝባዊ ቀዳምነት ዝህቡ፡ ናይ ኣራኣኢያታት ፍልልይ ተጻዊርካ ብሓደ ምቅላስ ዝዕበዩ ክፋል ናይ መስዋእቲ ምኻኑ ተረዲእም ንሓድነትን ስሙር ቅልጽምን ኣብ ቀዳማይ ደረጃ ዝሰርዑ፡ ንሃገራዊ ጉዳይ ከም ውልቃዊ ጉዳዮም ሓሲቦም ዝሰቆዩን ዝቃለሱን ደኣ እንበር ንሃገራዊ ጉዳይ ባቲ ንሶም ብውልቂ ዝተበደልዎን ዝረብሕዎን ክጥምትም ዘይፍትኑ፡ ምስጢራት ናይቶም ኣብ ብረታዊ ተጋድሎ ዝተፈጸሙ ገበናት ክዝርዝሩ ሸንኮለል ዝብሉን ኣብኡ ሓቂቕዎ ዝተርፉን ዘይኮኑስ ንሕጅን ንመጻእን ብምጥማት ናይ መድረኽም ታሪኽ ክሰርሑ ዝጸዕሩ፡ ንህልው ኩነታት ብዝግባእ ኣንቢቦም እዚ መድረኽ እዚ ብዛዕባ ፖለቲካዊ ምርጫ ዝተተየሉ መድረኽ ዘይኮነ ብዛዕባ ኤርትራ ከም ሃገር ኤርትራዊ ከም ዜግነት ክህሉ ድዩ ኣይክህሉን ብህጹጽ ዝምለሱሉ መድረኽ ምኻኑ ተሰዊጥዎም ንድሕነት ህዝባዊ ሃገራዊ ለይትን መዓልትን ከይተሓለሉ ዝቃለሱ ተቃላስቲ ኢዮም። እዚአም ኢዮም እቶም ንኤርትራ ናይ ወለዶታታ ሃገር ክትከውን ዘብቐዑ ናይ ሓቂ ርጡባት ሃገራውያን ተቃላስቲ።

ለ. እቲ ካልኣይ ክፋል እቶም ኣዝዮም ዝወሓዱ ዝምደቡሉ ክፋል ኢዮ። ነፍስ ወከፍ ተቃላሳይ ብኸምዚ ዝሰዕብ ኣገባብ ኣተሓሳስብኡ ከዕሪ እንተ ዝፍትን ነቲ ቃልሲ ኣዝዮ ሓጋዚ ምኾነ። ነቲ ንጹሃት ደቂ ህዝቢ ዝተበጀውሉ ብሱልን ቁዱስን ቃልሲ ምስ እዚ ድንግርግር ኢሉ ዘሎ ግዜ አወዳዲርካ ነቲ ጸላኢቲ ከይተረፉ ዝአምንሉ ትብዓት ህዝብ ከተነኣእስን ንጅግንነትን ቆራጽነትን ኣያታትካ ከተቆናጽብን ምፍታን ፍጹም ጌጋ ምኻኑ ምርዳእ፡ ንቃልሲ ህዝቢ ኤርትራን ንህዝቢ ኤርትራን ካብ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ፈሊኻ ክጥምቶም ደኣ እንበር ብኣልማማ ንኹሎም ክትኩንኖም ዘይምፍታን፡ ብድሕሪ መጋረጃ ኩሉ ተበግሶታት ኢሳይያስ ወይ ህ.ግ.ደ.ፍ. ኣሎ ብምባል ንጸላኢ ኪኔው ዝግብኦ ኣግዚፍካ ምግማት፡ ኣብ ጥርጣረን ፍርህን ትሸሚምካ ንዝኾነ ሓድሽ ሓሳባታትን ርእይቶታትን ብነጻጺ መንፈስ ምቕዋም፡ ክፈጠር ዝኸእል ጎናዊ ሳዕቤን ከየተገደስካ ንዝዝመጸካ ሓሳባት ኣብ ሜድያ ምዝርጋሕን ናይ ዓቕሊ ጽባታን ተሰፋ ቁርጸትን ርእይቶታት ምብታንን፡ እዚ ዝተዘርዘረ ኩሉ ብሱልን ርጡብን ተቃላሳይ ክገብረካ ከም ዘይክእል ምስትውዓል፡ ንጉዳይ ሃገር ባቲ ብውልቅኻ ዝተበደልካዮ በደልን ብግላዊ ቅርሕንትኻን ዘይኮነ ብዓይኒ ህዝቢ ጠሚትካ ንረብሓ ህዝብን ሃገርን ቀዳምነት ምሃብ፡ ምእንቲ ህዝቢ ደኣ እንበር ምእንቲ መሬት ኣይኮነኩን ዝቃለሰ ብምባል ህዝብን መሬቱን ክትነጻጽል ዘይምህታን፡ ነታ ብግህደ ትጠፍእ ዘላ ሃገር ገዲፍካ ምስጢራት ገበናት ብረታዊ ተጋድሎ ክትፍትሽ ኢልካ ኣብኡ ሓቂቕካ ዘይምትራፍ፡ ንህልው ኩነታት ሃገር ብዝግባእ ከየንበብካ ሃገር ወላሓንቲ ኣይትኸውንን ኢያ ብምባል ኣብ ክንዲ ብዛዕባ ድሕነትን ህዝብን ሃገርን ብዛዕባ እቲ ድሕሪ ህላው ህዝብን ሃገርን ክዝተየሉ ዝግባእ ፖለቲካዊ ምርጫታት ክትካታዕ ሓይልኻ ከይጽንቅቕ ምጥንቃቕ.....፡ ዝኾነ ካብዚ ተጠቂሱ ዘሎ ጉድለታት ዝትንክፎ ተቃላሳይ እንተሎ፡ ነዚ ዝካየድ ዘሎ እዋናውን ህጹጽን ቃልሲ ዝዕንቅፍ እንበር ዝሕግዝ ከም ዘይኮነ ተረዲኡ ጉድለቱ ክእርም ምሕጽንታ ህዝባዊ ምንቅስቃሴ ንሓርነት ኢዮ።

- ህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ብጉርብትና እናተሓጋዘዙ ዝነበሩ ዝነበሩ፡ ብሓደ ኮይኖም ተቃላሶም ብሓደውን ደሞም ዘፍሰሱን ናይ ሓባር ጸላኢአም ዘባረሩን ዘዕነውን ህዝብታት ኢዮም። ዋላ እኳ ብሰንኪ ኣድላይነት ይኹን ረብሓ ዘይነበሮ፡ ንድልየት ውሑዳት ተበለጽቲ ዘርዊ ህይወት ኣእላፋት ዜጋታት ክልቲኡ ህዝብታት ዝቐዘፈ ኩናት ይባራዕ፡ ኣብ መንጎ እዞም ክልተ ህዝብታት ዘሎ ብጉርብትና እናተሓጋዘካ ናይ ምንባር ልማድ ክድምስሶ ግን ኣይከኣለን። ስለ ዝኾነ ከኣዮ፡ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ'ታ ዘፍቅራ ሃገሩ ምንባር ምስ ተጸገመን ኣርዑት ምልኪ ምስ ከበዶን ከምቲ ናብ ሱዳን ናብ ጎረቤቱ ህዝቢ ኢትዮጵያ ዝተሰደደ። ህዝብን መንግስትን ኢትዮጵያ ነቲ ኣዕቕቡኒ ዝበሎም ህዝቢ ጥራይ ዘይኮኑ፡ ነቲ ሓገዙኒ ምእንቲ ህዝባይ ክቃለስ ኢሉ ደገፎም ዝሓተተ ደላይ ፍትሒ ተቃላሳይ

ከይተረፉ ከዕቅዱን ከተሳጋገዙን ተርእዮም ኢዮም። ብሳላ እዚ ታሪካዊ ቁዱስ ትግባር እዚ ህዝብን መንግስትን ኢትዮጵያ ኣብ ምሕዝነት ክልቲኡ ህዝብታት እናተዘከረ ዝነበር ዝንኣድ ታሪኽ ክፍጽሙ ብቐይሮም ኣለው። እዚ ምትሕግጋዝ እዚ ነቲ ኣብ መንገድ ህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ክህሉ ዘለዎ ናጽነት ሓድሕዱ ምትሕልላውን ኣብ ውሽጣዊ ጉዳይ ጣልቃ ዘይምትእትታውን ከኹብር ደኣ እንበር ክትንክፎ ከም ዘይግባእ ብርሀ ኢዮ። ከምቲ ህዝቢ ኢትዮጵያ ንዕኡ ብዘሰማማዕ ኣገባብ ምሕደራን ፖለቲካዊ ስነ ሓሳብን ከመሓደር ማንም ክትንክፈሉ ዘይግባእ መሰል ዘለዎ። ህዝቢ ኤርትራውን ንኢቃውምኡን ሓድነቱን ዝሰማማዕ ፖለቲካዊ ስነ ሓሳብ ከመሓደር ማንም ክትንክፈሉ ዘይግባእ መሰል ኣለዎ። እቲ ሓቂ እዚ ኮይኑ ኩብቕዕ ሓደ ሓደ ፖለቲኛታትን ኣባላት ጸጥታን ኢትዮጵያ፡ ነዚ ንኹሉ ኤርትራዊ ዘጽንት ዘሎ ኣገባብ ምሕደራ ስርዓት ኢሳይያስ መዝሚዞም፡ ኣብ ጉዳይ ኤርትራ ኢዮም ብምእታው ንኤርትራን ህዝባን ብብህራት ከመቐቐሉን ነቲ ደም ኣእላፋት ቀያሕቲ ደቂ ህዝቢ ዝተኸፍልሉ ሓድነት ህዝቢ ኤርትራ ክበታትኹን ይፍትኑ ምህላዎም ሻቕሎት ዝፈጥር ዘሕዝን ፍጻሜ ኮይኑ ኣሎ። ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ንሓድነት ህዝቢ ኤርትራ ክትንክፍ ዝፍትን ውሽጣዊ ይኹን ግዳማዊ ሓይሊ፡ ብህዝቢ ኤርትራ ተቐባልነት ከም ዘይብሉ እናሓበረ፡ እዞም ንሓድነትን ውህደትን ህዝብን ሃገርን ክፈታተኑ ዝጸንሑ ኢዮም ክእክቡን ካብዚ ታሪካዊ ስሕታን ክእረሙን ይምሕጸን።

- ኤርትራዊ፡ እዚ ብብውልቁ ሓያል ዝኾነ ዜጋ፡ ውላድ እዛ ምእንቲ ናጽነት ንዘበናት ኣንጻር መግዛእቲ ዝተቐለሱ ወለዶታት ዘሕለፈት መሬት ስለ ዝኾነን፡ ናጽነት ከም ውልቃዊት ውርሽኡ ስለ ዝሓሰባን ባህርያቱውን ብናጽነት ስለ ዝጸሎን፡ ካብ ንመዋእሉ ኣብ መግዛእቲ ንሓንቲ መዓልቲ ኣብ ናጽነት ክነበር ይመርጽ። ታሪኽ ከም ዝምስክር ኤርትራዊ ነታ ብሰንኪ ጂኦግራፊካዊ ኣገዳስነታ ካብ ጥንቲ ጀሚራ ንሓንቲ ምዕልቲውን ትኹን ካብ ዓይኒ ባዕዳውያን ወረርህቲ የዕራፋ ዘይትፈልጥ ሃገሩ፡ ዋሕዲ ቐጽሪን ድሩትነት ምዕባለን ከይዓንቀፎ ንዘበናት ተረማሪሙላን ኩሉ ዓይነታት መስዋእቲ ክፈሉላን ኢዮ። ቃልሲ ንናጽነትን ሓርነትን ህዝቢ ኤርትራ ቃልሲ ወለዶታትዮ ዝተባህሉሉ ምኽንያት ከኣ፡ ቃልሲ ንናጽነትን ሓርነትን ቃልሲ ቐዳሞት ጀጋኑ ወለዶታት እዛ መሬት፡ ቃልሲ ባሕሪ ነገስታት ድባርዋን ሓርበኛታት ሰብ ስሕለት መሳፍንቲ ሃዘጋን ጸዓዘጋን፡ ቃልሲ ደግያት ሃይሉ ኣባ ጋላን ራእሲ ወለደንኪኤል ሰለሙን ጎሚዳን፡ ቃልሲ ደግያት ባህታ ሰገነይቲ ኣባ ጥመርን ቃልሲ እቶም ኣብ ዓሰብን ናኹራን ዝሓልፉን ንማሕዩር ዝሰበሩን ሓርበኛታትን፡ ቃልሲ ኢብራሂም ሱልጣንን ወልደአብ ወልደማርያምን ዓብደልቃድር ከበረን ካልኣት ሓርበኛታት መግዛእቲ እንግሊዝን ፈደርሽንን፡ ቃልሲ ሓምድ ኢድሪስ ዓዋተን ኩሎም እቶም ኣብ ብረታዊ ተጋድሎ ዝተጋደሉን ዝተሰውኡን ዝሰንከሉን ተቐለሰትን፡ ቃልሲ እቲ ካብ ቦኸሪ ክሳብ ሕሳስልደ ንመስዋእቲ እናወፈየን ሕሎብ ንጽፉ እናበርከተን ዝሓብሐቦም ጽኑዕ ህዝቢ፡ ቃልሲ እቶም ኣብ ምክልኻል ሃገር ዝወደቐ ጀጋኑን እቶም ክሳብ እዛ ሰዓት እዚኣ ዝኸፈሉ ዘለዉ ዜጋታት እዛ ሃገርን፡ ቃልሲ እቲ ኩሉ ደላይ ፍትሕን ደላይ ለውጥን ኤርትራዊ፡ ቃልሲ ኩሎም ወለዶታትዮ ቃልሲ ንናጽነትን ሓርነትን ኤርትራውያን። እዛ ንዘበናት ሽግ ናጽነትን ሓርነትን ወሊዓ ኣንጻር መግዛእትን ባርነትን እናተቐለሰት፡ ናጽነት ሃገር ኣበሲራ ሓርነት ህዝቢ ከተረጋግጽ ትውርወር ዘላ ቀስቲ ወረወርታ ሓርበኛታት ኣበዋት እዛ መሬት ኢዮም። ሽግ ናጽነትን ሓርነትን ኤርትራውያን ከምቲ ንዘመናት ተጻዒዛ ናጽነት ሃገር ዘበሰረት፡ ጎዕዘኣ ከይተቐርጸት ሓርነት ህዝቢ ምእንቲ ከተረጋግጽ ኩሉ ኣብዚ እዋን ዘሎ ኤርትራዊ ግብኡ ንክንበር ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ምሕጸንትኡ የመሓልፍ።

- ኩሉ ኤርትራዊ ዜጋ ቦቶም ነዚ ሓበሬታን ምሕጸንታን ክዓናቕፋን ክቆናጽቡን ዘይትርጉሙ ከትሕዝዎን ዋጭዋጭ ክብሉ ዝርከቡ ተሓባበርቲ ጥፍኣት ኤርትራውያን ዝኾኑ ቁንጣሮ ውልቀ ሰባት ከይተታለለ፡ ንኹሉ እቲ ብህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ዝተወሰነ ውሳኔን ምሕጸንታን ብቐኑዕ ሃገራዊ መንፈስ ተቐቢሉ ከተግብር ብስም ውጹዕ ህዝቢ ኤርትራ ጸዋዒት ይቐርቡሉ ኣሎ። ዝኾነ ኤርትራዊ ዜጋ “ 20 ሰነ 2014 ዓ.ም. መዓልቲ ሰማእታት ኤርትራ፡ መዓልቲ ሃገራዊ ዕርቅን ሰላምን፡ መዓልቲ ፍርዲ ገበነኛታት ክትከውን ኢያ ” ኣብ ዝብል እምንቶ ኣባልን መራሕን ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ብምኻን፡ ነቲ ንድሕነት ኤርትራን ህዝባን ዝተወሰነ ህዝባዊ ውሳኔታትን ከተግብር ህዝባዊ ምንቅስቓስ ይምሕጸን ኣሎ። **ንሕና፡ ንሰኪ፡ ንሰኻ፡ንሰኹም፡ ንሰኸን፡ ንሰኻትኩም፡ ንሰኻትኩን፡ ኩላትና ኤርትራውያን ኣባላትን መራሕትን ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ኢና።**

ኣብ ኤርትራ ሰላምን ዕርቅን ይውረድ ገበነኛ ይፈረድ!!!!

መብጽዓ ሰማእታት ኤርትራ ብህጹጽ ይተግበር!!!!

ህዝባዊ ምንቅስቓስ ንሓርነት ኤርትራውያን 20/06/2014 ዓ.ም.